

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Державна наукова установа
«УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ
ЕКСПЕРТИЗИ ТА ІНФОРМАЦІЇ»**

**ЗБІРНИК
РЕФЕРАТІВ ДИСЕРТАЦІЙ,
НДР ТА ДКР**

№ 11'2019

**Київ
2019**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Державна наукова установа
«УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ
ЕКСПЕРТИЗИ ТА ІНФОРМАЦІЇ»**

(УкрІНТЕІ)

ЗБІРНИК РЕФЕРАТІВ ДИСЕРТАЦІЙ, НДР ТА ДКР

№ 11'2019

Видається з квітня 2003 року

Виходить 12 разів на рік

Київ - 2019

УДК 082.1:82-991

Реєстраційне свідоцтво: Сер. КВ №22631-12531ПР, від 24.03.2017 р.

Редакційна колегія: Л.М. Миронова, Т.А. Юрченко

ЗБІРНИК РЕФЕРАТІВ ДИСЕРТАЦІЙ, НДР ТА ДКР (12 випусків на рік) – містить інформацію щодо виконаних науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт, докторських та кандидатських дисертацій, які надходять до УкрІНТЕІ від наукових установ – виконавців робіт. Збірник призначено для фахівців наукових, проектних, конструкторських, технологічних установ та організацій, ЗВО. Це дозволяє вести облік робіт аналогічного напрямку та встановлювати контакти з організаціями, які виконують близькі за тематикою роботи. Перед кожним документом наведено інвентарний номер документа, який має такий вигляд 0200U000257: перші дві цифри позначають тип документа (02 – інформаційна картка зі звітом, 03 – інформаційна картка без звіту, 04 – облікова картка кандидатської дисертації, 05 – облікова картка докторської дисертації); наступні дві – рік надходження роботи до фондів УкрІНТЕІ; останні – порядковий номер документа; далі – назва теми, вид звітного документа, назва організації – виконавця робіт, прізвище керівника робіт, реєстраційний номер теми, індекс УДК, кількісна характеристика. Реферат публікується у авторській редакції з указанням умов розповсюдження. Дані відносно договірної ціни надає організація-виконавець. За інвентарним номером, наведеним у бібліографічному описі, в УкрІНТЕІ можна замовити копію потрібного документа, для одержання якого необхідно надіслати лист-замовлення, наведений в кінці збірника та перерахувати відповідну суму на наш розрахунковий рахунок.

БЮЛЕТЕНЬ РЕЄСТРАЦІЇ НДР ТА ДКР (6 випусків на рік) – містить назви розпочатих науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, зареєстрованих в УкрІНТЕІ, які систематизовано за рубриками. Посилаючись на номер державної реєстрації, можна одержати додаткові відомості про наукову роботу, зазначену в реєстраційній картці.

НАУКА, ТЕХНОЛОГІЇ, ІННОВАЦІЇ (4 випуски на рік) – науковий фаховий журнал, у якому висвітлюються найактуальніші питання науково-технічної експертизи, інтелектуальної власності, трансферу технологій та державної політики у сфері інноваційного розвитку. Журнал входить до Переліку наукових фахових видань України – з технічних та економічних наук. ISSN 2520-6524.

Передплата на видання здійснюється через УкрІНТЕІ.

Розрахунковий рахунок: р/р 312 572 741 97044 в ДКСУ, код ЄДРПОУ 40814998, МФО 820172, ПН 408149926502

З питань придбання: відділ маркетингових досліджень, презентаційної та видавничої діяльності УкрІНТЕІ, тел.: (044) 521-00-39, e-mail: uintei.ua@gmail.com, sale@uintei.kiev.ua

З інших питань: відділ створення електронних інформаційних ресурсів УкрІНТЕІ, тел./факс: (044) 521-00-68, e-mail: nddkr@uintei.kiev.ua

Підписано до друку 21.11.2019 р. Формат 60x84 1/8. Ум.- друк. арк. 21,16

Обл.- вид. арк. 21.32. Тир. 40 прим. Ціна договірна. Зам. 0312

Адреса редакції: вул. Антоновича, 180, м. Київ, Україна, 03150

00/26 СУСПІЛЬНІ НАУКИ

02 ФІЛОСОФІЯ

02.15 Загальнофілософські проблеми

02.11.19.0001/0419U001562

Гребенюк Арсен Вікторович. Міф у контексті сучасної масової культури: Дис... к.філос.н. /Інститут філософії імені Г.С.Сковороди НАН України. – Захищена 20.09.2019.

УДК 130.2:008.

220 с. – Бібліогр.: 240 назв.

У дисертації здійснено дослідження міфу в контексті сучасної масової культури. Показано, що міф із раціонально-критичної точки зору є вираженням граничного інтересу, що моделює дійсність, слугуючи базисом для адаптації людини до умов природного та соціально-техногенного довкілля. У той же час для суб'єкта міфу він є самоочевидною істиною, самою дійсністю, що зумовлює стійкість міфу в культурі.

02.11.19.0002/0219U004746

Історія української філософії в контексті Європейської духовної культури: Заключний звіт /Львівський національний університет імені Івана Франка; Керівник Пащук Андрій Іванович. – ДР 0116U001700. УДК УДК 821.161.2.

33 с.

Об'єкт дослідження. Розвиток української філософії як складника європейського духовного простору. Предмет дослідження. Особливості становлення і розвитку української філософської думки в контексті аналізу ментальної й цивілізаційної природи європейської духовної культури. Методи дослідження: феноменологічний, герменевтичний, компаративістський, лексикографічний, аналізу, синтезу.

02.11.19.0003/0219U005419

Національна держава і революція. Культурно-історична форма, конфлікт онтологій, легітимація: Заключний звіт /Інститут філософії імені Г.С.Сковороди НАН України; Керівник Білій Олег Васильович. – ДР 0116U005973. УДК 130.2+323.272.

72 с.

Вперше революційну дію осмислено як перманентну трансісторичну зміну культурно-політичних узвичаєнь, зокрема оновлення інституційної мережі суспільства, зокрема визначено роль уявних інституцій у процесі радикальних змін та легітимації державної влади. Проаналізовано конфлікт онтологій як передумову соціального катаклізму та інституційної модернізації.

02.31 Філософія і методологія науки

02.11.19.0004/0419U001581

Михальчук Андрій Олександрович. Феномен криптоаналізу в контексті розвитку європейської науки: Дис... к.філос.н. /Інститут філософії імені Г.С.Сковороди НАН України. – Захищена 27.09.2019.

УДК 003.2 : 26/29 : 167/168.

226 с. – Бібліогр.: 307 назв.

Дисертація присвячена філософському аналізу теоретико-практичних аспектів становлення криптоаналізу в контексті європейської науки. Розроблено періодизацію та виявлено особливості конкретних етапів історичного розвитку криптоаналізу у співвідношенні з етапами становлення європейської науки. Визначені та проаналізовані функції криптоаналізу в їх історичній динаміці.

02.11.19.0005/0219U004727

Розвиток ноосферного світорозуміння і мислення, створення ноосферно-інноваційних зasad ноонауки і пізнання, ноо-методології з розробки ноосферних технологій і НТ-програмування: Заключний звіт /Криворізький національний університет; Керівник Капіца Володимир Федорович. – ДР 0119U002885. УДК 165:141.12.

81 с.

Дослідження проводилось в сфері філософії мислення й пізнання, інноваційній науковій реальності, що розвивається в модусах онтології, гносеології та епістемології ноо-науки, а також ноо-методології дослідних програм з розробки ноосферних технологій здійснення ефективних НТ-практисів інноваційного виробництва. Робота передається за кордон за договірною ціною.

02.41 Соціальна філософія

02.11.19.0006/0419U001563

Фандеєва Ганна Костянтинівна. Віртосфера як новий простір формування соціальних ідентичностей: Дис... к.філос.н. /Інститут філософії імені Г.С.Сковороди НАН України. – Захищена 20.09.2019.

УДК 316.61:004.946.

188 с. – Бібліогр.: 207 назв.

У дисертаційній роботі проведено соціально-філософське дослідження феномена віртуальної реальності та його впливу на формування ідентичностей (груповій та індивідуальний). В роботі узагальнено особливості сучасного наукового дискурсу ідентичності. Відповідно до мети виявлені характерні ознаки трансформації ідентичностей в умовах становлення інформаційного суспільства. Доведено, що занурення у віртуальну комп'ютерну реальність впливає на формування ідентичностей.

02.61 Естетика

02.11.19.0007/0519U001186

Царенок Андрій Вікторович. Естетичні виміри візантійського аскетизму: Дис... д.філос.н. /Інститут філософії імені Г.С.Сковороди НАН України. – Захищена 27.09.2019.

УДК 111.852:27-585.

475 с. – Бібліогр.: 414 назв.

Дисертація присвячена розкриттю естетичного потенціалу візантійської аскетичної традиції. Здійснюється викоремлення й системне вивчення основних філософсько-естетичних аспектів аскетичного вчення, що розвивалося на теренах Візантії. Аналізуються постановка й теоретична розробка питань естетичного характеру, до яких удаються релігійні мислителі-проповідники аскетичних звершень, а також вплив візантійської імпліцитної естетики на естетичну думку Київської Русі.

02.91 Історія філософії

02.11.19.0008/0219U004763

Філософсько-культурні дискурси: виміри сучасного буття: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Чичков Анатолій Григорович. – ДР 0116U001740. УДК 101.8;130.2;130.1;141.2.

60 с.

Об'єкт дослідження – умови і специфіка генезису філософсько-культурного дискурсу в вимірах сучасного

буття, ментальні особливості, специфіка топології суб'єкту та соціальні практики в сучасному українському суспільстві та культурі. Мета роботи – дослідження сучасних філософсько-культурних вимірів сучасного буття. Методи дослідження – рефлексивний, аналітичний, логіко-лінгвістичний, діалектичний, герменевтичний, структурно-системний, синергетичний, феноменологічний; загальнонаукові методи аналізу, синтезу, індукції, дедукції, ідеалізації, абстрагування. Виявлені фактори впливу на сучасні біfurкаційні явища у філософії, культурі, методології. Підкреслена особливість сучасних філософсько-культурних дискурсів, роль імманенції як атрибути свідомості. З'ясовано онтологічні тенденції сучасного світу в умовах мультикультуралізму. Переосмислено роль методу моделювання у якості базового у процесі пізнання світу людиною. Проаналізовано проблеми трансгуманізму і гуманізму, дискурсивного мислення як механізму етнічної самоідентифікації та формування національної ідентичності сучасної особистості. Розроблено методику виявлення специфіки вимірів сучасного буття філософсько-культурного дискурсу. Результати дослідження мають наукове значення в галузі філософсько-культурного дискурсу а також для формування високої національної самосвідомості громадян України. Галузь використання - Р 85.42 Вища освіта. Робота розповсюджується за договірною ціною.

03 ІСТОРІЯ. ІСТОРИЧНІ НАУКИ

03.09 Загальна історія

03.11.19.0009/0419U001564

Кукуленко Яна Іванівна. Вища педагогічна освіта в Українській РСР на завершальному етапі радянської доби (1985-1991 рр.): Дис... к.і.н. /Інститут історії України. – Захищена 27.09.2019.

УДК 378(477)"1985/91"(043.3).

298 с. – Бібліogr.: 753 назви.

У дисертації комплексно і всебічно проаналізовано становище педагогічних закладів вищої освіти в умовах горбачовської перебудови, визначено їх місце в громадсько-політичному, культурно-освітньому і науковому житті Української РСР у цей період. Автор вивчив питання щодо впорядкування мережі педагогічних вишів України і вдосконалення їхньої структури; показав чисельність та динаміку змін, рівень підготовки, підвищення кваліфікації науково-педагогічних кadrів; проаналізував основні напрямки профорієнтаційної роботи вишів, показав її ефективність через встановлення кількісного і якісного складу вступників; охарактеризував навчальну і методичну роботу вишів, зміст і хід наукових досліджень викладачів і студентів; розкрив основні напрямки громадсько-політичної діяльності, показав роль викладачів і студентів у подоланні наслідків комуністичної ідеології, їх участь у роботі неформальних громадських організацій; окреслив основні напрямки діяльності органів студентського самоврядування у вищах; висвітлив навчально-матеріальну базу вишів республіки, рівень життя, побут та дозвілля учасників навчального процесу.

03.11.19.0010/0419U001600

Сафар'янс Євгеній Валерійович. Українсько-австрійська співпраця в умовах трансформації європейської системи міжнародних відносин (1992-2018): Дис... к.і.н. /Інститут історії України. – Захищена 27.09.2019.

УДК 94 (477) : (436) : 341.232 "1992/2018".

280 с. – Бібліogr.: 575 назв.

Дисертація присвячена дослідженю українсько-австрійської співпраці в історичних умовах трансформації європейської системи міжнародних відносин та розвитку

процесу європейської інтеграції в 1990-х та на початку ХХІ століття. У роботі на основі аналізу історіографії та джерельної бази визначено проблеми показано специфіку становлення австрійського нейтралітету та його адаптації до трансформації європейської системи міжнародних відносин, розглянуто питання еволюції зовнішньої політики Австрії як країни-члена Євросоюзу. Висвітлено зовнішню політику України та визначено її основні пріоритети у контексті українсько-австрійських відносин. Встановлено особливості українсько-австрійської взаємодії в сучасній європейській системі міжнародних відносин. Показано процес формування договірно-правових зasad українсько-австрійського співпраці з урахуванням основних напрямів політичної співпраці України та Австрійської Республіки, тенденцій торговельно-економічного, науково-освітнього та культурного українсько-австрійського співробітництва.

03.19 Історія окремих країн

03.11.19.0011/0519U001172

Сидорович Олександр Сергійович. Споживча кооперація в суспільно-політичному та соціально-економічному житті України (друга половина 1940-х - 1980-і роки): Дис... д.і.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 04.10.2019.

УДК 658.8.036.5:321.74 (40-80р.ХХст.).

504 с. – Бібліogr.: 1033 назв.

Дисертація присвячена всебічному аналізу споживчої кооперації Української РСР другої половини 40-х - 80-х років ХХ століття як комплексного явища в соціально-економічному та суспільно-політичному житті українського суспільства. У дослідженні визначено роль споживчої кооперації в здійсненні агрополітичних рішень держави. Проаналізовано еволюцію територіально-організаційної структури Укоопспілки. Встановлено ступінь суб'єктності пайовика та його економічне та соціально-правове становище в системі споживчої кооперації. Визначено результати її особливості діяльності споживчої кооперації в сільській місцевості на основі аналізу діяльності торговельної, заготівельної, галузей громадського харчування та побутового обслуговування Укоопспілки. Досліджено характерні риси організації та діяльності споживчої кооперації в містах. Охарактеризовано значення виробничої діяльності споживчої кооперації. Розкрито характер міжнародної діяльності споживчої кооперації УРСР за досліджуваний період. Вироблено практичні рекомендації щодо стимулювання кооперативного руху в сучасних умовах.

03.11.19.0012/0419U001546

Чуян Ірина Леонідівна. Чеська етнічна меншина України: особливості повсякденного життя, ментальність та соціокультурні трансформації (20 - 30-і рр. ХХ ст.): Дис... к.і.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 04.10.2019.

УДК 94(477):39[316.347+323.15"1920/1939"(043.3).

222 с. – Бібліogr.: 311 назва.

Дисертацію присвячено комплексному дослідженням проблеми повсякденного життя, ментальності та соціокультурних трансформацій чеської меншини України у 20 - 30-х рр. ХХ ст. Проаналізовано вітчизняну та зарубіжну історіографію проблеми, виявлено стан джерельної бази роботи, охарактеризовано теоретико-методологічну основу дослідження. Визначено вплив історико-політичних обставин та соціально-демографічної ситуації на формування повсякденного життя та світогляду чеської меншини України. Розглянуто повсякденний світ чеської громади і сім'ї,

матеріально-побутову та виробничу сферу буденого життя. Реконструйовано відносини чехів з владою та ставлення етноспільноти до трансформації більшовиками усталених форм соціально-економічних відносин на селі. Окреслено способи організації чехами дозвілля, досліджено особливості здбуття ними освіти, охарактеризовано ставлення чеської меншини до релігії та її участь у церковному житті.

03.11.19.0013/0219U003750

Історія розвитку науково-освітнього та промислового потенціалу Слобідської України наприкінці XIX - на початку ХХІ ст:

Заключний звіт /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"; Керівник Склір Володимир Миколайович. – ДР 0116U005545. УДК 94(477); 930:001.92.

164 с.

Об'єкт дослідження: розвиток науково-освітнього та промислового потенціалу Слобідської України наприкінці XIX - на початку ХХІ ст. Мета: розкриття тенденцій та закономірностей розвитку наукового, освітнього потенціалу та промислового комплексу Слобідської України. Встановлення внеску провідних учених України у світову науку. Олюднення історії науки і техніки та повернення із небуття забутих імен науковців. Методи дослідження. Теоретико-методологічні засади дослідження ґрунтуються на широкому використанні принципів наукового пошуку: об'єктивності, системності, багатофакторності, що забезпечують цілісне розкриття розвитку науково-освітнього потенціалу Слобожанщини. Застосовано як систему взаємодоповнюючих методів (аналіз, синтез, системний, логічний, класифікація, типологізація), так і власне історичних (проблемно-хронологічний, порівняльно-історичний, періодизації, персоніфікації, ретроспективний). Велику увагу приділено методам історіографічного, джерелознавчого, архівознавчого і термінологічного аналізу. Наукову новизну мають такі положення: Розкриття процесу інституалізації наукових досліджень, започаткування діяльності окремих наукових шкіл; Внесок провідних науковців Харківщини у розвиток технічних наук, зокрема і вчених НТУ "ХПІ"; Запровадження до наукового обігу нових джерел та фіксації невідомих раніше історичних фактів, а також перебіг загальноверховейських процесів на теренах Слобожанщини. Галузь застосування - історична наука України.

03.11.19.0014/0219U004796

Теоретичні, методологічні та світооглядні виміри історичної науки та філософії:

Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Крилова Ніна Іванівна. – ДР 0118U006906. УДК 94(477)(047.31); 159.922(047.31); 001.6(047.31); 330.341:17.022.1(047.31); 81'272:323(477)(047.31); 82-1:7.037.3(477)(047.31).

48 с.

Сформульовані, розвинуті й уточнені на концептуально-модельному рівні теоретичні й методологічні положення з актуальних проблем історичної науки та філософії. У пропонованій розвідці проаналізована (в умовах становлення незалежної України) розбудова суверенної демократичної держави, особлива увага приділяється вивчення досвіду державотворчого процесу початку ХХ ст. В цьому плані особливий інтерес викликає вивчення досвіду державної політики української урядів 1917-1920-х років і, зокрема, діяльності Центральної Ради. Аналіз діяльності Центральної Ради дає можливість оцінити (як позитивний так і негативний) досвід державного будівництва, запобігти повторенню помилок та прорахунків. Увага зосереджується на аналіз об'єктивних та суб'є-

ктивних факторів, які не дозволили Уряду Центральної Ради утриматися у владі й побудувати Українську Незалежну Республіку. Зокрема звертається увага на брак професійних політиків з практичним досвідом державотворення та романтичну віру лідерів Центральної Ради у непорушність федераців зв'язку з Росією. Проаналізовано суть визначення двох видів аналізу та синтезу - якісного і кількісного, перший з яких розглядає аналіз і синтез як способи міркування, а другий - як методи дослідження об'єктів. Розкривається специфіка діяльності суб'єкта, що пізнає, як головний фактор, який визначає спосіб пізнання і самий його предмет, у т. ч. як орієнтація інженерної області на завдання синтезу в кінцевому рахунку позначається на методах міркування, які в першу чергу освоюються і застосовуються студентами технічного вишу. Пропонується враховувати в методиці викладання філософії відповідні засоби і способи, що дозволяють студенту в процесі навчання розпізнавати специфіку об'єкта пізнання, і застосовувати при переході від вивчення штучних до вивчення природничих явищ цілісний механізм аналітико-синтезуючої процедури. Проаналізовано Доктрину збалансованого розвитку "Україна 2030", у якій подано характеристику сучасної економічної моделі України. Вказано на важливість і своєчасність принципів нового суспільного договору, на ключову роль людського капіталу, який є головним потенціалом економічного розвитку. Разом з тим, указано на недоліки Доктрини, яка потребує доопрацювання. Автори Доктрини недостатньо уваги приділили дослідженню аксіологічного аспекту економічних та інших проблем. Зокрема, в документі не розкрито визначальну роль духовних цінностей (насамперед, моральних) у досягненні збалансованого розвитку. Людина розглядається, здебільшого, як економічна категорія. Показано, що запропонована в Доктрині антропоцентрична модель збалансованого розвитку не є безперечно позитивною з огляду на її наслідки. Аналіз економічної доцільності реформ повинен поєднуватись із аналізом їх морального аспекту. Підкреслено, що положення Доктрини слід доповнити аналізом шляхів вдосконалення освіти для збалансованого розвитку, дослідженням філософських зasad цього розвитку та формуванням збалансованої системи цінностей. У цій системі духовні цінності повинні посісти чільне місце. Проаналізовано розвиток державної мовної політики в Україні у тісному взаємовпливі з динамікою мовної ситуації і політичних процесів. Визначено основні тенденції мовного законодавства до і після Революції Гідності, висвітлено правові і політичні механізми мовного режиму і основні сюжети суспільної дискусії щодо мовних законодавчих ініціатив. Виокремлено і аргументовано етапи мовної політики у відповідності до основних законодавчих документів, що регулювали мовний режим та визначали пріоритети діючої влади у мовному питанні. Реконструйовано процес становлення футурystичної поезії, визначений творчістю засновника українського туризму М.Семенка. Показано, що спроби на початку минулого століття обґрунтувати естетико-художні засади туризму були сприйняті тогочасними літературними колами неоднозначно. Сучасний погляд на події 10-20-х років ХХ століття дозволяє як відтворити об'єктивну ситуацію, що склалася в українському культурному просторі у цей період, так і неупереджено оцінити досягнення й прорахунки футурістів. Об'єкт дослідження - будуття суспільства. Предмет дослідження - історико-філософські проблеми розвитку суспільства. Мета дослідження - категоріальна експлікація універсалій історичної науки та корінних питань філософії, досить цільне уявлення про наявність різних рівнів теоретичного аналізу суспільного життя і разом з тим їх органічний взаємозв'язок і взаємозумовленість. Методи дослідження - застосовано комплексну методологію, використано філософські та загальнонаукові методи дослідження, серед яких основни-

ми є такі: історичний; аналітико-синтетичний; принцип діалектичної плинності, мінливості буття; принцип діяльної сутності людини; принцип соціально-історичної детермінованості, системний метод. Теоретичні і практичні результати. Проведений аналіз процесів розвитку українського суспільства дає методологічну підставу для подальшого аналізу базових понять філософії і історичної науки. Актуалізація низки важливих в теоретичному відношенні положень, висловлених засновниками української держави, особливо тієї частини теоретичної спадщини, в якій піддається аналізу державотворчий процес, набула особливої значущості, оскільки існує реальна потреба в узагальненні великої кількості різноманітної літератури з зазначеною проблематикою. Автори у своїх узагальненнях, виходячи з праць широкого кола істориків, філософів, фахівців з менеджменту, дають багатопланову соціально-філософську картину діалектики суспільного розвитку, досліджують в позитивному плані ті актуальні проблеми, на необхідність вирішення яких вказується в останніх державних документах, роблячи предметом аналізу все різноманіття взаємодії окремих соціальних суб'єктів, що існують і діють в кожен даний момент часу, тобто коротко кажучи, історію як реальний процес і як результат діяльності людей. Отримані результати дослідження мають практичну цінність перш за все тому, що в розвідці пропонується досить перспективний варіант синтезу всього того позитивного, що міститься в різних точках зору, висловлених у ході колективного філософського та історичного пошуку. Результати даних наукових досліджень знайшли застосування у навчальному процесі ДВНЗ "ПДТУ" під час проведення лекційних та практичних занять з дисциплін: "Філософія", "Філософія наукового знання", "Етика та естетика", "Культурологія", "Українська та зарубіжна культура", розділи - "Філософія людини", "Історія та логіка становлення й розвитку філософської думки", "Філософія пізнання", "Філософія суспільства", "Особливості національної культури" для студентів усіх спеціальностей усіх форм навчання. Матеріали цієї роботи використані студентами у доповідях на наукових конференціях; опубліковані у фахових збірках статей, що входять до переліку видань, рекомендованих ВАК України, і тез доповідей викладачів, що видані у матеріалах всеукраїнських та міжнародних конференцій.) Галузь використання: вища освіта. Сфера використання: навчальний процес, НДР та НДРС. Робота розповсюджується за договірною ціною.

05 ДЕМОГРАФІЯ

05.11 Загальні проблеми народонаселення

05.11.19.0015/0219U005449

Вивчити вплив соціальної кризи на втрати середньої очікуваної тривалості життя без інвалідності в похилому віці в Україні: Заключний звіт /Державна установа "Інститут геронтології ім. Д. Ф. Чеботарьова НАМН України"; Керівник Фойгт Наталя Антонівна. – ДР 0116U006028. УДК 614.1:312.2.

97 с.

Визначено, що відмінністю динаміки тривалості життя є більш акцентована пов'язаність з соціальними кризами 1995 і 2015 рр. коливань очікуваної тривалості життя у похилому віці у порівнянні з тривалістю життя при народженні. Проаналізовано динаміку складових тривалості здорового життя у віці 65 років і виявлено зміну якості населення за одною здоров'я, пов'язану як зі зміною когортного складу населення (різкого скорочення частки когорт до 1935 р. народження з високою смертністю і переходу у старші вікові групи з підвищеним ризиком смерті більш здорового покоління "бебі-бумерів" 1946-1965 рр. народження), так і зі зменшенням гетерогенності населення за ступенем ризи-

ку смерті після тривалого вимирання слабких контингентів під тиском кризових умов життя. Визначено, що важливою віковою особливістю обсягу втрат здорового життя через передчасну смерть від новоутворень є їх зменшення з віком, у той час як такі втрати через хвороби системи кровообігу при переході з вікової групи 50-69 років до групи 70 років і старше збільшуються не менше як у 2,5 рази. Проаналізовано втрати здорового життя через передчасну смерть і з'ясовано, що першість у формуванні цих втрат належить нерациональному харчуванню при подальшому посиленні дії цього фактору з підвищенням віку. Відмічено, що куріння як відомий чинник передчасної смерті, збирає свою трагічну данину практично в одинаковому обсязі у всіх вікових групах, а зловживання алкоголем лише на третину знижує свою шкідливу дію з віком. Робота розповсюджується за договірною ціною.

06 ЕКОНОМІКА. ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

06.35 Наука управління економікою. Обліково-економічні науки

06.11.19.0016/0419U001580

Кучерява Мар'я Василівна. Оцінка якості фінансової звітності: методичні підходи та організація: Дис... к.е.н. /Державна навчально-наукова установа "Академія фінансового управління". – Захищена 03.10.2019.

УДК 657.67(043.3).

337 с.: 42 табл., 18 іл. – Бібліogr.: 360 назв.

Дисертацію присвячено дослідженю теоретико-методологічних зasad, методичного інструментарію та організації оцінки якості фінансової звітності. Проведено аналіз відповідності трактувань якості фінансової звітності концепцій, задекларованій у міжнародних та національних нормативно-правових актах, удосконалено понятійно-термінологічний апарат. Удосконалено класифікацію зовнішніх та внутрішніх відносно підприємства передумов і чинників, що впливають на складання якісної фінансової звітності. Досліджено процес упорядкування та регламентації оцінювання якості фінансової звітності. Обґрутовано пропозиції щодо розкриття та оприлюднення інформації про результати оцінювання якості фінансової звітності.

06.11.19.0017/0219U004774

Визначення оптимального варіанту логістичних потоків підприємств хімічної промисловості: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Колесніков Володимир Петрович. – ДР 0116U001714. УДК 65.012.34.

129 с.

Об'єкт дослідження – логістичні потоки підприємств хімічної промисловості. Мета роботи – обґрунтuvання найбільш оптимального варіанту логістичних потоків хімічних підприємств та розрахунок їх економічної ефективності. Методи дослідження – структурно-логічний, динамічний та статистичний аналіз, економіко-прогностичний метод та ін. Розглянуто теоретико-методичний підхід до оцінки логістичних операцій підприємств хімічної промисловості. Досліджено логістичний процес на складі в збутовій діяльності підприємства та логістичний ефект виручки від продажу продукції, яку отримає підприємство. Проаналізовано сучасний стан та перспективи інвестиційної привабливості промислових підприємств України, а також конкурентоспроможність логістичних послуг. Розроблено алгоритм дослідження логістичних потоків підприємств хімічної промисловості. Галузь використання: М 74.90 Інша професійна, наукова

та технічна діяльність, н.в.і.у. Робота розповсюджується за договірною ціною.

06.51 Світова економіка. Міжнародні економічні відносини

06.11.19.0018/0219U004778

Дослідження теоретичних і практичних аспектів забезпечення конкурентоспроможності промислових підприємств та їх об'єднань в умовах трансформаційної економіки: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Гармідер Лариса Дмитрівна. – ДР 0116U001018. УДК 658.11.

186 с.

Об'єкт дослідження - конкурентоспроможність промислових підприємств. Мета роботи - дослідження теоретичних і практичних аспектів визначення та забезпечення конкурентоспроможності промислових підприємств за рахунок впровадження базисних організаційних інновацій. Методи дослідження - порівняння, історичного аналізу, факторного аналізу, категоріального аналізу, системного аналізу, одності історичного та логічного, сходження від абстрактного до конкретного, теоретичного моделювання, узагальнення. За підсумками проведених досліджень створено наукову продукцію, передбачену у плані виконання кафедральної науково-дослідної роботи кафедри економіки промисловості та організації виробництва у складі основних очікуваних результатів: концептуальні основи теорії об'єднання підприємств; методологічні засади розрахунку й оцінки показника конкурентоспроможності промислового підприємства; методику обґрунтування економічної доцільності формування промисловими підприємствами об'єднань підприємств. Упровадження отриманих результатів дослідження на вітчизняних промислових підприємствах сприятиме кардинальному підвищенню рівня їх конкурентоспроможності. Галузь застосування: Р 85.42 - вища школа. Робота розповсюджується за договірною ціною.

06.56 Суспільно-економічна структура

06.11.19.0019/0219U004786

Вплив міжнародних організацій на ведення підприємницької діяльності в Україні:

Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Карапанова Лариса Григорівна. – ДР 0118U006931. УДК 323.326 (477):327.7.

103 с.

Об'єкт дослідження - вплив міжнародних організацій на ведення підприємницької діяльності в Україні. Мета роботи - дослідження міжнародних організацій та їх вплив на ведення підприємницької діяльності в Україні. Методи дослідження - аналіз наукової літератури, матеріалів підприємств та статистики. Наведено моделі класифікації готелів і визначено, що найбільш поширеними є: європейська система, азіатсько-африканська система, американська і грецька. Розглянуто еволюцію системи загального управління якістю, шлях її удосконалення та поширення у світовій практиці. Проаналізовано наслідки неправильного, несвоєчасного або неадекватного застосування державою існуючих інструментів регулювання, а також прихованого ігнорування і заниження ролі малого бізнесу у розвитку і ситуаційній реанімації економіки країни. Доведено про необхідність впровадження досвіду іноземних країн з питання підготовки на базі короткострокових курсів задля досягнення синергії бізнесу, громади, влади. Досліджено та виокремлено напрями інноваційних витрат промислових підприємств на іннова-

ції. Проаналізовано динаміку загального обсягу фінансування інноваційної діяльності підприємств в Україні за видами джерел. Обґрунтовано необхідність впровадження системи менеджменту якості на підприємствах, що має забезпечувати конкурентоспроможність продукції і підприємства. Розглянуто актуальні питання співробітництва українських підприємств малого та середнього бізнесу з Європейським банком реконструкції та розвитку. Робота розповсюджується за договірною ціною.

06.58 Відтворювальна структура економіки. Нагромадження і споживання. Добробут

06.11.19.0020/0219U004784

Інноваційні підходи до рішення проблем національної економіки в кризових умовах:

Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Логутова Тамара Григорівна. – ДР 0118U006932. УДК 330.3/5:001.895.

62 с.

Об'єкт дослідження - інноваційні процеси економічних суб'єктів в кризових умовах. Мета роботи визначення інноваційних підходів та розробка практичних рекомендацій щодо виходу національної економіки з фінансово-економічної кризи та забезпечення її стабільного розвитку. Методи дослідження аналітичний та статистичний для всебічного вивчення об'єкту досліджень. Інформаційною базою досліджень є законодавчі та нормативні акти, результати дослідження процесів управління інноваційним розвитком окремих підприємств, законодавчі та нормативні акти і угоди. Новизна одержаних результатів визначена у розробці напрямів модернізації інфраструктури українських морських портів в умовах активного розвитку транспортної галузі України; економічному обґрунтуванні ефективності "зелених" проектів (з використанням біоенергетичних ресурсів); визначенням пріоритетних джерел фінансування інноваційної діяльності підприємств України; розробці нового підходу до формування кадрової стратегії промислових підприємств. Рекомендоване для впровадження економічними суб'єктами: промисловими підприємствами, організаціями, морськими портами Робота розповсюджується за договірною ціною.

06.71 Галузева структура економіки. Галузеві і спеціальні економічні науки

06.11.19.0021/0519U001187

Мельников Олександр Валерійович. Регулювання сталого розвитку інформаційної сфери України: Дис... д.е.н. /Державна науково-навчальна установа "Академія фінансового управління". – Захищена 27.09.2019.

УДК 338.4:[004+070+654.19+655.1]:338.1-026.16](477).

747 с.: 62 табл., 87 іл. – Бібліогр.: 523 назви.

Досліджено інституційне середовище вітчизняної інформаційної сфери, розглянуто трансформацію державної допомоги суб'єктам інформаційної сфери України, сформовано методологічні та прикладні основи аналітичного забезпечення сценарного регулювання сталого розвитку інформаційної сфери. Визначено економічні параметри сталого розвитку інформаційної сфери, що дозволило обґрунтувати методологічний підхід до оцінювання тенденцій розвитку інформаційної сфери. Сформовано науково-методологічні засади ресурсного забезпечення діяльності суб'єктів інформаційної сфери. Систематизовано методологічне забезпечення вибору оптимального варіанту реалізації механізму державного стимулювання сталого розвитку інформаційної сфери. Запропоновано методологічні засади оцінювання рівня стало-

го розвитку інформаційної сфери України. Запропоновано комплексний науковий підхід до регулювання сталого розвитку інформаційної сфери.

06.11.19.0022/0419U001593

Хоменко Олександр Анатолійович. Управління фінансовою безпекою молокопереробних підприємств: Дис... к.е.н. /Подільський державний аграрно-технічний університет. – Захищена 27.09.2019.

УДК 658.29:631.115 (477).

190 с.: 36 табл., 42 іл. – Бібліогр.: 182 назви.

Висвітлені ключові характеристики управління фінансовою безпекою молокопереробних підприємств, а також розкриті теоретико-методичні підходи до впровадження та оцінки рівня фінансової безпеки молокопереробних підприємств. Здійснено системний аналіз факторів та тенденцій розвитку молокопереробних підприємств Західного регіону України. Запропоновано методичний підхід через запровадження сформованої системи взаємоп'язаних фінансових показників в контексті формування стратегії забезпечення фінансової безпеки підприємства. Здійснена система і комплексна оцінка рівня фінансової безпеки молокопереробних підприємств, проведено кластерний аналіз ідентифікації ознак механізму управління фінансовою безпекою підприємств, а також дана характеристика розвитку та здійснено аналіз їх зовнішнього середовища. Запропоновано науковий підхід до формування системи управління фінансовою безпекою молокопереробних підприємств, визначені напрями удосконалення управління структурою активів та пасивів досліджуваних підприємств в контексті забезпечення їх фінансової безпеки, а також обґрутовані засади впровадження стратегії забезпечення фінансової безпеки.

06.11.19.0023/0219U004803

Інженерний моніторинг виробничої, екологічної та соціальної безпеки в м. Маріуполь: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Волошин В'ячеслав Степанович. – ДР 0118U006920. УДК 502.7 (047).

66 с.

Об'єкт дослідження - питання виробничої безпеки на підприємствах м. Маріуполь, управління охороною праці (СУОП), причин травматизму на підприємствах, стратегії екологічної безпеки та соціальних програм, сфери ефективного використання водних ресурсів міста, питання цивільного захисту. Мета роботи - розробка методологічних основ, що забезпечують підвищення виробничої, екологічної та соціальної безпеки в умовах м. Маріуполь. Методи дослідження - експертні дослідження за участю провідних фахівців ПДТУ, статистичний аналіз умов праці на підприємствах, математичне прогнозування стану природного середовища та якості життезабезпечення населення міста, аналітичний аналіз проблем цивільного захисту. У представлених дослідженнях обґрутовано шляхи стратегії охорони праці в нових умовах соціально-економічного розвитку підприємств, установ та організацій. У науковій роботі проведено аналіз формули яка дає уявлення про пропорції в інвестиційній політиці регіону, екологічної безпечності і спрямованої на зростання добробуту населення. У науково-дослідницької роботі обґрутовано визначення виробничого ризику на робочих місцях у ковалсько-пресовому цеху діючого машинобудівного підприємства на основі ймовірності прояву не тільки відмов устаткування, а і людських з використанням актів за формулою Н-1 за період з 1980 р. щодо розслідування причин нещасних випадків (НВ) для встановлення основних ризикоутворюючих чинників і наслідків їх прояву. У науково-

дослідницької роботі встановлено, що одним з основних завдань адаптації екологічної безпеки, є розробка наукових методів дослідження, комплексної оцінки та прогнозування техногенного впливу на природне середовище міста з урахуванням екосистем них вимог і підходів до стандартів екологічного законодавства Євросоюзу, а також представлений аналітичні основи побудови математичної моделі екологічно - соціально - економічних систем. У наукової роботі приведено порівняльний аналіз обсягів води централізованого водопостачання та водовідведення промислового розвиненого міста Маріуполя за період 2012 - 2018 роки. У роботі зроблені висновки, що у системах оповіщення з великою кількістю зон доцільне використання кінцевих підсилювачів, що мають один або декілька незалежних вихідних каналів, які керуються блоками комутації автоматики та контролю. Робота розповсюджується за договірною ціною.

06.73 Фінансова наука. Грошові та податкові теорії. Кредитно-фінансові інститути

06.11.19.0024/0419U001587

Палійчук Тетяна Володимирівна. Фіiscalна децентралізація та механізми її реалізації в Україні: Дис... к.е.н. /Державна навчально-наукова установа "Академія фінансового управління". – Захищена 04.10.2019.

УДК 336.1:336.2:336.5.

282 с.: 50 табл., 20 іл. – Бібліогр.: 238 назв.

У дисертаційній роботі здійснено комплексне дослідження теорії та практики упровадження і подальшого розвитку фіiscalної децентралізації в Україні. Запропоновано напрями розв'язання важливої науково-практичної задачі щодо визначення механізмів досягнення оптимального розподілу доходів джерел формування бюджетів, а також видаткових повноважень між органами влади різних рівнів державного управління.

06.11.19.0025/0419U001589

Босенко Олександр Валерійович. Управління державним та гарантованим державою боргом як складова євроінтеграційного процесу України: Дис... к.е.н. /Державна навчально-наукова установа "Академія фінансового управління". – Захищена 02.10.2019.

УДК 336.276.4.

272 с.: 22 табл., 33 іл. – Бібліогр.: 105 назв.

У дисертації розкрито економічну суть управління державним та гарантованим державою боргом в Україні, визнано основні теоретико-методологічні підходи до управління боргом, проведено аналіз та порівняння системи боргового управління в країнах ЄС, проаналізовано структуру, динаміку та розмір державного боргу в Україні загалом та в розрізі окремих його складових.

06.11.19.0026/0419U001590

Дмитренко Тетяна Леонідівна. Фінансовий моніторинг вексельного обігу: Дис... к.е.н. /Державна навчально-наукова установа "Академія фінансового управління". – Захищена 29.09.2019.

УДК 336.717.6.

298 с.: 20 табл., 7 іл. – Бібліогр.: 232 назви.

Дисертація присвячена комплексному дослідження теоретичних засад здійснення фінансового моніторингу операцій з векселями та перспективних напрямів його розвитку. На основі систематизації та критичного аналізу наукових досліджень закордонних і вітчизняних вчених розкрито економічну сутність фінансового моніторингу обігу векселів та

обґрунтовано об'єктивну необхідність використання векселів у вирішенні ряду проблем у діяльності суб'єктів господарювання в період кризи неплатежів, що зможе поживити рух фінансів і сприяти розвитку економіки.

06.11.19.0027/0419U001591

Коноваленко Дмитро Валерійович. Дефіцит сектору загального державного управління та його прогнозування в системі управління державними фінансами: Дис... к.е.н. /Державна навчально-наукова установа "Академія фінансового управління". – Захищена 30.09.2019.

УДК 336.143.

227 с.: 18 табл., 24 іл. – Бібліогр.: 175 назв.

Дослідження присвячено обґрунтуванню теоретико-методологічних засад, науково-методичних підходів і практичних рекомендацій щодо напрямів та механізмів регулювання дефіциту сектору загального державного управління (СЗДУ) України в системі управління державними фінансами на основі розробленого інструментарію його моделювання та прогнозування.

06.11.19.0028/0419U001592

Райнова Лариса Борисівна. Оподаткування доходів фізичних осіб в контексті соціальної справедливості та ефективності: Дис... к.е.н. /Державна навчально-наукова установа "Академія фінансового управління". – Захищена 27.09.2019.

УДК 336.221.226.11.

298 с.: 12 табл., 5 іл. – Бібліогр.: 254 назви.

Дисертація присвячена уточненню теоретико-методологічних засад оподаткування доходів фізичних осіб в контексті забезпечення його відповідності двом базовим принципам оподаткування - соціальної справедливості та ефективності, визначеню шляхів розв'язання пов'язаної з ними фундаментальної дилеми, а також обґрунтуванню науково-практичних рекомендацій, спрямованих на підвищення соціальної справедливості та ефективності вітчизняної системи оподаткування доходів фізичних осіб з урахуванням викликів сьогодення

06.11.19.0029/0219U004783

Удосконалення фінансового управління і фінансового регулювання в Україні: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Омельченко Людмила Сергіївна. – ДР 0118U006929. УДК 336 (047.31).

80 с.

Мета роботи - уточнення окремих категорій, аналіз напрямків удосконалення окремих елементів фінансово-го управління і фінансового регулювання, формулювання науково-практичних та науково-методологічних положень стосовно удосконалення фінансового управління і фінансового регулювання в Україні та підвищення їх ефективності. Методи дослідження - економіко-статистичні методи, дедуктивний аналіз і синтез, порівняльний аналіз, прогнозування. Досліджено особливості різних форм взаємодії фінансового управління і фінансового регулювання в Україні. Розглянуто основні аспекти впровадження системи ризик-менеджменту. Обґрунтовано принципи та загальні засади управління банківськими ризиками. Досліджено механізм майнінгу в якості інструменту з аналізу факторів ціноутворення криптовалют та розглянуті тенденції їх розвитку. Запропоновано вдосконалення системи оподаткування суб'єктів малого і середнього бізнесу України шляхом забезпечення гнучкості оподаткування, що враховує специфіку та стадію життєвого циклу суб'єктів МСБ. Доведено необхідність створення в регіонах України центрів з надання фінансових

послуг в режимі аутсорсингу на базі цифрових платформ. Проаналізовано основні показники інвестиційної діяльності в Україні. Висвітлені особливості синдикованих кредитів та наведено механізм синдикованого кредитування. Уточнена роль фінансових інструментів та хеджування на фондовому ринку України в сучасних умовах. Проаналізовано методологічну базу управління сучасними промисловими підприємствами, розглянута та доведена її ефективність. Робота розповсюджується за договірною ціною.

06.75 Економічні проблеми організації і управління економікою країни

06.11.19.0030/0519U001190

Григорак Марія Юріївна. Управління розвитком ринку логістичних послуг в умовах економіки знань: Дис... д.е.н. /Інститут економіки промисловості. – Захищена 30.09.2019.

УДК 005.932:330.5[005.336.4].

533 с.: 43 табл., 86 іл. – Бібліогр.: 644 назви.

Об'єкт дослідження - соціально-економічні ринкові відносини та процеси розвитку ринку логістичних послуг. Мета дослідження - поглиблення та розвиток теоретико-методологічних і методико-прикладних засад управління розвитком ринку логістичних послуг в умовах становлення економіки знань. Методи дослідження: статистичні, економіко-математичні, маркетингових досліджень, експертних оцінок, PESTLE-аналізу, SWOT-аналізу, індексно-рейтингового, структурно-функціонального та секторального аналізу, міжгалузевого балансу, Форсайт-прогнозування. Теоретичні і практичні результати: теоретичні основи організації логістичної діяльності з урахуванням її особливостей на макро-, мезо- і мікрорівні; пропозиції щодо визначення стратегічних пріоритетів розвитку логістичного сектору національної економіки. Новизна: розробка теоретико-методологічних засад формування системи управління збалансованим розвитком ринку логістичних послуг як складової національної логістичної системи, що дозволяє активізувати її ефективно використовувати наявний логістичний потенціал України. Ступінь упровадження: Міністерство інфраструктури України, асоціація "Український логістичний альянс", Торгово-промислова палата України, "Українська залізнична швидкісна компанія", логістичні компанії "Кюне і Нагель", "ЗАММЛЕР УКРАЇНА" та "5ПІЕЛЬ". Сфера використання: державні органи влади та логістичні компанії.

06.11.19.0031/0519U001191

Сидорчук Ористлава Григорівна. Державне регулювання системи соціальної безпеки в національній економіці України: Дис... д.е.н. /Інститут економіки промисловості. – Захищена 01.10.2019.

УДК 338.242+316.42.

564 с.: 29 табл., 26 іл. – Бібліогр.: 462 назви.

Об'єкт дослідження - процеси державного регулювання системи соціальної безпеки в національній економіці. Мета дослідження - поглиблення та розвиток теоретико-методологічних, науково-методичних та організаційно-управлінських засад державного регулювання системи соціальної безпеки національної економіки. Методи дослідження: абстрактно-логічний, абстракції та аналогії, індукції та дедукції, економіко-статистичний, математико-статистичні, соціологічного та експертного опитування. Теоретичні і практичні результати: теоретичні засади соціальної безпеки; заходи щодо врегулювання питань національної безпеки, які пов'язані із забезпеченням соціальної безпеки в Україні. Новизна: розвиток теоретико-методологічних засад державного регулювання системи соціальної безпеки в національ-

ній економіці та розробка науково-практичних рекомендацій щодо імплементації принципів, критеріїв і механізмів регулювання соціальної безпеки в системі стратегічного управління на національному рівні. Ступінь упровадження: Адміністрація Президента, Верховна Рада, Рада національної безпеки і оборони, міністерства Кабінету міністрів, Український союз промисловців і підприємців України. Сфера використання: державні органи влади.

06.81 Економіка й організація підприємства. Управління підприємством

06.11.19.0032/0519U001185

Трут Ольга Олексіївна. Управління результативністю організації: теоретико-методологічні та прикладні засади: Дис... д.е.н. /Львівський торговельно-економічний університет. – Захищена 08.10.2019.

УДК 005.332.8.

444 с.: 34 табл., 54 іл. – Бібліогр.: 395 назв.

Об'єкт: процес управління результативністю організації. Мета: обґрунтування теоретико-методологічних засад і прикладних інструментів управління результативністю організації в сучасних ринково-економічних умовах. Методи: абстрактно-логічний, гносеологічного аналізу; історичний і діалектичний, інституціонально-еволюційний, класифікації та типології, теоретичного узагальнення, синтезу і системного аналізу, факторного та логічного аналізу, таксономічного аналізу, економіко-математичної та економіко-статистичної, кореляційно-регресійного аналізу, графічні та матричні. Запропоновано: теоретично обґрунтовано концептуальні, методологічні засади та практичні можливості процесу управління результативністю як дієвого засобу сучасної парадигми менеджменту; науково обґрунтовано структуру вартості організації як концептуальну основу вимірювання її результативності; розкрито зміст процесу управління результативністю організації на основі дослідження структуроутворювальних елементів вартості сучасних організацій та викремлення ключових факторів її успіху; понятійно-категорійний апарат теорії ефективності. Сфера використання: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, суб'єкти підприємницької діяльності.

06.11.19.0033/0519U001192

Крамар Ірина Юріївна. Організаційно-економічний механізм інтернаціоналізації промислових підприємств: Дис... д.е.н. /Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя. – Захищена 18.10.2019.

УДК 339.94:65.014:005.

412 с.: 42 табл., 25 іл. – Бібліогр.: 457 назв.

Об'єкт дослідження - процеси інтернаціоналізації промислових підприємств. Метою дисертаційної роботи є розвиток теоретичних положень, розроблення науково-методологічних підходів і практичних рекомендацій щодо формування організаційно-економічного механізму інтернаціоналізації промислових підприємств. Методи дослідження: діалектичного пізнання; дедукції та індукції; гносеологічного, статистичного, системного, факторного аналізів; формалізації складних структур; порівняння; ситуаційного, синергетичного, абстрактно-логічного та ієархічного підходів; економіко-математичного моделювання; штучного інтелекту; експертних оцінок; графічного і табличного методів. Теоретичне значення роботи полягає у теоретико-методологічному обґрунтуванні і вирішенні важливої наукової проблеми - інтернаціоналізації промислових підприємств шляхом розроблення організаційно-економічного механізму. Практичні рекомендації дозволяють керівникам

підприємств на основі аналізу наявних ресурсів приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо їх інтернаціоналізації та максимізації прибутку. Новизна полягає у розробленні організаційно-економічного механізму інтернаціоналізації промислових підприємств, а також полікритеріального підходу до забезпечення цього процесу. Результати роботи впроваджені на шести вітчизняних і зарубіжних підприємствах, а також у діяльність органів влади та освітній процес трьох ЗВО. Сфера застосування - вітчизняні і зарубіжні промислові підприємства, органи державної влади, заклади вищої освіти

06.11.19.0034/0419U001605

Криворучко Ганна Валентинівна. Інформаційно-аналітичне забезпечення бюджетування діяльності будівельних підприємств: Дис... к.е.н. /Інститут економіки промисловості. – Захищена 01.10.2019.

УДК 658.14:336.14:69.

332 с.: 32 табл., 39 іл. – Бібліогр.: 325 назв.

Об'єкт дослідження - процеси інформаційно-аналітичного забезпечення бюджетування діяльності будівельних підприємств. Мета дослідження - розвиток теоретичних положень, розробка науково-методичних підходів і практичних рекомендацій щодо вдосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення бюджетування в системі управління, орієнтованого на досягнення запланованого результату діяльності будівельного підприємства. Методи дослідження: структурно-логічного аналізу, логічного узагальнення й абстрагування, статистичного й фінансового аналізу, обернених точкових розрахунків, аналізу ієархій, графічні методи. Теоретичні і практичні результати: розвиток теоретичних основ інформаційно-аналітичного забезпечення бюджетування, що орієнтоване на результат; пропозиції щодо рекомендацій проведення аналізу інформації із фінансово-змістовним наповненням, який формується на основі методики транспортної задачі. Новизна: подальший розвиток науково-методичних положень і розробка практичних рекомендацій щодо вдосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення бюджетування, орієнтованого на результат, яке є інструментом управління будівельним підприємством. Ступінь упровадження: "Будкор", "Північно-східна консалтингова група", "Пошук-5". Сфера використання: будівельні підприємства.

06.11.19.0035/0219U004804

Теоретико-методологічні засади управління сталим розвитком логістичних систем інтегрованих підприємств в умовах євроінтеграційних трансформацій: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Колосок Валерія Михайлівна. – ДР 0118U006916. УДК 658.788..004.057.02(047.31).

116 с.

Об'єктом дослідження обрано складові механізму управління сталим розвитком логістичних систем інтегрованих підприємств як основи формування концептуальної моделі функціонування в умовах євроінтеграційних трансформацій; за мету роботи взято дослідження теоретико-методологічних засад та розробка методичних рекомендацій щодо формування механізму управління сталим розвитком логістичних систем та концептуальної моделі їх функціонування в умовах євроінтегрованих підприємств; методи дослідження - монографічні, гносеологічні, теоретичні й методологічні дослідження у галузі логістичних систем, методи структурно-логічного аналізу, системного аналізу. Серед досягнутих результатів слід викремити удосконалення концептуальної моделі функціонування логістичних систем

в умовах евро інтеграційних трансформацій, що дозволить сформувати напрями розвитку вітчизняних логістичних систем інтегрованих підприємств; дослідження питання формування механізму управління сталим розвитком вітчизняних логістичних систем, що дозволило сформувати сучасні тренди їх розвитку - екологістику і соціальну логістику; розробку методичних рекомендацій щодо удосконалення менеджменту комунікацій в логістичній системі евро інтегрованих підприємств; аналіз дорожньої карти ринку транспортних послуг України під впливом європейських трансформацій, що сприяє впровадженню ефективного державного управління в транспортній галузі. Отримані результати дослідження можуть бути застосовані в навчальному процесі українських ВНЗ, що випускають бакалаврів та магістрів зі спеціальністі 073 Менеджмент за освітніми програмами Менеджмент у сфері транспорту і логістики та Логістичний менеджмент, а також в роботі підрозділів з управління логістичною діяльністю національних підприємств та компаній, що функціонують в сфері транспорту. Робота розповсюджується за договірною ціною.

10 ДЕРЖАВА І ПРАВО. ЮРИДИЧНІ НАУКИ

10.17 Адміністративне право

10.11.19.0036/0419U001594

Біла-Тюріна Юлія Зиновіївна. Адміністративно-правове регулювання послуг, що надаються Національною поліцією України: Дис... к.ю.н. /Національний університет "Одеська юридична академія". – Захищена 03.10.2019.

УДК 342.951.

215 с. – Бібліogr.: 306 назви.

Дисертацію присвячено особливостям адміністративно-правового регулювання надання послуг Національною поліцією України та визначеню засобів посилення сервісної функції в діяльності цього органу з метою його адаптації до стандартів поліцейської діяльності та підвищення рівня довіри населення. Визначено поняття та сутність послуг, що надаються Національною поліцією України, запропоновано розглядати поліцейські послуги у вузькому та широкому сенсі.

10.11.19.0037/0419U001595

Биков Ігор Олегович. Адміністративно-правове забезпечення наближення митного законодавства України до стандартів ЄС: Дис... к.ю.н. /Національний університет "Одеська юридична академія". – Захищена 05.10.2019.

УДК 351.713(477):341.174(4).

220 с. – Бібліogr.: 250 назви.

Дисертація є науковим дослідженням наближення митного законодавства України до стандартів ЄС, здебільшого полягає в удосконаленні національних митних стандартів, норм і положень, що є основою правозастосування та правореалізації. Визначено динаміку та запропоновано концепцію історичної періодизації наближення митного законодавства України до стандартів ЄС, розкрито еволюційні та закономірні етапи означеного процесу. Розглянуто європейські стандарти регулювання митних відносин та викремлено чотири їх основні групи: загальні митні стандарти ЄС, спеціальні митні стандарти ЄС, кореляційні митні стандарти ЄС та інструментальні митні стандарти ЄС.

10.11.19.0038/0419U001596

Брачук Анастасія Олегівна. Реалізація принципу сприяння торгівлі у митному зако-

нодавстві: Дис... к.ю.н. /Національний університет "Одеська юридична академія". – Захищена 05.10.2019.

УДК 351.713:339.54.

192 с. – Бібліogr.: 171 назви.

Охарактеризовано динаміку розвитку правил та стандартів сприяння торгівлі, який пройшов декілька етапів. Розглянуто особливості правового регулювання стандартів сприяння торгівлі, їх зв'язок з процесами глобалізації та європеїзації адміністративного права, поширенням загально-прийнятих принципів належного урядування. Запропоновано класифікацію зобов'язань щодо сприяння торгівлі у рамках СОТ на таких підставах, як: спосіб встановлення, ступінь деталізації, строки та порядок імплементації, що дозволяє підвищити ефективність планування практичних заходів щодо їх реалізації.

10.11.19.0039/0419U001597

Залужний Віталій Григорович. Оцінювання службової діяльності поліцейського в Україні: теорія, правове регулювання і практика: Дис... к.ю.н. /Національний університет "Одеська юридична академія". – Захищена 03.10.2019.

УДК 342.98:351.741(477).

208 с. – Бібліogr.: 213 назви.

Дисертація є науковим дослідженням оцінювання службової діяльності поліцейських, характеристики його видів та їх особливостей. Проаналізовано рівень наукових розробок та етимологічний зміст категорії "оцінювання службової діяльності поліцейських". Визначено поняття та досліджено сутнісні ознаки оцінювання поліцейських. Здійснено співвіднесення понять "атестація" та "атестування", "оцінювання" та "оцінка". Okремої уваги приділено висвітленню питань щодо сучасного стану правового регулювання оцінювання службової діяльності поліцейських.

10.23 Господарське право

10.11.19.0040/0219U004781

Теоретико-методологічні аспекти стратегічного управління розвитком промислових підприємств в умовах подолання наслідків економічної кризи: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Меліхов Андрій Анатолійович. – ДР 0118U006927. УДК 658.155.4(047.31).

98 с.

Об'єкт дослідження - українські підприємства важкої промисловості, зокрема, металургійні та машинобудівні. Мета роботи - розробка теорії та методів визначення основних стратегічних напрямів забезпечення стійкого розвитку промислових підприємств на основі оцінки рівня використання сукупного економічного потенціалу розвитку цих підприємств. Методи дослідження - абстрактно-логічний, аналітичний, системного аналізу, статистичний, експертних оцінок, економіко-математичного моделювання, ранжування, групування і порівняння. Досліджено актуальні питання оцінки рівня сталого розвитку промислових підприємств; відзначено ефективність механізму взаємодії учасників промислових кластерів у системі стратегічного управління розвитком; вдосконалено методологію оцінки рівня фінансово-економічної безпеки підприємства; розроблено модель ефективного управління відносинами зі стейкхолдерами у системі корпоративної соціальної відповідальності; вдосконалено інструменти оцінки інвестиційної привабливості підприємства в умовах ринкової конкуренції; розроблено підходи щодо оцінки якості використання трудового потенціалу на промислових підприємствах; досліджено показники ефективності впровадження системи енергетичного менеджменту на підприємствах промисловості; удосконалено

класифікацію обігових активів промислових підприємств; досліджено економічні аспекти впровадження механізму екологічного менеджменту на підприємствах. Результати НДР упроваджено у системах прийняття управлінських рішень на металургійних підприємствах Донецького регіону. - Новизна - розробки відповідають міжнародному рівню та є новими пропозиціями з наукової точки зору. - Ефективність впровадження - запропоновані розробки є ефективними. Економічний ефект оцінено у кожному пункті звіту. - Сфера використання - економічна система України та її регіонів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

10.31 Цивільно-процесуальне право (цивільний процес)

10.11.19.0041/0519U001183

Хитра Олександра Леонтіївна. Адміністративно-правові засади реагування на кризові ситуації, що загрожують національній безпеці України: Дис... д.ю.н. /Приватний вищий навчальний заклад "Львівський університет бізнесу та права". – Захищена 27.09.2019.

УДК 347.97/99: 342.722: 327.7.

495 с.: 15 табл. – Бібліогр.: 393 назви.

Дисертація є одним із перших у вітчизняній адміністративно-правовій науці комплексних монографічних досліджень, що присвячено теоретичній конструкції забезпечення та використання адміністративно-правових зasad реагування на кризові ситуації, що загрожують національній безпеці України, в якій здійснено їх всебічну характеристику та надано пропозиції щодо концептуального уドосконалення їх практичного застосування. У дисертації поглиблено сучасні наукові дослідження щодо концептуальних підходів до категорії "кризові ситуації, що загрожують національній безпеці України" та їх розвитку в системі суб'єктно-об'єктних зв'язків як детермінанта формування сучасної держави. Доведено, що оцінювання спроможності захисту (пильне стеження за недоторканністю) національних інтересів України, якими, у відповідності до закону, виступають життєво важливі інтереси людини, суспільства і держави, реалізація яких забезпечує державний суверенітет України, її прогресивний демократичний розвиток, а також безпечні умови життедіяльності і добробут її громадян від реальних та потенційних загроз, стає основною функцією держави щодо реагування на кризові ситуації, що загрожують національній безпеці України. Розглянуто застосування методології права у правозастосовній діяльності під час реагування на кризові ситуації.

10.71 Правоохоронні органи

10.11.19.0042/0519U001182

Драган Олена Василівна. Теоретико-методологічні та організаційно - правові засади участі прокурора у виконавчому провадженні: Дис... д.ю.н. /Приватний вищий навчальний заклад "Львівський університет бізнесу та права". – Захищена 28.09.2019.

УДК 347.95/963: 341.1.

641 с.: 15 табл. – Бібліогр.: 519 назв.

У дисертаційній роботі здійснено першу в сучасній правовій науці спробу здійснення комплексного дослідження теоретичних та методологічних засад участі прокурора у виконавчому провадженні на стадії виконання судових рішень, спрямовану на розширення та упорядкування системи наукових знань та орієнтовану на розв'язання теоретичних і практичних проблем участі прокурора у виконавчому провадженні в сучасних умовах. У ході дослідження на основі

поєднання доктринальних положень судового права і пріоритетності євроінтеграційної парадигми правової реформи сформульовано Концепцію участі прокурора у виконавчому провадженні. Наголошено, що у процесі судової реформи, яка триває у нашій державі, створено змішану систему виконання судових рішень та рішень інших органів, щодо змісту та призначення якої відсутні одностайні погляди у вітчизняній правовій науці. Констатовано, що одної моделі діяльності прокуратури у виконавчому провадженні у світі не розроблено, але у переважній більшості європейських країн здійснюється нагляд або контроль прокурора при виконанні судових рішень. Наголошено, що в Україні діяльність прокурора у ході виконання судових рішень відповідає європейським стандартам.

10.11.19.0043/0519U001196

Музичук Катерина Сергіївна. Демократичні основи захисту в суді інформаційних прав і свобод людини: Дис... д.ю.н. /Приватний вищий навчальний заклад "Львівський університет бізнесу та права". – Захищена 25.10.2019.

УДК 347.122: 342.7.

562 с.: 4 табл., 17 іл. – Бібліогр.: 516 назв.

Дисертацію присвячено визначенню сутності, ключових теоретичних та практичних демократичних основ захисту в суді інформаційних прав і свобод людини. Встановлено правову суть інформаційних прав і свобод людини та їх значення для демократії на основі аналізу конституцій країн Європи із повноцінною демократією. Виділено демократичні принципи (стандарти) ЄСПЛ та розкрито їх правову суть у використанні судами країн ЄС для захисту інформаційних прав і свобод людини. Запропоновано шляхи захисту в суді прав і свобод людини від нових інформаційних загроз відповідно до цінностей демократії. Доведено, що демократизація судочинства є одним із пріоритетів у забезпеченні демократизації усього суспільного життя. Створено наукову модель захисту в суді інформаційних прав і свобод людини відповідно до вимог демократії, яка дозволяє врегулювати весь масив чинних нормативно-правових актів інформаційної сфери і виключає можливість прийняття вітчизняними судами помилкових рішень у відстоюванні інформаційних прав і свобод людини. Обґрунтовано потребу у спеціальній підготовці суддів через широку освітню роботу на юридичних факультетах та Національній школі суддів України щодо практики використання демократичних принципів та імпліцитних процедур у відстоюванні інформаційних прав і свобод людини.

10.11.19.0044/0419U001568

Антонюк Святослав Аркадійович. Особливості діяльності адвоката у цивільному судочинстві: Дис... к.ю.н. /Приватний вищий навчальний заклад "Львівський університет бізнесу та права". – Захищена 27.09.2019.

УДК 347.965 (477).

222 с.: 15 табл. – Бібліогр.: 270 назв.

Дисертація обґрунтуете теоретичні положення та розробляє практичні рекомендації з покращення професійного рівня діяльності адвоката у цивільному судочинстві України. Уточнено сутність понять "адвокат", "адвокат як професійний процесуальний представник у цивільному судочинстві" та "функції діяльності адвоката у цивільному судочинстві". За результатами дисертаційної роботи вперше: обґрунтовано, що реформування інституту адвокатури в незалежній Україні повинно включати підготовку та внесення конституційних змін до Конституції України в частині доповнення її окремим розділом під назвою "Адвокатура"; доведено, що у законодавстві про адвокатуру та адвокат-

ську діяльність (в системі сформованих існуючих принципів і засад здійснення адвокатської діяльності) і в цивільному процесуальному законодавстві (в системі основних засад (принципів) цивільного судочинства) на нормативному (законодавчому) рівні необхідно закріпити принцип професіоналізму діяльності адвоката; визначено головні ознаки для формування принципу професіоналізму адвоката під час надання кваліфікованої правничої (правової) допомоги клієнту у цивільному судочинстві України.

10.11.19.0045/0419U001598

Слободянник Наталія Сергіївна. Розвиток демократичних засад у формуванні суддівського корпусу в Україні: Дис... к.ю.н. /Національний університет "Одеська юридична академія". – Захищена 04.10.2019.

УДК 347.97 (477).

236 с. – Бібліogr.: 281 назва.

Дисертацію присвячено науковому дослідженняю особливостей становлення та розвитку демократичних засад у формуванні суддівського корпусу в Україні, сутності формування суддівського корпусу на демократичних засадах, а також впливу демократичних засад формування суддівського корпусу на якість та ефективність здійснення правосуддя.

10.11.19.0046/0419U001599

Хорсуненко Олег Володимирович. Прокуратура України та країн-членів Європейського Союзу: порівняльне дослідження: Дис... к.ю.н. /Національний університет "Одеська юридична академія". – Захищена 04.10.2019.

УДК 347.963(477).

221 с. – Бібліogr.: 242 назви.

Дисертаційна робота є першим монографічним дослідженням у вітчизняній правовій літературі, в якому, зважаючи на євроінтеграційні процеси та сучасний стан прокуратури, здійснено комплексне порівняльне дослідження прокуратури України та країн-членів Європейського Союзу (28 держав-членів Європейського Союзу та 10 територій за межами Європи, що входять до ЄС. усього 38 країн) та вироблено концептуальні положення, які визначають перспективи реформування прокуратури, з урахуванням внесених змін до Конституції України, оновлення законодавства про прокуратуру та інших нормативно-правових актів.

10.11.19.0047/0419U001617

Горган Олександр Любомирович. Правовий механізм взаємодії прокуратури та громадськості у сфері боротьби з корупцією в Україні: Дис... к.ю.н. /Приватний вищий навчальний заклад "Львівський університет бізнесу та права". – Захищена 25.10.2019.

УДК 347.963 (477).

562 с. – Бібліogr.: 266 назв.

Дисертація є комплексним дослідженням проблем правового механізму взаємодії прокуратури та громадськості в сфері боротьби з корупцією в Україні. На підставі детального аналізу категорій "правовий механізм", "взаємодія" та "протидія (боротьба) з корупцією" удосконалено понятійний апарат науки про прокурорську діяльність. Досліджено основні елементи правового механізму взаємодії органів прокуратури та громадськості у сфері боротьби з корупцією. Доведено за доцільне передбачити та врегулювати у законодавстві України право громадської організації на обов'язковий особистий прийом її представника керівником прокуратури або його заступником за наявності вмотивованого клопотання про це громадської організації. З метою підвищення ефективності правового механізму в роботі охара-

ктеризовано його стадії, за допомогою руху яких досягається мета спільної діяльності прокуратури та громадськості в сфері боротьби з корупцією. Розроблено напрями підвищення ефективності взаємодії прокуратури та громадськості. Обґрутовано доцільність використовувати корупцією новітній інформаційно-комунікативний інструмент - систему "uvaga.ua", розроблену на підставі концепції "big data". Цей програмний інструмент точної локалізації проблем та чіткого визначення конкретної посадової особи, яка відповідає за їх вирішення.

14 НАРОДНА ОСВІТА. ПЕДАГОГІКА

14.09 Історія народної освіти і педагогіки. Персоналія

14.11.19.0048/0419U001575

Головко Ірина Олексіївна. Розвиток технічної освіти в Англії (1870-1914 роки): Дис... к.пед.н. /Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка. – Захищена 26.09.2019.

УДК 377(410.1)(091)"1870/1914"(043.3).

303 с. – Бібліogr.: 290 назв.

Об'єкт дослідження - система освіти в Англії у 1870-1914 рр.; предмет дослідження - особливості розвитку технічної освіти в Англії у хронологічних межах дослідження; мета дослідження: на основі аналізу наукової літератури встановити та схарактеризувати специфіку розвитку технічної освіти в Англії у 1870-1914 рр. та обґрунтувати можливості творчого використання цього досвіду в Україні; методи історико-педагогічного дослідження: загальнонаукові - аналіз, синтез, індукція, дедукція, узагальнення, систематизація, порівняння; історико-ретроспективний, теоретичний та системно-структурний; історико-генетичний; педагогічної інтерпретації; наукова новизна дослідження: вперше у вітчизняній науці представлено цілісний аналіз проблеми технічної освіти в системі навчальних закладів Англії в період з 1870 р. по 1914 р.; визначено та обґрунтовано три етапи розвитку технічної освіти в Англії у зазначеній період (І етап: 1870-1888; II етап: 1889-1899; III етап: 1900-1914); вивчено і схарактеризовано традиції, особливості організації та зміст технічної освіти в різних типах шкіл Англії в 1870-1914 рр.; виявлено спільні та відмінні риси розвитку технічної освіти Англії та України; подальшого розвитку в досліджені набули: суть і специфіка функціонування сучасної системи технічної освіти в Україні та обґрунтування перспективних шляхів використання історичного досвіду роботи навчальних закладів технічного спрямування Англії в Україні.

14.25 Загальноосвітня школа. Педагогіка загальноосвітньої школи

14.11.19.0049/0419U001602

Вахнова Альона Петрівна. Формування культури здоров'я учнів старшої школи на уроках фізичної культури: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 17.10.2019.

УДК 796.011.3:371.32+613.96-057.874.

299 с.: 48 табл., 23 іл. – Бібліogr.: 248 назв.

Дисертацію присвячено пошуку шляхів підвищення ефективності формування культури здоров'я старшокласників шляхом корекції їх психоемоційного стану засобами психотехнічної спрямованості на уроках фізичної культури. Досліджено уявлення учнів 14-17 років про стан свого здоров'я і негативні чинники впливу на нього, а також ціннісні орієнтації, мотиви до заняття фізичною культурою та зацікавленості культурою здоров'я, що дозволило підтвердили гіпотезу

про те, що застосування психотехнічних вправ та ігор у процесі фізичного виховання старшокласників має позитивний вплив на психічне і фізичне здоров'я, таким чином підвищуючи мотивацію до самовдосконалення і загальну культуру здоров'я. Визначено критерії сформованості культури здоров'я за показниками психоемоційної сфери (розвитку позитивних емоційних властивостей) у дітей старшого шкільного віку в процесі навчання психотехнічних вправ та ігор. Розроблено і теоретично обґрунтовано методику формування культури здоров'я учнів старшої школи із застосуванням психотехнічних ігор та вправ на уроках фізичної культури, доведено її ефективність з позиції змін у психоемоційній сфері школярів та динаміки показників адаптаційних і функціональних можливостей їх організму.

14.11.19.0050/0219U004793

Волонтерська діяльність як напрям навчально-виховної роботи в закладах вищої освіти: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Ташкінова Оксана Анатоліївна. – ДР 0118U006905. УДК 371.134:364.025.23(477).

75 с.

Об'єкт дослідження - волонтерська діяльність як соціальний феномен. Предмет дослідження - проблеми волонтерської діяльності як чинника суспільного розвитку та напряму навчально-виховної роботи в закладах вищої освіти. Мета роботи - теоретичне дослідження проблем волонтерської діяльності в навчальних закладах вищої освіти як частини навчально-виховного процесу та пляхів їх вирішення. Досліджено засоби активізації волонтерського руху умовах технічного закладу вищої освіти. Проаналізовано волонтерство як чинник розвитку громадянського суспільства в Україні. Досліджено історія становлення студентського волонтерського руху в сучасній Україні. Проаналізовано індустрію міжнародного волонтерства: від традиційних практик до сучасних трендів. Проаналізовано вплив тренінгової роботи на мотивацію волонтерської діяльності студентів спеціальності "соціальна робота". Досліджено добровольча діяльність як психологічний ресурс особистості майбутніх соціальних працівників. Проаналізовано рекламно-інформаційна складова студентського волонтерства. Досліджено волонтерство у контексті профорієнтаційної діяльності. На основі результатів виконаних досліджень розроблено напрями навчально-виховної роботи у закладі вищої освіти з формування соціально активної особистості через залучення до волонтерської діяльності студентів. Упровадження розроблених теоретичних та практичних положень стане у нагоді викладачам, соціальним робітникам служб міста, організаторам виховної роботи у закладі вищої освіти. Результати наукових досліджень актуальних проблем волонтерської діяльності використовуються при читанні навчальних дисциплін "Політологія", "Соціологія", "Сучасні проблеми суспільства", "Теорія соціальної роботи", "Соціальне партнерство", які викладаються студентам спеціальностей 231 - Соціальна робота, в дисертаційних дослідженнях та наукових публікаціях. Захищено дисертацію на здобуття наукового ступеню доктора філософії доцентом О. В. Мальцевою. Захищено дисертацію на здобуття наукового ступеню кандидата психологічних наук старшим викладачем М. Д. Лапіною. Результати досліджень доповідалися на Міжнародній науковій конференції "Інформаційні технології в культурі, мистецтві, освіті, науці, економіці та бізнесі" (Київ), на Міжнародній науково-практичній конференції "Педагогіка і психологія сьогодення: теорія та практика" (Одеса, Україна), Міжнародній науково-технічній конференції "Університетська наука - 2019" (Маріуполь). Результати досліджень були використані в роботах студентів-

учасників Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт. За підсумками досліджень опубліковано збірник статей викладачів та студентів кафедри. Робота розповсюджується за договірною ціною.

14.35 Вища освіта. Педагогіка вищої школи

14.11.19.0051/0519U001178

Титова Наталія Михайлівна. Теоретичні і методичні засади психолого-педагогічної підготовки майбутніх педагогів професійного навчання: Дис... д.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 01.10.2019.

УДК 378.011.3-051:377 (043.3).

495 с.: 14 табл., 29 іл. – Бібліогр.: 443 назви.

Дисертація містить дослідження теоретико-методологічних, психолого-педагогічних і науково-методичних основ психолого-педагогічної підготовки майбутніх педагогів професійного навчання у закладах вищої освіти. Розроблено і обґрунтовано модель системи психолого-педагогічної підготовки майбутніх педагогів професійного навчання, яка спроектована як взаємообумовлений комплекс підсистем: аксіологічно-цільової, змістово-функціональної, професійно-формувальної, інформаційно-методичної, процесуально-моніторингової, релевантної, що пов'язані між собою зовнішніми та внутрішніми зв'язками організаційно-педагогічних умов. Розроблено і впроваджено інформаційне студентоцентроване портативне середовище психолого-педагогічної підготовки майбутніх педагогів професійного навчання. Сформульовано авторське тлумачення понять "психолого-педагогічна підготовка майбутніх педагогів професійного навчання", "спеціальна психолого-педагогічна фахова компетентність" і "професійні кроси за адміністративно-територіальним призначенням". Запропоновано оновлення змісту і структури психолого-педагогічної підготовки майбутніх педагогів професійного навчання. Обґрунтовано та розроблено авторську концепцію психолого-педагогічної підготовки майбутніх педагогів професійного навчання. Уточнено змістове наповнення понять "майбутні педагоги професійного научання" та "психолого-педагогічна компетентність"; градуування психолого-педагогічної підготовки майбутніх педагогів професійного навчання у закладах вищої освіти. Подальшого розвитку набули наукові положення педагогічних досліджень у сфері психолого-педагогічної професійної підготовки майбутніх педагогів 41 професійного навчання. Педагогічний експеримент підтверджив ефективність запропонованої системи психолого-педагогічної підготовки майбутніх педагогів професійного навчання.

14.11.19.0052/0519U001184

Субота Лариса Андріївна. Система формування комунікативної компетентності іноземних студентів фармацевтичних спеціальностей у процесі навчання української/російської мов: Дис... д.пед.н. /Херсонський державний університет. – Захищена 27.09.2019.

УДК 378.147.091.31-059.2.

496 с.: 19 табл., 22 іл. – Бібліогр.: 396 назв.

У дисертації запропоновано систему формування комунікативної компетентності іноземних студентів фармацевтичних спеціальностей у процесі навчання української/російської мов, побудовану на основі інтеграції системного, компетентнісного, когнітивно-комунікативного, комунікативно-діяльнісного та текстоцентричного підходів. Схарактеризовано зміст поняття "комунікативна компетентність іноземних студентів фармацевтичних спеціальностей"; обґрунтовано лінгводидактичну модель відповідної

системи; визначено етапи, критерії, показники, рівні сформованості комунікативної, мовленнєвої, зокрема читацької, компетентностей іноземних студентів у процесі навчання української мови як іноземної та російської мови як іноземної.

14.11.19.0053/0419U001550

Дубовий Захар Сулейманович. Формування самостійності майбутніх учителів музики у процесі дистанційного навчання: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 11.09.2019.

УДК 378.147:[37.011.3-051:78].

237 с.: 22 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 286 назв.

У дисертації подано результати теоретико-експериментального дослідження з визначення, обґрунтування та експериментальної перевірки методики формування самостійності майбутніх учителів музики у процесі дистанційного навчання та сукупність організаційно-педагогічних умов, що забезпечують її ефективність. Визначено, що самостійність майбутнього вчителя музики є складною професійно-особистісною властивістю, яка виникає на ґрунті засвоєння спеціальних (мистецьких) та психолого-педагогічних знань, втілюється у широкий спектр практичних умінь та навичок, спонукає до активних дій та позапатерналістської поведінки у навчально-професійній діяльності. Здійснено аналіз науково-теоретичних праць та практичного досвіду застосування дистанційного навчання майбутніх учителів музики, визначено форми, методи, технологічні моделі, етапи і логіку організації самостійної навчальної діяльності студентів у дистанційному середовищі. Обґрунтовано організаційно-педагогічні умови формування самостійності майбутніх учителів музики у процесі дистанційного навчання. Розроблено комплексну методику формування самостійності майбутніх учителів музики у процесі дистанційного навчання як процесу. У роботі висвітлено зміст педагогічного експерименту з перевірки ефективності методики формування самостійності майбутніх учителів музики у процесі дистанційного навчання. Результатами дослідження доведено ефективність експериментальної методики, позитивні зрушенні у рівнях сформованості самостійності студентів як за мотиваційним, змістовим, діяльнісним та рефлексивним критеріями, так і загально.

14.11.19.0054/0419U001551

Бойко Владислав Анатолійович. Методика навчання інженерної графіки майбутніх інженерів-механіків засобами комп'ютерного моделювання: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 27.09.2019.

УДК 378.147:004.94.

317 с.: 29 табл., 24 іл. – Бібліогр.: 261 назва.

Дисертаційне дослідження присвячене теоретичному обґрунтуванню та експериментальній перевірці методики навчання інженерної графіки майбутніх інженерів-механіків засобами комп'ютерного моделювання. У межах дослідження з'ясовано сутність основних категорій та понять щодо навчання інженерної графіки, науково-педагогічні основи формування інженерно-графічних знань та умінь та сучасний стан і тенденції розвитку навчання інженерно-графічних дисциплін з використанням комп'ютерного моделювання. У ході дослідження було встановлено, що комп'ютерне геометричне моделювання тісно пов'язується з такими аспектами як вид діяльності, як засіб для реалізації певного виду діяльності, як самостійна система знань та умінь, що, з одного боку, формується певним чином, а з іншого - виступає базою для формування інших профе-

сійно важливих складових майбутнього фахівця. Відповідно до дидактичної точки зору комп'ютерне геометричне моделювання стає важливою складовою професійної підготовки майбутніх інженерів-механіків, причому усіх її компонентів: змістового, технологічного, результативного тощо. Для реалізації поставлених у дослідженні основних завдань розроблено й обґрунтовано Концепцію графічної підготовки майбутніх інженерів-механіків засобами комп'ютерного моделювання, розроблено методику навчання інженерної графіки майбутніх інженерів-механіків засобами комп'ютерного моделювання і комплекс навчально-методичного та дидактичного забезпечення навчання інженерної графіки засобами комп'ютерного моделювання. Для підтвердження ефективності запропонованої методики навчання проведено педагогічний експеримент. Аналіз результатів, отриманих у процесі педагогічного експерименту, дає підстави стверджувати, що розроблено методика навчання інженерної графіки майбутніх інженерів-механіків засобами 20 комп'ютерного моделювання дала позитивний результат і сприяла підвищенню рівня графічної підготовки студентів.

14.11.19.0055/0419U001552

Братанич Андрій Анатолійович. Методичні основи особистісно орієнтованої інформатичної підготовки майбутніх учителів технологій у педагогічному університеті: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 27.09.2019.

УДК 378.011.3-051:62/69]:004.

290 с.: 20 табл., 16 іл. – Бібліогр.: 251 назва.

Дисертаційна робота з методики особистісно орієнтованої інформатичної підготовки майбутніх учителів технологій із використанням електронних навчально-методичних комплексів. У дослідженні проаналізовано сучасні підходи до інформатичної підготовки майбутніх учителів технологій та окреслено шляхи підвищення її ефективності на основі застосування особистісно орієнтованого навчання інформатичних дисциплін. Створена особистісно орієнтована структура діяльності майбутнього вчителя технологій, до складу якої, поряд з усталеними видами діяльності, внесені також компоненти структури його особистості. Створено форми, методи та засоби інформатичної підготовки майбутніх учителів технологій із застосуванням особистісно орієнтованого середовища електронних навчально-методичних комплексів, визначено зміст і структуру інформатичної підготовки студентів. Сформульовано й описано основні методи використання електронних навчально-методичних комплексів у особистісно орієнтованому навчанні інформатичних дисциплін, обґрунтовано методологічні підходи та організаційно-педагогічні умови ефективного впровадження електронних навчально-методичних комплексів у процес особистісно орієнтованої інформатичної підготовки учителів технологій. Розроблено особистісно орієнтовану методику навчання інформатичних дисциплін майбутніх учителів технологій із застосуванням електронних навчально-методичних комплексів.

14.11.19.0056/0419U001556

Степанов Володимир Андрійович. Методика навчання майбутніх учителів музики мультимедійному аранжуванню в процесі фахової підготовки: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 11.09.2019.

УДК 378.016:78.071.2(043.3).

277 с.: 17 табл., 7 іл. – Бібліогр.: 223 назви.

У дисертації досліджено проблему навчання майбутніх учителів музики мультимедійному аранжуванню в процесі

сі фахової підготовки. Уточнено поняття: "мультимедійне аранжування"; "навчання мультимедійного аранжування" (визначено його зміст, специфіку); "навченість мультимедійного аранжування" (розкрито сутність, розроблено структуру, що включає мотиваційно-емоційний, інформаційно-пізнавальний та креативно-діяльнісний компоненти). Розроблено критерії, показники та рівні навченості майбутніх учителів музики мультимедійному аранжуванню. Доведено ефективність авторської поетапної методики навчання майбутніх учителів музики мультимедійному аранжуванню в процесі фахової підготовки, яка ґрунтуються на особистисому, аксіологічному, акмеологічному, компетентнісному, діяльнісному підходах та герменевтичному як базисному; охоплює три етапи (інформаційний, корекційно-самостійний та результативно-творчий); забезпечується дотриманням принципів (діалогізації навчання, його музично-естетичної спрямованості, акмеологічного супроводу студента в його духовному становленні, індивідуального підходу з урахуванням різновіднівної музично-теоретичної підготовки та слухацького досвіду студентів, урахування індивідуальних особливостей у застосуванні колективних форм роботи, відповідності творчих завдань змісту та об'єму навчальної діяльності, творчої самореалізації особистості); реалізацією педагогічних умов (формування позитивної мотивації до творчої самореалізації; забезпечення спрямованості навчання на розвиток художньо-естетичного смаку студентів та збагачення їхнього музично-слухового досвіду; орієнтація на міждисциплінарну інтеграцію знань, умінь та навичок; організація заняття з урахуванням розвитку асоціативного креативного мислення; акцентування самостійності в процесі навчальної та продуктивної практичної діяльності); включає методи (словесні, наочні, інтерактивні, дієво-практичні, аналітично-мисленнєвої діяльності, оцінки і самооцінки, самоконтроль, стимулювання до творчості) та форми навчальної діяльності (колективні, групові, дистанційні, індивідуальні).

14.11.19.0057/0419U001558

Ся Гаоян. Методика поліхудожньої підготовки майбутніх учителів музики у процесі вивчення музично-теоретичних дисциплін: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 10.09.2019.

УДК 378.147.78:37.091.3:[78:37.091.5].

247 с.: 20 табл., 13 іл. – Бібліogr.: 207 назв.

Дисертація присвячена актуальній проблемі поліхудожньої підготовки майбутніх учителів музики в процесі вивчення музично-теоретичних дисциплін. Уточнено сутність поліхудожньої підготовки та поліхудожньої підготовленості майбутніх учителів музики, структуру феномену (когнітивний, емоційно-ціннісний, мотиваційний, праксеологічний компоненти). Розкрито поліхудожній потенціал музично-теоретичних дисциплін. Обґрунтовано критерії (когнітивно-асоціативний, ціннісно-мотиваційний, операційно-діяльнісний) та показники поліхудожньої підготовленості, схарактеризовано рівні - високий (оптимально-інтегральний), середній (ситуативно-інтегральний), початковий (інтегральний з елементарними проявами), низький (байдужий). Визначено педагогічні умови та розроблено комплексну поетапну методику поліхудожньої підготовки майбутніх учителів музики з використанням потенціалу курсів історії музики та аналізу музичних творів в єдиності форм, методів, методичних блоків, освітніх векторів.

14.11.19.0058/0419U001560

Чинчева Лариса Владиленівна. Методика формування диригентсько-хорової компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва в умовах педагогічної практики:

Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 10.09.2019.

УДК 371.134.016:78 (043.3).

225 с.: 17 табл., 7 іл. – Бібліogr.: 197 назв.

У дисертації досліджено проблему формування диригентсько-хорової компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва в умовах педагогічної практики. Доведено, що диригентсько-хорова компетентність учителя музичного мистецтва є інтегрованою особистісною якістю, що передбачає володіння комплексом знань, умінь та навичок в галузі хорового мистецтва, сформованість ціннісного ставлення до національної та світової вокально-хорової, а також наявність досвіду практичної роботи з хором. Згідно результатів дослідження, структура диригентсько-хорової компетентності учителів музичного мистецтва охоплює: мотиваційно-цілеспрямований, когнітивно-фаховий, діяльнісно-рефлексивний та творчо-самостійний компоненти. Провідними принципами формування диригентсько-хорової компетентності майбутніх учителів музичного в процесі педагогічної практики визначено: принцип тісного взаємозв'язку теорії з практикою; принцип інтегративного вивчення дисциплін диригентсько-хорового циклу; принцип рефлексивності, що націлює майбутніх учителів музичного мистецтва на усвідомлене сприйняття та виконання вокально-хорових творів. Методику формування диригентсько-хорової компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі педагогічної практики усіпішно апробовано в перебігу етапів формувального експерименту, а саме: мотиваційно-організаційного, технологічно-продуктивного, ціннісно-саморегулятивного та усвідомлено-творчого. Результати дослідно-експериментальної роботи доводять успішність впровадження й ефективність розробленою нами експериментальної поетапної методики, яка забезпечує формування диригентсько-хорової компетентності майбутнього вчителя музики у процесі педагогічної практики.

14.11.19.0059/0419U001566

Корнєєва Ірина Олександрівна. Формування професійно орієнтованої англомовної компетентності в монологічному мовленні майбутніх дизайнерів: Дис... к.пед.н. /Київський національний лінгвістичний університет. – Захищена 08.10.2020.

УДК 371.315.811.111.

321 с.: 18 табл., 12 іл. – Бібліogr.: 282 назви.

Наукову працю присвячено розв'язанню проблеми формування у майбутніх дизайнерах професійно орієнтованої англомовної компетентності в монологічному мовленні (монолог-презентація). У роботі розглянуто особливості формування професійно орієнтованої англомовної компетентності у майбутніх дизайнерах, які лягли в основу відповідної методики; запропоновано визначення "монологу-презентації" як цільового функціонального типу монологічного мовлення дизайнера; проведено лінгвістичний аналіз дискурсу монологу-презентації; досліджено мовні особливості цього функціонального типу монологічного мовлення; конкретизовано типові ситуації іншомовного професійного спілкування і види монологу-презентації (доповіді і реклама); розроблено систему вправ для навчання монологу-презентації-доповіді і монологу-презентації-реклами й модель організації дотичного навчання на їхній основі; визначено контекст професійно орієнтованого навчання монологічного мовлення майбутніх дизайнерів – особистісно-діяльнісний підхід; досліджено складники змісту навчання професійно орієнтованого англомовного монологічного мовлення; описано методичний експеримент й укладено методичні рекомендації щодо навчання майбутніх дизайнерів професійно орієнтованого англомовного монологу-презентації.

14.11.19.0060/0419U001567

Чухно Олена Анатоліївна. Методика формування фонетичної компетентності майбутніх учителів у процесі навчання англійської мови після німецької: Дис... к.пед.н. /Київський національний лінгвістичний університет. – Захищена 08.10.2020.

УДК 378.147:811.11.

321 с.: 16 табл., 3 іл. – Бібліогр.: 187 назв.

Дисертацію присвячено вирішенню проблеми формування професійної фонетичної компетентності майбутніх учителів під час навчання англійської мови після німецької. Розглянуто сучасний стан розвитку наукової думки з питання професійно орієнтованого навчання англійської вимови після німецької: визначено зміст і структуру професійної фонетичної компетентності в другій іноземній мові, психолінгвістичні особливості оволодіння майбутніми вчителями англійською вимовою в умовах субординативного мультилінгвізму, лінгвістичну основу формування професійної фонетичної компетентності під час навчання англійської мови після німецької. Узагальнено принципи формування професійної фонетичної компетентності в другій іноземній мові, запропоновано шляхи їх реалізації; установлено оптимальну послідовність уведення фонетичних одиниць в умовах професійно орієнтованого навчання англійської вимови після німецької; теоретично обґрунтовано й практично розроблено підсистему вправ і модель формування англомовної професійної фонетичної компетентності на базі німецькомовної.

14.11.19.0061/0419U001574

Кравцова Аліна Олександровна. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до організації групових форм пізнавальної діяльності: Дис... к.пед.н. /Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка. – Захищена 26.09.2019.

УДК 378.147.

215 с.: 16 табл., 4 іл. – Бібліогр.: 240 назв.

Об'єктом дослідження є процес професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи; предмет дослідження - педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів початкової школи до організації групових форм пізнавальної діяльності; мета роботи полягає у виокремленні, теоретичному обґрунтуванні та експериментальній перевірці педагогічних умов підготовки майбутніх учителів до організації групових форм пізнавальної діяльності; методи дослідження: аналіз психолого-педагогічної літератури; порівняльний аналіз, синтез і узагальнення; прогнозування наслідків упровадження групової форми навчання в початковій школі; спостереження, анкетування, бесіди; методи математичної статистики; наукова новизна дослідження - вперше визначено, теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено педагогічні умови підготовки майбутніх учителів початкової школи до організації групових форм пізнавальної діяльності.

14.37 Освіта дорослих. Підвищення кваліфікації. Самоосвіта

14.11.19.0062/0519U001177

Толочко Світлана Вікторівна. Теоретичні методичні засади формування науково-методичної компетентності викладачів у системі післядипломної педагогічної освіти: Дис... д.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 02.10.2020.

УДК 378.046-021.68-047.22(043.3).

574 с.: 23 табл., 15 іл. – Бібліогр.: 695 назв.

Уперше науково обґрунтовано теоретичні й методичні засади формування науково-методичної компетентності викладачів у системі післядипломної педагогічної освіти. Розроблено та експериментально перевірено систему формування науково-методичної компетентності викладачів у післядипломній педагогічній освіті. Представлено авторське трактування понять "формування науково-методичної компетентності викладачів у післядипломній педагогічній освіті" та "синергетика науково-методичної компетентності викладачів". Визначено структуру науково-методичної компетентності викладачів у післядипломній педагогічній освіті. Установлено системоутворючу роль наукових шкіл у створенні й реалізації освітніх і дослідницьких програм підготовки, професійного розвитку та формування науково-методичної компетентності викладачів. Досліджено особливості та вдосконалено зміст, форми і методи формування науково-методичної компетентності за класифікаційними ознаками професіограм викладачів у післядипломній педагогічній освіті. Розроблено діагностичний інструментарій для оцінювання рівнів сформованості науково-методичної компетентності викладачів у післядипломній педагогічній освіті. Доведено ефективність системи формування науково-методичної компетентності викладачів у післядипломній педагогічній освіті.

14.91 Народна освіта і педагогіка в окремих країнах

14.11.19.0063/0419U001565

Лисенко Олена Анатоліївна. Професійна підготовка педагогічних кadrів у системі вищої освіти Ірландії: Дис... к.пед.н. /Київський національний лінгвістичний університет. – Захищена 09.10.2020.

УДК 378.011.3-051(417)"1922/2016"(043.3).

346 с. – Бібліогр.: 600 назв.

У дисертації проаналізовано стан дослідження проблем професійної підготовки вчительських кadrів у педагогічній теорії, схарактеризовано базові поняття розвідки, з'ясовано суспільно-політичні, соціально-економічні, історико-педагогічні чинники становлення й розвитку педагогічної освіти Ірландії. Унаслідок аналізу розбудови педагогічної освіти Ірландії розроблено авторську періодизацію її розвитку. В роботі обґрунтовано особливості триступеневої організації та змісту професійної підготовки педагогічних i науково-педагогічних кadrів Ірландії. Розглянуто еволюцію розробки ірландської Національної програми вступу до професії, визначено особливості змісту її умов виконання сучасних державних програм вступу до професії для педагогічних працівників початкових і середніх шкіл. З'ясовано, що ЗВО, а також Центри освіти і практичної підготовки мають власні програми вступу до професії, менторської допомоги, розроблені для сприяння молодим фахівцям у їх фаховому вдосконаленні. Доведено, що професійні об'єднання ірландських педагогів є активними учасниками процесу реформування педагогічної освіти країни всіх ступенів. З'ясовано можливості використання прогресивних ідей ірландського досвіду в реформуванні системи педагогічної освіти України.

15 ПСИХОЛОГІЯ

15.81 Прикладна психологія

15.11.19.0064/0419U001603

Цимбал Інна Валеріївна. Психологічні особливості навчання студентів технічних спеціальностей роботі з іншомовними науковими текстами: Дис... к.психол.н. /Інституту педагого-

гічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. – Захищена 17.10.2019.

УДК 370153:159.953:81 243.

270 с.: 46 табл., 2 іл. – Бібліогр.: 288 назв.

У роботі проаналізовані основні психолого-педагогічні підходи до проблеми читання наукових текстів іноземною мовою. Проаналізовано чинники, які впливають на розвиток читацької компетенції студентів технічних спеціальностей. Досліджено психологочну структуру навчання роботі з іншомовними науковими текстами, що включає мотиваційний, когнітивний, операційний та емоційно-вольовий компоненти. Обґрунтовано та апробовано програму підвищення ефективності навчання студентів технічних спеціальностей роботі з іншомовними науковими текстами, доведено ефективність її використання у навчальному процесі закладів вищої технічної освіти.

16 МОВОЗНАВСТВО

16.21 Загальне мовознавство

16.11.19.0065/0419U001545

Охріменко Олена Андріївна. Тексти податкового законодавства Федеративної Республіки Німеччини в композиційному, лексико-семантичному та комунікативно-прагматичному висвітленні: Дис... к.філол.н./Київський національний лінгвістичний університет. – Захищена 26.09.2020.

УДК 811.111'42:316.77(043.3).

371 с.: 61 табл., 51 іл. – Бібліогр.: 327 назв.

1. У роботі описано вертикальну (комунікативно-прагматичні блоки) та горизонтальну (змішана композиційно-мовленнєва форма "констатуюче повідомлення з елементами роз'яснення / коментаря") структуру текстів німецького податкового законодавства; змодельовано термінологічно-тематичне поле "BESTEUERUNG" з виокремленням ядерних і периферійних компонентів і побудовою словотвірних гнізд вилучених термінів; визначено інтенцію, стратегії та тактики колегіального автора німецьких податкових текстів; ідентифікованої описано графічні та вербалні засоби реалізації лінгвопрагматичних прийомів.

16.11.19.0066/0219U004794

Актуальні проблеми лінгвоперекладознавства і лінгводидактики: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Висоцька Ганна Віталіївна. – ДР 0118U006903. УДК 81'42(047.3).

56 с.

Об'єктом дослідження стали актуальні проблеми лінгвоперекладознавства та методики викладання перекладацьких дисциплін для студентів спеціальності 035 "Філологія". Мета роботи - аналіз лексико-термінологічних та граматичних проблем перекладу текстів різних жанрів та методик викладання перекладацьких дисциплін у вищій школі. Методи дослідження - описовий, функціональний та перекладацький аналіз тексту. В даному звіті розглядаються питання пов'язані з аналізом мовних одиниць з точки зору їх когнітивних та функціональних характеристик, способів передачі при перекладі, приділяється увага також методичним аспектам підготовки фахівців перекладознавців у вищих навчальних закладах, а саме: - дається визначення фармацевтичного дискурсу як інституційного типу, аналізуються його диференціальні характеристики; - аналізується лінгвокогнітивний аспект розвитку сучасної англійської мови у афіксальному форматі - розглядаються лексико-термінологічні особливості науково-технічних текстів з точки зору особливостей їх передачі при перекладі; -

аналізуються граматичні проблеми перекладу англомовного науково-технічного тексту; - визначаються особливості роботи з газетними матеріалами на заняттях з іноземної мови - розглядаються особливості професійної підготовки майбутніх перекладачів на сучасному етапі - досліджується інноваційні прийоми роботи з іншомовним текстом у немовному вузі Сфера використання - навчальний процес.

16.41 Мови світу

16.11.19.0067/0219U004799

Золота доба" українського перекладу: представники, інноваційні методи і прийоми, жанрова специфік: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Голі-Оглу Тамара Войцехівна. – ДР 0118U006902. УДК 811.1/.8(047.3).

49 с.

Об'єкт дослідження - перекладацька діяльність українських письменників другої половини XIX століття: Пантелеймона Куліша, Івана Пулюя, Івана Франка, Ольги Кобилянської, переклад творів українських письменників І. Котляревського та Т. Шевченка іншими мовами світу та переклад творчої спадщини Ципріяна Норвіда українською, прийоми антонімічного перекладу та типи міжмовних трансформацій у поезіях Лесі Українки, стилістичне маркування дієслівних фразеологізмів. Мета роботи - визначити базові принципи перекладу поезій Лесі Українки російською мовою та проаналізувати види міжмовних трансформацій, застосованих у антонімічному перекладі; подати аналіз дієслівних фразем, вибраних з перших перекладів Біблії українською мовою, здійснених І. Пулюєм і П. Кулішем, на лексико-семантичному рівні; проаналізувати перші переклади польського письменника XIX століття Ципріяна Норвіда українською мовою; дослідити перекладацьку діяльність Івана Франка, зокрема його переклади фольклорних текстів різних народів; О. Кобилянської, П. Куліша; розглянути дискусійні питання, пов'язані із перекладами "Енеїди" І. Котляревського у радянському перекладознавстві; проаналізувати особливості перекладу творів Т. Шевченка урумською мовою. Методи дослідження: описовий, зіставний, функціональний, прийоми стилістичного і контрастивного аналізів. Предмет дослідження: аналіз перекладів поезій Лесі Українки російськими письменниками, перших україномовних перекладів творів польського письменника-романтика Ципріяна Норвіда, особливості перекладів Біблії українською мовою І. Пулюєм; перекладацька спадщина О. Кобилянської; переклади І. Франка творів світової літератури; особливості перекладів творів Т. Шевченка мовами греків Приазов'я. Робота розповсюджується за договірною ціною.

17 ЛІТЕРАТУРА. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО. НАРОДНА ПОЕТИЧНА ТВОРЧІСТЬ

17.09 Історія літератури

17.11.19.0068/0219U004765

Соціальний та національно-культурний розвиток України ХХ - початок ХХІ століття: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Борисов Владислав Леонідович. – ДР 0116U001735. УДК 821.161.2 : 94(477).

53 с.

Об'єкт дослідження - особливості соціального та національно-культурного розвитку України ХХ - початку ХХІ століття. Мета роботи - визначити основні етапи й напрямки розвитку України в ХХ ст., охарактеризувати соці-

альні й культурні зміни, що спостерігаються на поч. ХХІ ст. Окреслити основні тенденції культурного розвитку України в ХХІ ст. Методи дослідження – наративний метод, методи компаративізму, психоаналізу, деконструктивізму. Описано історичні події в Україні 1902–22 рр. Й отримано нове трактування поняття "селянська революція" на основі аналізу соціальної поведінки селян в умовах загострення відносин із поміщиками та державою. На базі документів встановлено особливості "бліого руху" на Катеринославщині восени 1918 р. Охарактеризовано зміну форми і змісту художніх творів української літератури в 20–30-х рр. ХХ ст., досліджено особливості реалізації жанрів робізонади, трилеру, травелогу на українському ґрунті. Проаналізовано концепт таємного тексту, осмислено мотив батьківської депривації в українських творах початку ХХІ ст. Вивчено особливості вираження авторської свідомості в поезії Світлани Йовенко. Розроблено концепцію соціокультурних змін в українському суспільстві ХХ – початку ХХІ століття. Галузь використання: М 72.20 Дослідження й експериментальні розробки у сфері суспільних і гуманітарних наук; М 73.20 Дослідження кон'юнктури ринку та виявлення громадської думки; Р 85.42 Вища освіта; Р 91.01 Функціювання бібліотек і архівів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

18 МИСТЕЦТВО. МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

18.07 Теорія і методологія мистецтва і проблеми мистецтвознавства

18.11.19.0069/0218U005455

Мистецька спадщина художників Києво-Печерської лаври першої половини ХІХ ст. (розписи Успенського та Софійського соборів): Заключний звіт /Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник; Керівник Пивоваров Сергій Володимирович. – ДР 0116U005207. УДК 27-526.62:7.04(477-25).

183 с.

Об'єкт дослідження - мистецька спадщина лаврських художників першої половини ХІХ ст. Мета роботи - розкрити процес створення лаврськими художниками розписів в Успенському соборі Києво-Печерської лаври та Київському Софійському соборі в першій половині ХІХ ст. Методи дослідження. Основу методики складають історико-культурний підхід, принцип об'єктивного історизму, комплекс теоретичних та емпіричних методів: дедукції та порівняння; системний аналіз, синтез та узагальнення; контекстуальний, герменевтичний, синхронічний, біографічний методи; мистецтвознавчий аналіз та емпіричне спостереження. У НДР вперше спростована негативно упереджена оцінка мистецької спадщини лаврських художників в Успенському та Софійському соборах; розкрито історичний та художній зв'язок розписів соборів першої половини ХІХ ст.; за маловживеними архівними джерелами встановлені імена художників і майстрів, які виконали монументальне живописне оздоблення зазначених храмів; визначено авторство, датування, основні тематико-сюжетні лінії розписів першої половини ХІХ ст. в Успенському та Софійському соборах; обґрунтовано значення живописних робіт лаврських художників 1840–1850 рр. у становленні збереження пам'яток української сакральної культури; уточнено імена благодійників та суспільних діячів, історичні обставини, що вплинули на процес створення розписів соборів. Отримані в процесі дослідження результати можуть бути використані в науково-дослідній, науково-фондовій роботі Національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника, для написання наукових монографій, статей з історії Києво-Печерської лаври, українського образотворчо-

го мистецтва і художньої культури, для вдосконалення музеїних фондових картотек і створення каталогів. Матеріали дослідження можуть слугувати джерелом інформації для мистецтвознавців, істориків, культурологів, працівників інших музеїних установ України, викладачів та студентів навчальних закладів культури і мистецтв. Доцільним є продовжити дослідження історії монументального живопису Успенського собору Києво-Печерської лаври у другій половині ХІХ ст. Умови одержання звіту: за договором. Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник, 01015, Київ, вул. Лаврська, 9, корп. 8. Робота розповсюджується за договірною ціною.

18.41 Музика. Музикознавство

18.11.19.0070/0419U001269

Генкін Антон Олександрович. Специфіка піанізму в етюдах і вправах Карла Черні: Дис... к.мист. /Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М.Т. Рильського НАН України. – Захищена 18.04.2019.

УДК 780.616.432.087.5.071.1Черні (436)(043.3).

185 с. – Бібліогр.: 270 назв.

Дисертацію присвячено вивченю специфіки піанізму в етюдах і вправах К. Черні. Проаналізовано поняття піанізму, виявлено його основні конкретно-історичні детермінанти, запропоновано дефініцію названого поняття. Розкрито провідні тенденції розвитку фортеціанної культури кінця XVIII - першої половини XIX ст., визначено роль жанру етюду в цьому контексті, узагальнено основні чинники, які безпосередньо вплинули на формування специфіки піанізму К. Черні. Вивчено його теоретичні праці та збірники музично-інструктивних п'ес - етюди ор. 299 і 740, вправи ор. 365. Показано продовження традиції, закладеної К. Черні, у творчій діяльності Ф. Ліста.

20 ІНФОРМАТИКА

20.23 Інформаційний пошук

20.11.19.0071/0219U005406

Впровадження Інтернет/Інtranet порталів для інформаційно-аналітичного забезпечення фундаментальних досліджень з питань створення нових наноматеріалів і нанотехнологій: Заключний звіт /Центр практичної інформатики Національної академії наук України; Керівник Платонов Олександр Дмитрович. – ДР 0115U001363. УДК 004.73.5.

41 с.

Об'єкт дослідження – інформаційно-аналітичне забезпечення цільових комплексних програм (ЦКП) наукових досліджень НАН України у будь-яких галузях наук. Мета роботи – створення і практичне випробування макетного зразка типової для НАН України системи веб-сервісів з питань організації і проведення наукової конференції за тематикою типової ЦКП наукових досліджень на прикладі програми "Фундаментальні проблеми створення нових наноматеріалів і нанотехнологій". Пропонується підхід на базі розробленої ЦПП цифрової моделі системи суб'єктів (ЦМСС) НАН України (на платформі Microsoft Dynamics CRM 2015) та корпоративних інформаційних ресурсів НАН України (на платформі Microsoft Sharepoint 2013/2016). Методи дослідження базуються на використанні: сучасних хмарних технологій; інфраструктури Центру обробки даних (ЦОД) Президії НАН України; промислових платформ для інформатизації типової діяльності великих територіально розподілених корпорацій від Microsoft; корпоративних стандартів документообігу в НАН України; досвіду ЦПП з питань інформатизації наукової, науково-організаційної та координацій-

ної діяльності НАН України. Основні результати проекту: розроблено веб-інтерфейс системи планування та контролю виконання наукових заходів НАН України та архітектурне рішення типового сайту для представлення заходу на прикладі наукової конференції за тематикою цільової комплексної програми фундаментальних досліджень НАН України "Фундаментальні проблеми створення нових наноматеріалів і нанотехнологій". Робота розповсюджується за договірною ціною.

21 РЕЛІГІЯ. АТЕЇЗМ

21.31 Філософія і релігія

21.11.19.0072/0419U001553

Денисенко Анатолій Вячеславович. Теологія визволення: критичний аналіз: Дис... к.філос.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 26.09.2019.

УДК 227.1.

223 с. – Бібліогр.: 359 назв.

Дисертаційна робота присвячена всебічному критично-му аналізу методологічних, герменевтично-біблійних та богословсько-соціальних аспектів такого важливого напряму соціальної думки сучасного християнства як латиноамериканська теологія визволення. До її основних характеристик слід зарахувати спрямованість богословського пошуку на виклики соціальної трансформації суспільства, обґрунтування політичної активності християн задля розв'язання соціальних протиріч і конфліктів, методологію герменевтичного кола, прочитання старозавітної оповіді про вихід єреїв з Єгипту та життєвого шляху Христа через призму бідних та пригноблених. Важливими маркерами ідентичності руху також є переорієнтування уваги з ортодоксії на ортопраксію, використання світських (зокрема, марксистської) ідеологій як інструментів соціального аналізу та соціальної критики, інтерпретація історичного процесу як історії спасіння, на-голос на економічному аспекті гріха тощо. У дисертаційній роботі наголошується на тому, що після більш ніж півстолітньої історії теологія визволення, переживши ряд трансформацій, набула нового дихання на початку третього тисячоліття і перейшла зі сфери практичного досвіду в сферу академічної рефлексії. Критичний аналіз теології визволення засвідчує, що попри кризу її класичної марксистської версії, вона диверсифікувала свою проблематику і продовжує грати помітну роль у дискусіях з приводу природи та завдань соціальної теології, формування програми соціальних перетворень. Ця обставина пов'язана із процесом перегляду концептуальних зasad соціальної доктрини Католицької церкви, яка після падіння соціалістичного табору розпочала корекцію своїх підходів до багатьох проблем сучасності, займаючи критичне ставлення до процесів глобалізації та шукаючи розв'язання соціальних проблем у добу неоліберального капіталізму.

21.11.19.0073/0419U001559

Ткаченко Ростіслав Юрійович. Філософська теологія Петра Ломбардського (англійською): Дис... к.філос.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 26.09.2019.

УДК 211+215+1(091).

259 с. – Бібліогр.: 225 назв.

Дисертаційне дослідження доводить, що Петро Ломбардський підходить до теми божествених атрибутів крізь призму концепту божественної тринітарної сутності і лише після викладу цієї доктрини. Такі атрибути, як воля Бога чи знання Бога, не можуть аналізуватися абстрактно. Вони є аспектами або "сторонами" однієї, досконалої і простої божественної сутності, яка називається "єдиною і найвищою

реальністю". Магістер Сентенцій трактує ці атрибути так: знання Бога - це божественна сутність як знаюча, Божа сила - божественна сутність як здатна зробити певні речі, а Божа воля - божественна сутність як воліюча деякі речі. Далі підкреслюється, що Ломбардець тісно пов'язує божественне знання та волю, оскільки вчення про знання Бога є доктриною, яка включає в себе багато вужчих атрибутів, хоча деякі з них передбачають не лише знання, але воління та прийняття рішень. Боже провидіння, росположення (диспозиція) та приречення є переліченими як аспекти божественного знання, поєднані з його волевиявленнями, але між двома ключовими атрибутами, знанням і волею, немає плутанини, тому що вчення Ломбардця передбачає певний логічний порядок божествених атрибутів. Боже знання як таке не має причинної сили, якщо не пов'язане з божественою волею, тобто знання логічно передує будь-якому волевиявленню. Загалом, Божа сила передбачає негайне знання Бога (у його вічному "тепер"), але обидва атрибути логічно передують волі Бога. Бог вічно знає, що він може зробити чи дозволити, і вічно воліє перетворити деякі з цих можливостей в актуальності. Проте, знання Бога чи Його вольові рішення могли б бути іншими. Ломбардець стверджує, що потенційно, знання Бога здатні включати більше предметів, ніж Він знає, і Його сила передбачає, що Він може чи міг би зробити інакше. Божествена сила як така є величезною множиною можливостей, які можуть бути реалізовані, і вона регулюється божественною волею. Ця картина взаємозв'язків між трьома атрибутами передбачає певні значення таких понять як "можливість" та "необхідність". Ця дослідницька робота показує, що Ломбардець неявно приймає та передає нащадкам ряд конкретних модальних теорій. Він думає про можливість з точки зору здатності чи потенції та інтерпретує необхідність як примус, темпоральну фіксованість та незмінність або необхідність (логічної) іmplікації чи послідовності. Врешті-решт у Богі існує лише останній різновид необхідності, оскільки Його можливості як потенції вічно і незмінно присутні для Нього. Але це необхідно, що, якщо Він воліє (чи не воліє) щось, це воління буде відповідати Його досконалості і те, що Він зволів, відбудеться саме так, як Бог це знає, може це зробити і воліє.

21.61 Організаційно-практична діяльність церков

21.11.19.0074/0218U003024

Іконостас церкви Різдва Христова з Дальніх печер Києво-Печерської лаври. Дослідження та реставрації: Заключний звіт /Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник; Керівник Рижкова Ольга Олегівна. – ДР 0116U005210. УДК 271.2-523.47(477-25).

328 с.

Комплексне дослідження пам'ятки - мідного золочено-го іконостасу початку XIX ст. церкви Різдва Христова з Дальніх печер Києво-Печерської лаври в процесі його наукової реставрації. Проведено оптичні дослідження поверхні живопису у видимому прямому та бічному джерелі світла, в інфрачервоних променях (ІЧ-променях); пошарове візуальне мікроскопічне дослідження поверхні фарбового шару; виготовлення шліфів поперечних зрізів живопису; вивчення структури живопису в поляризованому білому світлі й у світлі видимої люмінесценції, викликаної ультрафіолетовими променями (УФ-променями). За допомогою метода неруйнівного рентгено-флуоресцентного аналізу досліджено склад металу деталей іконостасу та основ ікон. Робота передається за кордон за договірною ціною.

21.91 Історія атеїзму, релігій і церков

21.11.19.0075/0218U005454

Вчення про Спасіння у Києво-Печерському монастирі (давньоруська доба): Заключний звіт /Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник; Керівник Кондратюк Аліна Юріївна. – ДР 0116U005204. УДК 264.4(477-25).

364 с.

Об'єкт: Ранній Києво-Печерський монастир XI-XIII ст. Мета - дослідити відображення вчення Церкви про Спасіння у найдавнішій частині Києво-Печерського патерика та у пам'ятках Києво-Печерської лаври - Троїцькій надбрамній церкві та Успенському соборі. Мається на увазі інформація, закодована у топоніміці, часі закладин та освячені, в архітектурі цих пам'яток тощо. Методи - аналітичний - вивчення стану розробки теми; системний - вивчення найдавніших пам'яток Києво-Печерської лаври у релігієзнавчому та культурологічному аспектах. При цьому автор виходить з оцінки християнства, як явища передусім духовної культури, запровадження якого мало на Русі свою етнічну специфіку, зумовлену самобутністю духовного життя східнослов'янського суспільства. У роботі вперше у науці розглядається вчення про Спасіння, яке вміщує Києво-Печерський патерик та найдавніші пам'ятки Києво-Печерського монастиря: Троїцька надбрамна церква та Успенський собор саме в контексті концептуальної ідеї освячення-обоження людини, а, значить і у світлі вчення ісихазму. Результати дослідження можуть бути використані у науково-методичній та науково-просвітницькій роботі Заповідника. Вони дають змогу відповісти на багато спірних питань не лише з історії раннього Києво-Печерського монастиря, а й історії Русі-України. Тож, робота буде корисною для широкого кола фахівців, а найбільше - вчених-медієвістів, які займаються вивченням історії та культури Київської Русі. Умови одержання звіту за договором НКПКЗ, 01015, Київ-15, вул.Лаврська,9, корп. 8 Робота розповсюджується за договірною ціною.

27/43 ПРИРОДНИЧІ І ТОЧНІ НАУКИ

27 МАТЕМАТИКА

27.31 Диференціальні рівняння з частинними похідними

27.11.19.0076/0419U001561

Хайдуров Владислав Володимирович. Методи та програмні засоби реалізації моделей основних класів обернених задач тепlopровідності: Дис... к.т.н. /Інститут проблем моделювання в енергетиці ім. Г.Є. Пухова НАН України. – Захищена 30.09.2019.

УДК 517.9 : 536.212.

216 с.: 27 табл., 97 іл. – Бібліогр.: 152 назви.

У дисертаційній роботі розроблені та модифіковані існуючі методи розв'язування лінійних і нелінійних обернених задач тепlopровідності (ОЗТ) різного походження. Розроблено методику, що дозволяє отримати чисельні розв'язки основних класів ОЗТ. Розроблено метод отримання початкового наближення для побудови ітераційного процесу пошуку чисельного розв'язку основних класів ОЗТ. Отримані та реалізовані прикладні моделі теплоенергетики з використанням програмних пакетів MATLAB та COMSOL Multiphysics.

28 КІБЕРНЕТИКА

28.17 Теорія моделювання

28.11.19.0077/0419U001579

Місько Віталій Миколайович. Обчислюваль-

ні методи на основі квадратичного решета при криptoаналізі RSA алгоритму апаратно-програмними засобами: Дис... к.т.н. /Інститут проблем моделювання в енергетиці ім. Г.Є. Пухова НАН України. – Захищена 30.09.2019.

УДК 511:003.26.09.

245 с.: 39 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 147 назв.

Метою роботи є зменшення обчислювальної складності методів факторизації багаторозрядних чисел, заснованих на ідеях методу квадратичного решета. Вперше розроблено метод множинного квадратичного к-решета (MQkS), метод діагоналізації матриці "на ходу", метод визначення достатньої кількості В - гладких чисел, метод умовно В-гладких чисел. Запропоновано способи реалізації методу MQkS на апаратно-програмних засобах. Результати роботи дозволяють додати ще один етап криptoаналізу RSA апаратно-програмними засобами, як наслідок, збільшити ефективність криptoаналізу комерційних та державних експертіз у сфері КЗІ нових криptoалгоритмів.

28.11.19.0078/0219U004789

Математичне моделювання в виробництві та економіці. Нові методи навчання математики: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Холькін Олександр Михайлович. – ДР 0118U006924. УДК 004: 378.14.014.13 (047.31).

81 с.

Об'єкт дослідження - аналітичні та чисельні методи, математичне та комп'ютерне моделювання, методика викладання математики та перевірки знань студентів. Мета роботи - опис фізичних та економічних процесів, вдосконалення аналітичних та чисельних методів. Розробка та вдосконалення методики викладання математики та системи тестування. Метод дослідження - аналітичне та чисельне моделювання. Розробка та вдосконалення методик навчання. Доведена рівність Парсевала для диференціального оператора з блочно-трикутним операторним потенціалом. Досліджено використання в навчальному процесі програмного забезпечення по моделюванню аеродинаміки міських забудов. Отримані нові випадки розв'язання в квадратурах рівняння Льоннера-Куфарева, які можуть бути застосовані для побудови областей значень нелінійних функціоналів. Запропонована методика формування рефлексивної діяльності студентів під час навчання математичним дисциплінам. Отримано співвідношення між надійністю захисту багатоканальної системи масового обслуговування і вартістю її експлуатації. Визначено умови, при яких крайові ефекти при поєднанні двох матеріалів будуть яскраво виражені. Запропоновано програму для комп'ютерної візуалізації процесу асиміляції соціумів за допомогою клітинних автоматів. Розроблена частина курсу вищої математики в програмній оболонці MOODLE. Досліджено зв'язок між якістю математичної підготовки студентів і використанням системи Moodle. Досліджено процес формування вміння студентів аналізувати різні фактори при використанні професійних математичних пакетів. Розширено метод гратегових рівнянь Больцмана на випадок помірних та великих чисел Рейнольдса. Робота розповсюджується за договірною ціною.

29 ФІЗИКА

29.19 Фізика твердих тіл

29.11.19.0079/0419U001540

Здешіц Анастасія Валеріївна. Електронні властивості гібридних наноструктур: Дис... к.ф.-м.н. /Державний заклад "Південноукраїнський націо-

нальний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського". – Захищена 02.10.2019.

УДК 538.9.

140 с.: 17 табл., 47 іл. – Бібліогр.: 135 назв.

Об'єкт дослідження - гібридні наноструктури. Мета і завдання дослідження. Метою дисертаційної роботи є визначення фізичних параметрів при перетворенні архітектури гібридних наноструктур, шляхом розрахунку електронної густини за допомогою програмного засобу. Методи дослідження: застосовувалися методи теорії функціоналу електронної густини та псевдопотенціалу із перших принципів, які були реалізовані в формі ефективної і зручної у використанні авторської комп'ютерної програми. Наукова новизна отриманих результатів: 1. Заборонена зона (0.082 eV) у наноструктурі, яка складена тільки з вуглецевих нанотрубок, розміщеними між плівками кремнію, зменшується до значення 0.012 eV при її доповненні волокном поліпартенілену. 2. Ширина забороненої зони структур із графену або оксиду графену та фрагментів бішарової плівки ZnO чутлива до орієнтації ZnO як відносно площини графену, так і оксиду графену. При певному розташуванні компонентів структури заборонена зона зникає. Гібридні структури із графену та ZnO більш енергетично вигідно формувати кисневою атомною площину ZnO , поверненою до графену. 3. Ширина забороненої зони наноцелюлози зменшується майже в 2 рази при доповненні до неї інших структурних матеріалів: площини графену, нанокластерів міді. При механічному стисканні композиту валентна зона зменшується. Практичне значення: виготовлення тонкоплівкових структур $\text{ZnO}/\text{Gr}/\text{ZnO}$, а саме оптимізації розташування компонентів у внутрішній архітектурі гібридів; виготовлення механічних сенсорів на основі кристалічної наноцелюлози. Встановлено, що електронні властивості гібридних композитних структур на основі нанокристалічної целюлози та графеноподібного оксиду цинку або графену можна контролювати шляхом зміни відстані між шарами складових компонентів композиту, що відбувається під час механічного стискання.

29.27 Фізика плазми

29.11.19.0080/0219U004788

Фізичні процеси осадження часток із рідини і плазми: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Єфременко Василь Георгійович. – ДР 0118U006925. УДК 621.341.572.

46 с.

Об'єкт досліджень - процеси формування покріттів та модифікування поверхні при імпульсно-плазмовій обробці, процеси модифікування поверхні алюмінієвих сплавів ультрадисперсними частками $-\text{Al}_2\text{O}_3$, процеси отримання водних розчинів фуллеренів, а також процеси дифузії біля лінійних джерел забруднення. Мета роботи - формування зносостійких покріттів з підвищеними трибологічними характеристиками на конструкційній сталі за рахунок імпульсно-плазмової обробки поверхні, дослідження спектральних характеристик ультрадисперсних часток на основі $-\text{Al}_2\text{O}_3$, отримання водних розчинів фуллеренів інжекцією ерозійної плазми в рідину, математичне та комп'ютерне моделювання процесу виникнення і розвитку природної теплової конвекції поблизу лінійного джерела тепла і маси. Методи дослідження: фотолюмінесценція, низько енергетична іонолюмінесценція, оптична та електронна мікроскопія, енергодисперсійна спектроскопія, вимірювання мікротвердості, електричні вимірювання. В роботі виконано теоретичний аналіз формування крапель рідкого матеріалу катоду при виникненні розряду в електротермічному аксіальному плазмовому прискорювачі. Описано осадження в електричному

полі ультрадисперсних часток $-\text{Al}_2\text{O}_3$ з підвищеною твердістю. Представлені результати розробки та апробації способу і обладнання для безпосереднього отримання водних розчинів фуллеренів. Розроблені двовимірна математична і комп'ютерна моделі процесу виникнення і розвитку природної теплової конвекції поблизу лінійного джерела тепла і маси. Робота розповсюджується за договірною ціною.

30 МЕХАНІКА

30.17 Механіка рідини і газу

30.11.19.0081/0219U005435

Дослідження особливостей геомеханіки газонасиченого вуглевородного масиву при веденні гірничих робіт в небезпечних умовах на великих глибинах: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Безручко Костянтин Андрійович. – ДР 0115U002533. УДК 551.24:553.981.4.044:533.6.

360 с.

Розроблена модель масштабної ієрархії будови метастабільної вугільної речовини та встановлені умови активації і проходження фізико-хімічних процесів у вугіллі на атомно-молекулярному рівні, виконано огляд потенційних альтернативних шляхів та джерел отримання енергоносіїв і мінеральної сировини нетрадиційного типу, розроблені методичні основи прогнозування природних та техногенних газових скupочень вугленосної товіщи. Сформульовано геологічні принципи прогнозу викидонебезпечності пісковиків та основні принципи запобігання газо-динамічних явищ, згідно яким розроблено методику чисельного моделювання геомеханічних і фільтраційних процесів, що відбуваються при застосуванні способів запобігання газодинамічних явищ у вибій гірничих виробок, з урахуванням гірничо-геологічних умов їх проведення для визначення дієвості способів запобігання ГДЯ. Розроблено рекомендації з визначення параметрів гідрравлічного розпушування вугільного пласта при проведенні дослідних нагнітань для зниження його викидо-небезпечності. Наукова новизна роботи полягає у тому, що розроблена нова масштабно-ієрархічна модель будови метастабільної вугільної речовини у сукупності з новою фізико-хімічною моделлю формування газоносності вуглевородного масиву за рахунок газів, генетично пов'язаних з викопною органічною речовиною; вдосконалена теорія поточних та аномальних метанопроявів.

30.19 Механіка деформованого твердого тіла

30.11.19.0082/0519U001189

Погребняк Анатолій Дмитрович. Експериментальне дослідження та розробка методів прогнозування довговічності конструкційних матеріалів внаслідок втоми за умов комбінованого статичного та циклічного навантаження: Дис... д.т.н. /Інститут механіки ім. С.П. Тимошенка НАН України. – Захищена 22.10.2019.

УДК 539.376.

294 с.: 28 табл., 97 іл. – Бібліогр.: 201 назва.

Дисертація присвячена експериментальному дослідженню багатоциклової втоми конструкційних матеріалів і розробці методів прогнозування їх довговічності за умов одновісного асиметричного та двовісного комбінованого статичного та циклічного навантаження. Запропоновано новий ефективний підхід щодо розв'язку задач руйнування матеріалів внаслідок втоми, який ґрунтуються на сформульованих моделях втоми у формі степеневих тригонометричних функцій і забезпечує розробку методів прогнозування довговічності у

вигляді кривих втому з використанням діаграм граничного стану у нормованій системі координат.

31 ХІМІЯ

31.21 Органічна хімія

31.11.19.0083/0219U004772

Полімери і нові композиційні матеріали на їх основі: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Бурмістр Михайло Васильович. – ДР 0116U001719. УДК 547.233.4:547.867:54.057:544.537.

73 с.

Об'єкт дослідження - синтез іонних рідин на основі похідних 1,2-епокси-4,7-діоксонен-8, взаємозв'язок між будовою та фізико-хімічними властивостями, хімічною стійкістю, іонною провідністю. Мета роботи – експериментально перевірити можливість застосування нових іонних рідин на основі похідних 1,2-епокси-4,7-діоксонен-8 у різних хіміко-технологічних процесах для чого розробити перспективні низькотемпературні термостабільні нові поліонени з високою іонною провідністю, здатних працювати у широкому діапазоні температур. Методи дослідження – елементний аналіз, потенціометриче титрування, ІЧ (інфрачервона)-спектроскопія, аргентометрія, оптичний метод, пікнометричний метод, диференційно-скануюча калориметрія, диференційно-термічний та термогравіметричний аналізи, вікzosиметричні методи, кондуктометрія. Синтезовані іонні рідини на основі похідних 1,2-епокси-4,7-діоксонен-8, описані їх будова та склад. Визначені фізико-хімічні властивості синтезованих іонних рідин на основі похідних 1,2-епокси-4,7-діоксонен-8. Отримані експериментальні дані щодо системного дослідження впливу зміни температури і структурних властивостей нових іонних рідин на основі похідних 1,2-епокси-4,7-діоксонен-8 на їх іонну провідність. Галузь застосування результатів роботи: С 22.29 Виробництво інших виробів з пласти мас; С 27.20 Виробництво батарей і акумуляторів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

34 БІОЛОГІЯ

34.29 Ботаніка

34.11.19.0084/0419U001615

Бєлаєва Яна Володимирівна. Анатомо-морфологічні особливості та репродуктивна біологія представників роду Begonia L. (Begoniaceae C. Agardh) за умов збереження ex situ: Дис... к.б.н. /Національний ботанічний сад ім.М.М.Гришка НАН України. – Захищена 25.10.2019.

УДК УДК 582.846: [581.4+581.145.1]: 57.084./5.

198 с.: 21 табл., 46 іл. – Бібліogr.: 293 назви.

Дисертаційна робота присвячена дослідженню анатомо-морфологічних особливостей та репродуктивної біології представників роду Begonia L. за умов збереження ex situ. Результати дослідження свідчать про існування різних репродуктивних стратегій у представників роду Begonia L. в умовах оранжерейної культури. Було виділено морфологічні критерії будови пилкових зерен, які можуть бути використані для розмежування таксонів на видовому рівні та на рівні секцій. Встановлено взаємозв'язок між мікроморфологічними особливостями будови та способом дисперсії насінин. За результатами дослідження анатомічної будови листка бегонії та аналізу еколо-кліматичних особливостей умов природних місцезростань визначено структурні особливості адаптації видів до умов навколошнього середовища.

34.11.19.0085/0419U001616

Буйдіна Тетяна Олександровна. Біолого-екологічні особливості ліан роду Rosa L. в умовах Правобережного Лісостепу України: Дис... к.б.н. /Національний ботанічний сад ім.М.М.Гришка НАН України. – Захищена 25.10.2019.

УДК 582.711.712:581.526.43(477:292.485).

181 с.: 29 табл., 18 іл. – Бібліogr.: 201 назви.

У дисертаційній роботі викладено результати досліджень біологічних та екологічних особливостей двох видів та 22 сортів витких троянд роду Rosa L. Досліджено фенологічні фази, ритми росту і розвитку ліан роду Rosa та їх узгодженість з кліматичними умовами зони дослідження. Встановлено кількісні параметри та якісні ознаки вегетативних і генеративних органів. Проведено комплексне оцінювання цвітіння та плодоношення. Оцінено зимо- та посухостійкість видів і сортів і виділені перспективні за цією ознакою.

34.41 Морфологія людини і тварин

34.11.19.0086/0419U001544

Устименко Олена Сергіївна. Особливості зв'язків сонографічних розмірів нирок з антропо-соматометричними показниками чоловіків і жінок різних соматотипів: Дис... к.мед.н. /Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця МОЗ України. – Захищена 24.09.2019.

УДК 616.61:57.018.4]-055.1/.2-073:53.082.4.

286 с.: 91 табл., 5 іл. – Бібліogr.: 205 назви.

Первинні антропометричні та сонографічні показники практично здорових чоловіків і жінок Подільського регіону України взяті з банку даних науково-дослідного центру Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова в рамках договору про наукове співробітництво з кафедрою анатомії людини Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. Враховуючи результати попереднього кореляційного аналізу, для побудови моделей сонографічних розмірів нирок у чоловіків і жінок різних соматотипів брали лише антропометричні й соматотипологічні показники, що мали достовірні або середньої сили недостовірні зв'язки. Вперше встановлено, що у чоловіків і жінок мезоморфного соматотипу з 16 можливих сонографічних розмірів нирок побудовані лише по 7 достовірних регресійних моделей. Вперше встановлено, що у чоловіків і жінок ендомезоморфного соматотипу побудовані по 14 достовірних регресійних моделей сонографічних розмірів нирок в залежності від показників будови та розмірів тіла. Вперше між практично здоровими чоловіками і жінками мезоморфного або ендомезоморфного соматотипів встановлені прояви статевого диморфізму входження до моделей сонографічних розмірів нирок антропометричних і соматотипологічних показників. Більш виражені розбіжності встановлені між представниками мезоморфного соматотипу.

34.11.19.0087/0419U001549

Тіщенко Сергій Вікторович. Патогенетичні особливості морфо-функціонального стану нейронів аркуатного ядра гіпоталамусу при артеріальній гіпертензії різного генезу: Дис... д.філос.н. /Запорізький державний медичний університет. – Захищена 27.09.2019.

УДК УДК : 616.831.4 - 018.3 -092.18. - 06:616.12 - 008.331.1.

221 с.: 16 табл., 46 іл. – Бібліogr.: 225 назви.

Загальний результат проведеного комплексного дослідження патогенетичних особливостей морфо-функціонального стану нейронів аркуатного ядра гіпоталамусу

ламусу при артеріальній гіпертензії в залежності від етіології та патогенезу її розвитку показав, що формування стійкого підвищення артеріального тиску, незалежно від етіологічного чинника та механізмів розвитку, приходить до однотипних змін вмісту нейропептидів, експресії мРНК ізоформ NOS, її ізоформного профілю та концентрації кінцевих метаболітів NO, але показує етіозалежні особливості морфо-десигнатометричних параметрів ядер нейронів та їх структурно-популяційних взаємин у вентромедіальному, вентролатеральному та дорсомедіальному суб'ядрах аркуатного ядра гіпоталамуса. В роботі були використані сучасні патофізіологічні, інструментальні, молекулярно-генетичні, імуногістохімічні, біохімічні, морфо-десигнатометричні дослідження нейронів гіпоталамусу за умов експериментальної артеріальної гіпертензії; результати дослідження статистично проаналізовано. Робота є фундаментальним дослідженням. Її результати розширяють наукові уявлення про патогенетичні особливості морфо-функціонального стану нейронів аркуатного ядра гіпоталамусу при різних за етіологією та патогенезом артеріальних гіпертензіях есенціальної та ендокринно-сольової моделей, що є прототипами клінічних нозологічних форм гіpertонічної хвороби - первинної та вторинної, ендокринно-асоційованої. Отримані результати характеризують стан локальної системи монооксиду азоту, особливості пресорно-деперсорного балансу нейропептидів у структурі аркуатного ядра гіпоталамусу та морфо-десигнатометричні відмінності популяції нейронів вентромедіального, вентролатерального та дорсомедіального суб'ядер на фоні стійкого підвищення артеріального тиску.

38 ГЕОЛОГІЯ

38.47 Геоморфологія

38.11.19.0088/0219U004732

Проведення екологічного моніторингу підземних вод, загазованості та забруднення грунтів на території м.Борислава: Заключний звіт /Відділення фізико-хімії горючих копалин Інституту фізико-органічної хімії і вуглехімії ім. Л. М. Литвиненка НАН України; Керівник Романюк Ольга Іванівна. – ДР 0114U004627. УДК 551.493.

49 с.

Проведено комплексний екологічний моніторинг довкілля м.Борислава; виявлено джерела забруднень та простежено динаміку зміни екологічних показників; складено діаграми розвитку забруднень і; запропоновано заходи по знецуподібненню нафтопродуктів у забруднених ґрунтах. Робота передається за кордон за договірною ціною.

38.55 Геологія родовищ вугілля, бітуміно-знищих порід і торфу

38.11.19.0089/0219U005430

Надати послуги та висновок з визначення здатності вугілля пласта k8 до самозаймання ВП "Шахти Гірська": Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Баранов Володимир Андрійович. – ДР 0117U001825. УДК [553.94:543.872]+[622.822.22:541.128.24].

23 с.

Відібрано проби вугілля в горних виробках ВП "Шахти Гірська". За допомогою комплексного методу з використанням хромотографії проведено дослідження схильності вугілля пласта k8 до самозаймання. Встановлено, що на досліджуваній ділянці шахтного поля вугілля не схильне до самозаймання. За результатами виконаних робіт зроблені рекомендації і передані шахті. Робота розповсюджується за договірною ціною.

рекомендації і передані шахті. Робота розповсюджується за договірною ціною.

38.11.19.0090/0219U005431

Надати послуги та висновок з визначення здатності вугілля пластів k5, l3, m42 до самозаймання ДП "ВК "Краснолиманська":

Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Баранов Володимир Андрійович. – ДР 0117U001826. УДК [553.94:543.872]+[622.822.22:541.128.24].

31 с.

Відібрано проби вугілля в горних виробках ДП "ВК "Краснолиманська". За допомогою комплексного методу з використанням хромотографії проведено дослідження схильності вугілля пластів k5, l3, m42 до самозаймання. Встановлено, що на досліджуваній ділянці шахтного поля вугілля не схильне до самозаймання. За результатами виконаних робіт зроблені рекомендації і передані шахті. Робота розповсюджується за договірною ціною.

38.11.19.0091/0219U005432

Надати послуги та висновок з визначення здатності вугілля пласта k8n до самозаймання ВП "Шахти Новодружеська":

Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Баранов Володимир Андрійович. – ДР 0117U001824. УДК [553.94:543.872]+[622.822.22:541.128.24].

23 с.

Відібрано проби вугілля в горних виробках ВП "Шахти Новодружеська". За допомогою комплексного методу з використанням хромотографії проведено дослідження схильності вугілля пласта k8n до самозаймання. Встановлено, що на досліджуваній ділянці шахтного поля вугілля не схильне до самозаймання. За результатами виконаних робіт зроблені рекомендації і передані шахті. Робота розповсюджується за договірною ціною.

38.11.19.0092/0219U005433

Виконати послуги з визначення здатності вугілля до окислення у кількості 2 проб, відібраного з пласта k8 з 11 південного конвеєрного штреку ухилу №2 та встановити його схильність до самозаймання:

Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Баранов Володимир Андрійович. – ДР 0117U004350. УДК [553.94:543.872]+[622.822.22:541.128.24].

23 с.

Відібрано проби вугілля у кількості 2 проб з пласта k8 з 11 південного конвеєрного штреку ухилу №2 на ділянці ВП "Шахта 1/3 "Новогродівська". За допомогою комплексного методу з використанням хромотографії проведено дослідження схильності вугілля до самозаймання. Встановлено, що на досліджуваній ділянці шахтного поля вугілля не схильне до самозаймання. За результатами виконаних робіт зроблені рекомендації і передані шахті. Робота розповсюджується за договірною ціною.

38.11.19.0093/0219U005434

Розглянути та узгодити "Заходи по безпечному веденню робіт в виробках 1біс північної лави пласта 11 на період демонтажу обладнання:

Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Баранов Володимир Андрійович. – ДР 0117U006949. УДК [553.94:543.872]+[622.822.22:541.128.24].

23 с.

Відібрано проби вугілля в горних виробках 16іс північної лави пласта 11 на ділянці ВП "Шахта 1-3 "Новогродівська" ДП "Селидіввугілля". За допомогою комплексного методу з використанням хромотографії проведено дослідження схильності вугілля пласта 11 до самозаймання. Встановлено, що на досліджуваній ділянці шахтного поля вугілля не схильне до самозаймання. За результатами виконаних робіт зроблені рекомендації і передані шахті. Робота розповсюджується за договірною ціною.

39 ГЕОГРАФІЯ

39.21 Економічна і соціальна географія

39.11.19.0094/0519U001181

Косташук Іван Іванович. Формування релігійного простору та його вплив на суспільні процеси: Дис... д.геogr.н. /Інститут географії НАН України. – Захищена 18.09.2019.

УДК УДК 911.3:[308:2-67](477).

667 с.: 52 табл., 139 іл. – Бібліогр.: 549 назв.

Обґрунтовано об'єкт, предмет, мету та завдання географії релігії, як суспільно-географічної науки. Удосконалено методику суспільно-географічного дослідження релігійного простору з використанням сучасних та традиційних методів наукового пізнання. Запропоновано нові математичні способи обрахунку показників релігійної активності та мозаїчності, що дозволило виявити різні типи регіонів України за ступенем релігійної активності та дослідити вплив релігійного простору на суспільні процеси.

44/81 ТЕХНІЧНІ І ПРИКЛАДНІ НАУКИ. ГАЛУЗІ ЕКОНОМІКИ

44 ЕНЕРГЕТИКА

44.29 Електроенергетика

44.11.19.0095/0219U004800

Оптимізація режимів систем електропостачання в умовах зниженої якості електроенергії: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Саєнко Юрій Леонідович. – ДР 0118U006918. УДК 621.311.

74 с.

Об'єкт дослідження - процеси в електричних мережах та системах електропостачання споживачів електроенергії. Мета дослідження - розробка методів оптимізації режимів роботи систем електропостачання при зниженні якості електроенергії. Методи дослідження - метод прогнозування із застосуванням нейронної мережі, методи штучного інтелекту, зокрема селективний метод рою частинок, моделювання електровимірювальних пристрій з використанням аксіальної складової електромагнітного поля, методи спектрально-кореляційної теорії випадкових процесів. Розроблені методика оптимізації режиму реактивної потужності з використанням методу прогнозування за допомогою нейронної мережі, алгоритм оптимізації конфігурації реальної розгалуженої роз-подільної мережі за допомогою селективного методу рою частинок, модель електровимірювального пристрію з джерелом аксіального електромагнітного поля. Досліджені вплив вітроенергетичних установок та параметрів турбулентного вітрового потоку на показники несинусоїдності напруги електричної мережі. Проведено аналіз факторів, що впливають на показники якості електроенергії систем електропостачанні при роботі дугових сталеплавильних та ру-

днотермічних печей тобто різкозмінного навантаження. Робота розповсюджується за договірною ціною.

44.11.19.0096/0219U004801

Підвищення енергоефективності електротехнічних комплексів та мереж: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Гулаков Сергій Володимирович. – ДР 0118U006919. УДК 621.31.

120 с.

Об'єкт дослідження - методи і підходи до створення технічних засобів підвищення енергетичної ефективності електротехнічних комплексів та мереж. Мета роботи - розробка нових і вдосконалення існуючих методів та технічних засобів підвищення ефективності електротехнічних комплексів та мереж, підвищення якості електроенергії, діагностування стану електрообладнання, оцінки втрат від погіршення якості електроенергії. Методи дослідження - в роботі використовувався математичний апарат аналізу і синтезу систем автоматичного управління безперервної імпульсної дії; теорія лінійних і нелінійних електрических ланцюгів; пряме і зворотне перетворення Фур'є; математичний апарат цифрової обробки сигналів; методики розрахунку процесів в імпульсних перетворювачах електроенергії. Достовірність результатів розрахунків підтверджена їх зіставленням з результатами експериментів. В першому розділі роботі запропоновані підходи, схемні рішення і алгоритми керування для підвищення енергоефективності зварювальних джерел живлення інверторного типу, запропоновані оригінальні схеми рішення таких джерел, захищені патентами. В розділі 2 проаналізовані експлуатаційні показники надійності насосних агрегатів. В розділі 3 наведені результати дослідження і вдосконалення методів виявлення пошкоджених ділянок міської розподільної мережі при простому замиканні на землю. Сфера використання - електроенергетика.

44.11.19.0097/0219U004802

Дослідження і розробка ефективних енергозбережних технологій у промисловості та комунальному господарстві: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Бежан Володимир Андрійович. – ДР 0118U006917. УДК 621.31 (047.31).

91 с.

Об'єкт дослідження - теплоенергетичні та теплотехнічні процеси енергетичного та металургійного виробництва. Мета роботи - отримання нових теплоенергетичних та теплотехнологічних параметрів металургійного та комунального господарства. Метод дослідження - теплотехнологічні та газодинамічні методи вивчення теплотехнологічних процесів. Науково-дослідна робота присвячена широкому колу тепло технології та теплоенергетики. Розглянуті технічні рішення нетермічної деаерації живильної води для теплових мереж, проведено моделювання оптимального навантаження обладнання опалювальних котелень. Проведені дослідження ефективності спалення низькоякісного палива у котлах з використанням збагаченого повітря, ефективності використання турбодетандерів на опалювальних котельних, а також використання імпульсної системи підведення теплоти в енергетичних установках. Розглянута динаміка перетворення поєднань інтеркалірованого графіту при термошоковому нагріві. Запропонована математична модель нагріву масивних тіл холодного посаду з урахуванням теплотехнологічних обмежень. Розроблені технологічні режими для підвищення температури дуття доменних повітродонагрівачів. Виконані розрахунки зміни термогазодинамічних параметрів двофазного потоку уздовж надзвуковий частині сопла.

45 ЕЛЕКТРОТЕХНІКА

45.51 Світлотехніка

45.11.19.0098/0219U005424

Автоматизована система управління тепловим комфортом: Заключний звіт /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Яганов Петро Олексійович. – ДР 0118U007336. УДК 621.316.4, 624.01.

50 с.

Проведено порівняльний аналіз моделей для реалізації теплового комфорту, серед яких обрано найбільш поширену модель РМВ. Для реалізації класифікації обрано персепtron. Розроблено програмно-апаратні засоби: автоматизована система управління тепловим комфортом та заміни обладнання в графічному середовищі програмування LabVIEW. Робота передається за кордон за договірною ціною.

45.53 Електротехнічне устаткування спеціального призначення

45.11.19.0099/0219U004761

Створення сигналізаторів тиску СРМ, СРМ6 і СРМ9 для приводів-генераторів ГП23, ГП25 і ГП26: Заключний звіт /Державне підприємство "Харківське агрегатне конструкторське бюро"; Керівник Шарабан Юрій Володимирович. – ДР 0117U003171. УДК 629.7.064.5.

6 с.

Метою розробки є створення сигналізаторів тиску для агрегатів системи енергопостачання літаків (приводів-генераторів ГП23, ГП25-2 і ГП26) : - сигналізатор СРМ для приводу-генератора ГП23; - СРМ6 - для приводу-генератора ГП25-2; СРМ9 - для приводів-генераторів ГП25 і ГП26. Приводи-генератори ГП є основними джерелами живлення електроенергією бортової мережі об'єкту і складаються з генератора змінного струму з гідромеханічним приводом постійних обертів, що забезпечує на валу генератора постійні 12000 об/хв. Привод-генератор ГП23 застосовується на літаках Ту-204, Іл-96, Ан-124, Ту-22М3; ГП25 - на літаках Іл-96, Су-30, Бе-200, Ту-204; ГП26 - на літаках Ту-204, Ту-214. Призначення сигналізатора СРМ - замикання електричного ланцюга при зниженні перепаду тисків в гідросистемі до заданої величини і розмикання електричного ланцюга при підвищенні перепаду тисків в гідросистемі до заданої величини. Сигналізатор СРМ повинен мати: - вузол замикання-розмикання ланцюга; - мікроперемикач; - електroz'єднувач. Сигналізатори СРМ6 і СРМ9 : - вузол замикання-розмикання ланцюга; - мікроперемикач. Принцип дії сигналізатора заснований на здатності підпружиненого поршня переміщатися під дією змінного перепаду тисків, які діють з протилежних сторін поршня. Поршень, діючи на шток мікроперемикача, розмикає або замикає відповідні контакти мікроперемикача. Живлення сигналізатора здійснюється від мережі постійного струму напругою 27 В. Зовнішнє середовище для СРМ - атмосферне повітря, для СРМ6 і СРМ9 - робоча рідина ИПМ-10. Робота розповсюджується за договірною ціною.

47 ЕЛЕКТРОНІКА. РАДІОТЕХНІКА

47.09 Матеріали для електроніки і радіотехніки

47.11.19.0100/0419U001557

Малий Євген Вікторович. Властивості дефектів структури у фосфіді галію та їхній

вплив на параметри світлодіодів: Дис... к.ф.-м.н. /Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського". – Захищена 02.10.2019.

УДК 621.315.592.

154 с.: 56 іл. – Бібліогр.: 160 назв.

Об'єкт дослідження: червоні та зелені світлодіодні структури на основі фосфіду галію і твердих розчинів GaAs1-xPx. Предмет дослідження: зміни електрофізичних та оптических характеристик вихідних світлодіодних структур на основі GaP та GaAs1-xPx та опроміненіх електронами і швидкими нейтронами реактора; додатково вивчався також вплив на них ультразвукової обробки. Метою роботи є вивчення впливу простих і складних дефектів на характеристики вихідних та опромінених частинками різних видів світлодіодів. В роботі проводилися: 1. Вимірювання спектрів електролюмінесценції вихідних та опромінених світлодіодів при різних температурах. 2. Вимірювання вольт-амперних характеристик (ВАХ) вихідних та опромінених світлодіодів при різних температурах. 3. Дослідження впливу ультразвукової обробки (УЗО) на випромінювальну здатність вихідних та опромінених світлодіодів. Наукова новизна одержаних результатів: 1. Максимум випромінювання 2,254 eВ зеленого діода GaP (N), що виникає при T = 77 K, генетично пов'язаний із лінією екситона, зв'язаного на ізольованому атомі азоту і є її фононним повторенням. Проведено ідентифікацію інших ліній випромінювання. 2. У формуванні додаткової смуги у спектрі червоних світлодіодів GaP приймають участь донорно-акцепторні переходи між неконтрольованою домішкою - оловом та основною домішкою - цинком, що проникають з приконтактної області приладу. 3. Вперше запропоновано модель формування S-подібної ділянки від'ємного диференційного опору (ВДО) на ВАХ GaP-світлодіодів при низьких температурах. .

47.13 Технологія й устаткування для електронного і радіотехнічного виробництва

47.11.19.0101/0219U004743

Розвиток поляриметричного комплексу УРАН-2 для використання у міжнародних радіодослідженнях Всесвіту: Заключний звіт /Полтавська гравіметрична обсерваторія Інституту геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України; Керівник Браженко Анатолій Іванович. – ДР 0118U000408. УДК 523.164:621.396.65.

19 с.

Приведено результати спостережень сплеску IV типу, виконаних УРАН-2 в діапазоні частот 22-33 МГц. Сплеск пов'язаний з викидом корональної маси (СМЕ), ініційованого залибовою активною областю (N05E151). Цей сплеск також спостерігався радіотелескопом NDA в смузі частот 30-60 МГц. Метою роботи є визначення джерела сплеску IV типу. Після аналізу даних спостережень, отриманих на УРАН-2, NDA, STEREO A та B, а також космічних апаратів SOHO, ми дійшли висновку, що джерелом сплеску IV типу є ядро залибового СМЕ. Робота розповсюджується за договірною ціною.

50 АВТОМАТИКА І ТЕЛЕМЕХАНИКА. ОБЧИСЛЮВАЛЬНА ТЕХНІКА

50.01 Загальні питання автоматики й обчислювальної техніки

50.11.19.0102/0219U004416

Дослідження можливостей використання засобів інтерактивної візуалізації для покра-

щення якості практичної підготовки військових фахівців Повітряних Сил Збройних Сил України: Заключний звіт /Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба; Керівник Павленко Максим Анатолійович. – ДР 0118U002203. УДК 004.946.

55 с.

Об'єкт дослідження - процес симуляції віртуальної та доповненої реальності. Мета роботи - покращення процесу навчання та практичної підготовки курсантів вищих військових навчальних закладів. Методи дослідження - методи системного аналізу. Представлені результати аналізу передових систем створення віртуальної та доповненої реальності для забезпечення навчального віртуального середовища та інтеграції його в процес навчання та підготовки курсантів вищих військових навчальних закладів. Проведено аналіз сучасного стану в галузі застосування віртуального середовища для підготовки військовослужбовців. Проведено дослідження можливих напрямків удосконалення процесу підготовки курсантів за рахунок застосування віртуального навчального середовища. Розроблені вимоги до програмного забезпечення та до обладнання, що застосовуватиметься в навчальному симуляційному середовищі. Надано пропозиції щодо організації та структури навчального симуляційного центру.

50.07 Теоретичні основи обчислювальної техніки

50.11.19.0103/0219U004790

Використання інтелектуальних методів в сучасних інформаційних технологіях: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Федосова Ірина Василівна. – ДР 0118U006922. УДК 004. (047.31).

93 с.

Об'єкт дослідження. Держбюджетна науково-дослідна робота кафедри комп'ютерні науки - це комплекс робіт науково-дослідницького характеру в різних галузях діяльності, тому кожний розділ має свої об'єкти дослідження. Мета роботи - підвищення показників ефективності використання інформаційних технологій в учбовому процесі, наукових дослідженнях, бізнесі та виробництві за рахунок сучасних інтелектуальних алгоритмів. Методи дослідження - методи, що лежать в основі згортання критеріїв; метод головного критерію; метод послідовних поступок; методи цільового програмування; методи обов'язкового результату, методи генерації хаосу по схемі Чуа, методи АВС класифікації, метод японських свічок, методи технології Data Mining, методи кластеризації однорідних даних. Звіт охоплює наступні напрямки наукової діяльності викладачів кафедри: методи прийняття рішень багатокритеріальної оптимізації; захист інформації з застосуванням криптосистеми на генераторі хаосу "Схема Чуа"; використання ІТ для формування розміщення металопрокату на складах металургійних підприємств; методів Data Mining в OLAP системах закладів освіти; методів кластеризації однорідних даних; методів доповненої та віртуальної реальності. Робота розповсюджується за договірною ціною.

50.11.19.0104/0219U004792

Розробка алгоритмічного та програмного забезпечення систем автоматизації різного ступеня складності в промисловості:

Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Сімкін Олександр Ісаакович. – ДР 0118U006921.

УДК 681.518:334.764(047.31).

114 с.

Об'єкт дослідження - системи автоматизації об'єктів заводів чорної металургії та енергоспоживання. Ціль дослідження - підвищення якості продукції металургійних об'єктів, економія енергоресурсів. Метод дослідження - теоретичні й експериментальні дослідження об'єктів заводів чорної металургії та енергомереж у процесі експлуатації. Робота має наукову та технологічну новизну. Впровадження результатів роботи дозволить зекономити енергоресурси та сировину. Результати можуть бути використані при проектуванні систем автоматизації відповідних об'єктів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

50.43 Системи автоматичного керування, регулювання і контролю

50.11.19.0105/0519U001179

Шликов Владислав Валентинович. Інформаційна технологія неінвазивного контролю температури серця людини в умовах регульованого охолодження та зігрівання під час штучного кровообігу: Дис... д.т.н. /Міжнародний науково-навчальний центр інформаційних технологій та систем НАН та МОН України. – Захищена 02.10.2019.

УДК 577.169; 616.1-616.7.

431 с.: 40 табл., 110 іл. – Бібліogr.: 269 назв.

У дисертаційній роботі вирішено актуальну науково-прикладну проблему розроблення інформаційної технології неінвазивного контролю температури серця людини під час регульованого охолодження і зігрівання. Вперше запропоновано технологію неінвазивного контролю температури серця пацієнта в умовах штучного кровообігу, що дає змогу вдосконалити існуючі клінічні методи інтраопераційного захисту серця і мозку на основі впровадження в кардіоірургічну практику методів інфрачервоної термографії в діапазоні температур від +4 С до +38 С. Застосування математичних моделей для теплових процесів у серці під час гіпотермії та гіпертермії дає змогу теоретично дослідити розподіл глибинних і поверхневих температур у тканинах, а також суттєво підвищити вірогідність клінічної інтерпретації результатів застосування інформаційної технології неінвазивного контролю температури. Розроблено моделі розподілу температури у серці, які дають змогу оцінити градієнт температур на поверхні серця, розрахувати температурні коефіцієнти охолодження і зігрівання міокарда, температуропровідність тканин, що уможливлює візуалізацію ішемічних ділянок на поверхні міокарда. Метод виявлення малих температурних неоднорідностей з фільтрацією візуальних фонів міокарда під час гіпотермії і гіпертермії дає змогу виділити за даними розподілу температур на термограмі гілки коронарних судин та їх дистальні ділянки. Отримані дані уможливлюють визначення ступеня коронарної обструкції та ступеня звуження коронарних артерій, що дає змогу зменшити ймовірність ішемічних ускладнень після операції на відкритому серці. Дослідження, проведені на клінічній базі Національного інституту серцево-судинної хірургії імені М.М. Амосова НАМН України, показують високу ефективність і достатність точності розроблених неінвазивних методів інфрачервоної термографії. Запропонована інформаційна технологія неінвазивного контролю температури серця є абсолютно нешкідливою для пацієнта та вирішує проблему вимірювання глибинної температури тканин міокарда, в тому числі дистанційного контролю температури серця в умовах штучного кровообігу.

52 ГІРНИЧА СПРАВА

52.01 Загальні питання гірничої справи

52.11.19.0106/0219U004838

Виконати наукові дослідження, узгодити технічну документацію і розробити технічні рішення з безпечноого ведення гірничих робіт в умовах ВП "Шахта Стаканова" та ВП "Шахта Центральна" ДП "Красноармійськвугілля" на 2016-2017 рр: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеєв С.П. – ДР 0117U002785. УДК 622.272.633:622.831.325.

49 с.

Об'єкт дослідження - вугільні пласти і викидонебезпечні піщаники ВП "Шахта Стаканова" і ВП "Шахта Центральна" ДП "Красноармійськвугілля". Предмет досліджень - безпечно ведення гірських робіт в умовах ВП "Шахта Стаканова" і ВП "Шахта Центральна" ДП "Красноармійськвугілля". Мета роботи - розробка технічних рішень по безпечноному веденю гірських робіт в гірничо-геологічних умовах ВП "Шахта Стаканова" і ВП "Шахта Центральна" ДП "Красноармійськвугілля". Методи досліджень - узагальнення і аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи проаналізовані гірничо-геологічні характеристики вугільних пластів і гірничотехнічні умови проведення підготовчих виробок і ведення очисних робіт на ВП "Шахта Стаканова" і ВП "Шахта Центральна" ДП "Красноармійськвугілля". Розроблений "Комплекс заходів по боротьбі з газодинамічними явищами при проведенні підготовчих виробок і веденні очисних робіт по пласту кб на 2017 рік". Розроблені заходи по боротьбі з газодинамічними явищами при проведенні підготовчих виробок і веденні очисних робіт в умовах ВП "Шахта Стаканова" і ВП "Шахта Центральна" ДП "Красноармійськвугілля", на вугільних пластах встановлені зони, безпечні по викидах вугілля і газу. Результати впровадження розробок - забезпечена безпека при проведенні гірських виробок і веденні очисних робіт по викидо-небезпечних вугільних пластах і піщаниках в умовах ДП "Красноармійськвугілля".

52.11.19.0107/0219U005412

Науково-технічний аналіз з видачею рекомендацій щодо випуску вихідного струменя з тупикової виробки (водотрубного хідника гор. 610 м) ВП "Шахта Димитрова" ДП "Красноармійськвугілля": Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова Національної академії наук України; Керівник Круковський Олександр Петрович. – ДР 0117U006357. УДК 622.281.74.

16 с.

В результаті виконання роботи проведено аналіз інформації про гірничотехнічні умови проведення вогневих робіт в тупиковій виробці околостволового двору шахти. Для даних умов розроблені рекомендації з урахуванням фактично сформованих на даний момент часу гірничотехнічних умов експлуатації шахтної вентиляційної мережі, наявності впливу технологічних чинників (наявність ізольованого обсягу гірничих виробок виймкової ділянки 2-й східній зворотньої лави пл. K8 гір. 560 м). Надана науково-технічна допомога в організації моніторингу аеродинамічних аспектів проведення реверсування вентиляційного струменю. Результати впровадження - застосовані рекомендації дозволили підвищити безпеку виконання заходів з проведенням планового реверсування вентиляційного струменю шахти. Робота розповсюджується за договірною ціною.

610 м в період ведення вогневих робіт в умовах існуючої вентиляційної мережі. Результати впровадження - застосовані рекомендації дозволили підвищити безпеку виконання робіт по проведенню планового ремонту водовідливної мережі шахти. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.11.19.0108/0219U005413

Розробка рекомендацій з можливості проведення загальношахтного реверсування вентиляційного потоку на ВП "Шахта "Тошківська" ДП "Первомайськвугілля" в 2016 році: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова Національної академії наук України; Керівник Круковський Олександр Петрович. – ДР 0117U006358. УДК 622.281.74.

16 с.

В результаті виконання роботи проведено аналіз інформації про гірничотехнічні умови проведення загальношахтного реверсування вентиляційного струменю у ВП "Шахта "Тошківська" ДП "Первомайськвугілля". Для даних умов розроблені рекомендації з урахуванням фактично сформованих на даний момент часу гірничотехнічних умов експлуатації шахтної вентиляційної мережі, наявності впливу технологічних чинників (наявність ізольованого обсягу гірничих виробок виймкової ділянки 2-й східній зворотньої лави пл. K8 гір. 560 м). Надана науково-технічна допомога в організації моніторингу аеродинамічних аспектів проведення реверсування вентиляційного струменю. Результати впровадження - застосовані рекомендації дозволили підвищити безпеку виконання заходів з проведенням планового реверсування вентиляційного струменю шахти. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.11.19.0109/0219U005414

Розробка рекомендацій з можливості проведення загальношахтного реверсування вентиляційного потоку на ВП "Шахта "Тошківська" ДП "Первомайськвугілля" в 2016 році: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова Національної академії наук України; Керівник Круковський Олександр Петрович. – ДР 0117U006358. УДК 622.281.74.

16 с.

В результаті виконання роботи проведено аналіз інформації про гірничотехнічні умови проведення загальношахтного реверсування вентиляційного струменю у ВП "Шахта "Тошківська" ДП "Первомайськвугілля". Для даних умов розроблені рекомендації з урахуванням фактично сформованих на даний момент часу гірничотехнічних умов експлуатації шахтної вентиляційної мережі, наявності впливу технологічних чинників (наявність ізольованого обсягу гірничих виробок виймкової ділянки 2-й східній зворотньої лави пл. K8 гір. 560 м). Надана науково-технічна допомога в організації моніторингу аеродинамічних аспектів проведення реверсування вентиляційного струменю. Результати впровадження - застосовані рекомендації дозволили підвищити безпеку виконання заходів з проведенням планового реверсування вентиляційного струменю шахти. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.13 Техніка і технологія розробки родовищ твердих корисних копалин

52.11.19.0110/0219U004824

Розробити "Проект дегазації виймкової дільниці 1037-ї лави шахти "Західно-Донбаська" ВСП "Шахтоуправління Тернівське" ПрАТ

"ДТЕК Павлоградвугілля" з рекомендаціями щодо дегазації та заходами з управління дегазаційної системи під час пожеж, розробити заходи щодо забезпечення безпеки ведення гірничих робіт та можливості прориву метану з підошви виробки виймкової дільниці 1037-ї лави у 2017 - 2018 році: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеєв С.П. – ДР 0118U004877. УДК 622.411.332:622.831.325.3:622.817.4.

27 с.

Об'єкт дослідження - дегазація вуглевородного масиву в умовах ВСП "ШУ "Тернівське". Мета роботи - розробити "Проект дегазації 1037 лави пласта C10в шахти "Західно-Донбаська" ВСП "ШУ "Тернівське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля". Методи дослідженъ - узагальнення та аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки за стандартними методиками. В результаті виконання роботи проаналізована технічна документація по відпрацюванню 1037 лави пласта C10в шахти "Західно-Донбаська" ВСП "ШУ "Тернівське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля". Виконаний розрахунок очікуваного виділення метану в межах виймкової дільниці, необхідної ефективності дегазації виймкової дільниці, параметрів і режиму дегазації покрівлі свердловинами. Розроблені "Заходи з управління системи дегазації системою виймкової дільниці 1037 лави пласта C10в під час пожеж в гірських виробках". Розроблено "Проект дегазації 1037 лави пласта C10в шахти "Західно-Донбаська" ПСП "ШУ "Тернівське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля". Результати впровадження розробок - застосування розроблених рекомендацій дозволило забезпечити газову безпеку при веденні гірських робіт, що має велике соціально-економічне та екологічне значення.

52.11.19.0111/0219U004825

Розробити "Проект дегазації виймкової дільниці 863-ї лави шахти "Західно-Донбаська" ВСП "Шахтоуправління Тернівське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля" з рекомендаціями щодо дегазації та заходами з управління дегазаційної системи під час пожеж, розробити заходи щодо забезпечення безпеки ведення гірничих робіт та можливості прориву метану з підошви виробки виймкової дільниці 863-ї лави" у 2017 - 2018 році: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеєв С.П. – ДР 0118U004880. УДК 622.411.332:622.831.325.3:622.817.4.

26 с.

Об'єкт дослідження - дегазація вуглевородного масиву в умовах ВСП "ШУ "Тернівське". Мета роботи - розробити "Проект дегазації 863 лави пласта C8н шахти "Західно-Донбаська" ВСП "ШУ "Тернівське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля". Методи дослідженъ - узагальнення та аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки за стандартними методиками. В результаті виконання роботи проаналізована технічна документація по відпрацюванню 863 лави пласта C8н ш. "Західно-Донбаська" ВСП "ШУ "Тернівське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля". Виконаний розрахунок очікуваного виділення метану в межах виймкової дільниці, необхідної ефективності дегазації виймкової дільниці, параметрів і режиму дегазації покрівлі свердловинами. Розроблені "Заходи з управління системи дегазації системою виймкової дільниці 863 лави пласта C8н під час пожеж в гірських виробках". Розроблений "Проект дегазації 863 лави пласта C8н шахти "Західно-Донбаська" ПСП "ШУ "Тернівське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля". Результати впровадження розробок - застосування розроблених рекомендацій до-

зволило забезпечити газову безпеку при веденні гірських робіт, що має велике соціально-економічне та екологічне значення.

52.11.19.0112/0219U004826

Провести дослідження джерел метановиділення та погодити схему провітрювання очисного вибою 5-ї північної лави блоку 10 та погодити заходи з порятунку та самопорятунку підземних працівників під час аварій у виробках ПАТ "ШУ "Покровське" розділу "Протиаварійний захист", у 2018 році: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеєв С.П. – ДР 0118U006076. УДК 622.411.332:622.454:622.867.

19 с.

Об'єкт дослідження - провітрювання виймкових дільниць вугільних шахт. Мета роботи - провести дослідження джерел метановиділення, узгодити схему провітрювання очисного забою 5-ої північної лави блоку 10, узгодити заходи з порятунку і самопорятунку підземних працівників при аваріях в виробках ПАТ "ШУ "Покровське ". Методи дослідженъ - узагальнення та аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки за стандартними методиками. В результаті виконання роботи проаналізована технічна документація з провітрювання виймкової дільниці 5 північної лави блоку 10 ПАТ "ШУ "Покровське". Розроблені "Рекомендації щодо забезпечення газової безпеки виймкової дільниці 5 північної лави блоку 10 пласта d4 ПАТ "ШУ "Покровське" при застосуванні возвратноточкої схеми провітрювання, типу 1-М". Погоджено застосування возвратноточкої, типу 1-М, схеми провітрювання виймкової дільниці 5 північної лави блоку 10, розрахунок витрати повітря, необхідного для його провітрювання, і максимально допустимі навантаження на очисний вибої за газовим фактором на трьох етапах відпрацювання лави, за умови виконання розроблених рекомендацій по забезпечення газової безпеки. Узгоджені "Заходи з порятунку і самопорятунку підземних працівників під час аварій у виробках 5 північної лави блоку 10". Результати впровадження розробок - застосування розроблених рекомендацій дозволило забезпечити газову безпеку при веденні гірських робіт, що має велике соціально-економічне та екологічне значення.

52.11.19.0113/0219U004827

Розглянути представлені документи та узгодити "Проект ізольованого відведення газу - метану з виробленого простору 5-ої північної лави блоку 10" ПАТ "ШУ "Покровське", у 2018 році: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеєв С.П. – ДР 0118U006096. УДК 622.831.325.3.

22 с.

Об'єкт дослідження - провітрювання виймкових дільниць вугільних шахт. Мета роботи - погоджувати "Проект ізольованого відведення метану з виробленого простору 5-ої північної лави блоку 10 ПАТ "ШУ "Покровське". Методи дослідженъ - узагальнення і аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи проаналізована технічна документація по провітрюванню виймкової дільниці 5 північної лави блоку 10. Виконаний розрахунок очікуваної газоносності очисного вибою і виймкової ділянки, витрати повітря, необхідного для провітрювання, і допустимого по газовому чиннику навантаження на очисний забій. Виконаний розрахунок режиму роботи газовідсисаючої установки 5 північної лави блоку 10. Погоджений "Проект ізольованого відведення газу-метану з виробленого простору 5-ої північної лави блоку 10".

ви блоку 10" ПАТ "ШУ "Покровське". Результати впровадження розробок - застосування розроблених рекомендацій дозволило забезпечити газову безпеку при веденні гірських робіт, що має велике соціально-економічне і екологічне значення.

52.11.19.0114/0219U004828

Розробити "Проект дегазації виїмкової дільниці 5-ої північної лави блоку 10 пласта d4 ПАТ "ШУ "Покровське", згідно наданих матеріалів, у 2018 році: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінєєв С.П. – ДР 0118U006095. УДК 622.831.325.3.

32 с.

Об'єкт дослідження - дегазація углепородного масиву в умовах ПАТ "ШУ "Покровське". Мета роботи - розробити "Проект дегазації 5 північної лави блоку 10 пласта d4 ПАТ "ШУ "Покровське". Методи досліджень - узагальнення і аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи проаналізована технічна документація по відробітку 5 північної лави блоку 10 ПАТ "ШУ "Покровське". Виконаний розрахунок очікуваного виділення метану в межах виїмкової дільниці, необхідної ефективності дегазації і витрати повітря для провітрювання виїмкової дільниці, параметрів і режиму дегазації покрівлі свердловинами. Розроблені "Заходи по управлінню системою дегазації виїмкової дільниці 5 північної лави блоку 10 під час пожеж в гірських вибоях". Розроблений "Проект дегазації 5 північної лави блоку 10 пласта d4 ПАТ "ШУ "Покровське". Результати впровадження розробок - застосування розроблених рекомендацій дозволило забезпечити газову безпеку при веденні гірських робіт, що має велике соціально-економічне і екологічне значення.

52.11.19.0115/0219U004830

Провести дослідження джерел виділення метану в межах виїмкової дільниці 2-ї південної лави блоку 7 та розробити "Доповнення до проекту дегазації 2-ї південної лави блоку 7 пласта d4 ПАТ "ШУ "Покровське", згідно наданих матеріалів, у 2018 році: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінєєв С.П. – ДР 0118U006083. УДК 622.411.332:622.831.325.3.

30 с.

Об'єкт дослідження - дегазація углепородного масиву в умовах ПАТ "ШУ "Покровське". Мета роботи - провести дослідження джерел виділення метану в межах виїмкової дільниці 2-ї південної лави блоку 7 і розробити "Доповнення до проекту дегазації 2-ї південної лави блоку 7 пласта d4 ПАТ "ШУ "Покровське". Методи досліджень - узагальнення та аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки за стандартними методиками. В результаті виконання роботи проаналізована технічна документація по відпрацюванню 2 південної лави блоку 7 ПАТ "ШУ "Покровське". Виконаний розрахунок очікуваного виділення метану в межах виїмкової дільниці, необхідної ефективності дегазації і витрати повітря для провітрювання виїмкової дільниці, параметрів і режиму дегазації покрівлі свердловинами і виробленого простору "свічками". Розроблені "Заходи з управління системи дегазації системою виїмкою дільниці 2 південної лави блоку 7 під час пожеж в гірських вибоях". Розроблені "Доповнення до проекту дегазації 2 південної лави блоку 7 пласта d4 ПАТ "ШУ Покровське". Результати впровадження розробок - застосування розроблених рекомендацій дозволило забезпечити газову безпеку при веденні гірських робіт, що має велике соціально-економічне та екологічне значення.

52.11.19.0116/0219U004831

Розглянути представлені документи та погодити "Проект ізольованого відведення пожежних газів з камери відбору на ухиилі блоку 10" ПАТ "ШУ "Покровське", у 2018 році: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінєєв С.П. – ДР 0118U006084. УДК 622.822.4:622.817.4.

16 с.

Об'єкт дослідження - провітрювання виїмкових дільниць вугільних шахт. Мета роботи - розглянути представлені документи і погоджувати "Проект ізольованого відведення пожежних газів з камери відбору на ухиилі блоку 10" ПАТ "ШУ "Покровське". Методи досліджень - узагальнення і аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи проаналізовані технічні характеристики камери огорожі пожежних газів на ухиилі блоку 10 і камери ВМЦГ. Виконаний розрахунок режиму роботи газовідсисаючої установки камери огорожі пожежних газів на ухиилі блоку 10. Погоджений "Проект ізольованого відведення пожежних газів з камери огорожі на ухиилі блоку 10 за допомогою ВМЦГ-7М" Результати впровадження розробок - застосування розроблених рекомендацій дозволило забезпечити газову безпеку при веденні гірських робіт, що має велике соціально-економічне і екологічне значення.

52.11.19.0117/0219U004832

Виконати прогноз очікуваного виділення метану та розглянути доцільність застосування дегазації при відпрацюванні очисних вибоїв пласта C108" шахти "Самарська" ВСП "Шахтоуправління Тернівське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля": Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінєєв С.П. – ДР 0118U004881. УДК 622.411.332.

31 с.

Об'єкт дослідження - дегазація углепородного масиву в умовах ВСП "ШУ" Тернівське ". Мета роботи - розглянути доцільність застосування дегазації при відпрацюванні очисних вибоїв пласта C108 і розробити "Проект дегазації 1003 лави пласта C108 шахти "Самарська" ВСП "ШУ" Тернівське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля". Методи досліджень - узагальнення та аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки за стандартними методиками. В результаті виконання роботи проаналізована технічна документація по відпрацюванню 1003 лави пласта C108 шахти "Самарська" ВСП "ШУ" Тернівське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля". Виконаний розрахунок очікуваного виділення метану в межах виїмкової дільниці і обґрунтовано доцільність застосування дегазації при відпрацюванні очисних вибоїв пласта C108. Виконано розрахунок витрати повітря для провітрювання очисної виробки і виїмкової дільниці, параметрів і режиму дегазації покрівлі свердловинами, необхідних діаметрів газопроводу і режиму роботи вакуум-насоса. Розроблено "Заходи з управління системи дегазації системою виїмкою дільниці 1003 лави пласта C108 шахти "Самарська" під час пожеж в гірських вибоях". Розроблений "Проект дегазації 1003 лави пласта C108 шахти "Самарська" ВСП "ШУ "Тернівське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля". Результати впровадження розробок - застосування розроблених рекомендацій дозволило забезпечити газову безпеку при веденні гірських робіт, що має велике соціально-економічне та екологічне значення.

52.11.19.0118/0219U004833

Розробити "Проект дегазації виїмкової діль-

ниці 4-ої північної лави центральної панелі блоку 8 пласта d4 ПАТ "ШУ "Покровське", згідно наданих матеріалів, у 2018 році:
Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеев С.П. – ДР 0118U006094. УДК 622.831.325.3.

28 с.

Об'єкт дослідження - дегазація углепородного масиву в умовах ПАТ "ШУ "Покровське". Мета роботи - розробити "Проект дегазації 4-ої північної лави центральної панелі блоку 8 пласта d4 ПАТ "ШУ "Покровське". Методи досліджень - узагальнення і аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи проаналізована технічна документація по відробітку 4 північних лави ЦП блоку 8 ПАТ "ШУ "Покровське". Виконаний розрахунок очікуваного виділення метану в межах виймкової дільниці, необхідної ефективності дегазації і витрати повітря для провітрювання виймкової дільниці, параметрів і режиму дегазації покрівлі свердловинами. Розроблені "Заходи по управлінню системою дегазації виймкової дільниці 4 північних лави ЦП блоку 8 під час пожеж в гірських вибоях". Розроблений "Проект дегазації 4-ої північної лави центральної панелі блоку 8 пласта d4 ПАТ "ШУ "Покровське". Результати впровадження розробок - застосування розроблених рекомендацій дозволило забезпечити газову безпеку при веденні гірських робіт, що має велике соціально-економічне і екологічне значення.

52.11.19.0119/0219U004834

Погодити "Проект провітрювання та ізольованого відводу метану з виробленого простору лави № 138 гор. 557 по жорсткому металевому трубопроводу за допомогою газовідсмоктувальної установки ВМЦГ-7М шахти "Степова" ДП "Львівугілля", згідно наданих матеріалів, у 2017 році:
Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеев С.П. – ДР 0118U004896. УДК 622.831.325.3:621.643.

26 с.

Об'єкт дослідження - виймкова дільниця вугільної шахти. Предмет досліджень - провітрювання виймкової дільниці лави № 138 шахти "Степова" ДП "Львовугілля". Мета роботи - виконати дослідження джерел газовиділення і погоджувати "Проект провітрювання та ізольованого відведення метану з виробленого простору лави №138 по жорсткому металевому трубопроводу за допомогою газовідсмоктувальної установки ВМЦГ-7М шахти "Степова" ДП "Львовугілля". Методи досліджень - узагальнення і аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи проаналізована технічна документація по провітрюванню виймкової дільниці лави №138 шахти "Степова" ДП "Львовугілля". Виконаний розрахунок кількості повітря для провітрювання очисного вибою і виймкової дільниці, максимально допустимого навантаження на очисний забій по газовому чиннику, повітря для провітрювання виймкової дільниці при ізольованому відведенні метаноповітряної суміші за її межі. Виконаний розрахунок режиму роботи газовідсмоктувальної установки виймкової дільниці лави №138 шахти "Степова" ДП "Львовугілля". Погоджений "Проект провітрювання та ізольованого відведення метану з виробленого простору лави №138 гор. 557 по жорсткому металевому трубопроводу за допомогою газовідсмоктувальної установки ВМЦГ-7М шахти "Степова" ДП "Львовугілля". Результати впровадження розробок - застосування розроблених рекомендацій дозволило забезпечити газову безпеку виймкової дільниці, безпеку ведення очисних робіт по газовому чиннику, що має

велике соціально-економічне і екологічне значення.

52.11.19.0120/0219U004835

Розгляд можливості припинення дегазації на 1-й лаві центрального похилу пласта k5 гор. 985 м. бл. №4 ВП "Шахта "Капітальна" ДП "Мирноградувгілля" та введенні її в експлуатацію:
Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеев С.П. – ДР 0118U004879. УДК 622.272.633:622.831.325.

16 с.

Об'єкт дослідження - виймкова дільниця вугільної шахти. Мета роботи - обґрутування припинення дегазації виробленого простору тимчасово зупиненої виймкової дільниці 1-ої лави центрального ухилу пласта k5 горизонту 985 м блоку №4 ВП "Шахта "Капітальна" ДП "Мирноградувгілля" при введенні її в експлуатацію. Методи досліджень - узагальнення і аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи проаналізована технічна документація по дегазації виробленого простору тимчасово зупиненої виймкової дільниці 1-ої лави центрального ухилу пласта k5 блоку №4 ВП "Шахта "Капітальна" ДП "Мирноградувгілля". Виконаний прогноз газової безпеки у вибоях виймкової дільниці 1-ої лави центрального ухилу пласта k5 блоку №4 при припиненні дегазації. Погоджено припинення дегазації виробленого простору тимчасово зупиненої виймкової дільниці 1-ої лави центрального ухилу пласта k5 блоку №4 горизонту 986 м при дотриманні умов по забезпеченню газової безпеки. Видано "Укладення про можливість припинення дегазації виробленого простору тимчасово зупиненої виймкової дільниці 1-ої лави центрального ухилу пласта k5 блоку №4 ВП "Шахта "Капітальна" ДП "Мирноградувгілля". Результати впровадження розробок - застосування розроблених рекомендацій дозволило забезпечити газову безпеку при веденні гірських робіт, що має велике соціально-економічне і екологічне значення.

52.11.19.0121/0219U004836

Провести дослідження джерел метановиділення, надати технічну допомогу по розробці заходів щодо забезпечення безпечних умов праці при установці ВМП на вихідному вентиляційному струмені підготовчої виробки та виймкової дільниці, та при випуску вихідного вентиляційного струменя підготовчої виробки в свіжий загальношахтний вентиляційний струмінь, у 2017 році:
Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеев С.П. – ДР 0117U003674. УДК 622.411.332:622.45.

34 с.

Об'єкт дослідження - провітрювання підготовчих тупикових виробок вугільної шахти. Мета роботи - провести дослідження джерел метановиділення, розробити рекомендації щодо забезпечення безпечних умов праці при установці ВМП на вихідному вентиляційному струмені підготовчої виробки і виймкової дільниці, і при випуску вихідного вентиляційного струменя підготовчої виробки в свіжий загальношахтний вентиляційний струмінь. Методи досліджень - узагальнення та аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки за стандартними методиками. В результаті виконання роботи проаналізована технічна документація по проведенню тупикових виробок шахти Дніпровська ВСП "ШУ Дніпровське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградувгілля". Розроблені "Рекомендації щодо забезпечення газової безпеки при випуску вихідного струменя повітря з підготовчої тупикової виробки 1160 збірного штреку до свіжого струменя по-

вітря, що надходить у виробки західного крила горизонт 310 м"; "Рекомендації щодо забезпечення газової безпеки робіт при проведенні тупикової виробки західного магістрального конвеєрного штреку гор. 340 м та встановлення її вентилятора місцевого провітрювання в виробці з вихідним струмінем повітря з 1 164 лави пласта С10" і "Рекомендації щодо забезпечення газової безпеки робіт з проведення тупикової виробки 1110 розрізний печі при випуску в свіжий струмінь повітря, що надходить на її провітрювання, вихідного вентиляційного струменя повітря з тупикової виробки західного магістрального відкатувального штреку горизонт 265 м, заїзду на західний магістральний конвеєрний штрек горизонт 265 м ". Результати впровадження розробок - застосування розроблених рекомендацій дозволило забезпечити газову безпеку при веденні гірських робіт, що має велике соціально-економічне та екологічне значення.

52.11.19.0122/0219U004837

Розглянуті представлені документи та узгодити "Проект ізольованого відведення газу - метану з виробленого простору 2-ої південної лави блоку 7" ПАТ "ШУ "Покровське", у 2017 році: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеев С.П. – ДР 0118U004897. УДК 622.831.325.3.

23 с.

Об'єкт дослідження - підготовчий тупиковий вибій вугільної шахти. Предмет досліджень - провітрювання віймкової дільниці 2-ої південної лави блоку 7 ПАТ "ШУ "Покровське". Мета роботи - досліджувати джерела метановиділення і погоджувати "Проект ізольованого відведення метану з виробленого простору 2-ої південної лави блоку 7 за допомогою ВМЦГ-7М". Методи досліджень - узагальнення і аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи проаналізована технічна документація по провітрюванню віймкової дільниці 2-ої південної лави блоку 7 ПАТ "ШУ "Покровське". Погоджений "Проект ізольованого відведення метану з виробленого простору 2-ої південної лави блоку 7 за допомогою ВМЦГ-7М". Результати впровадження розробок - застосування розроблених рекомендацій дозволило забезпечити газову безпеку при веденні гірських робіт, що має велике соціально-економічне та екологічне значення.

52.11.19.0123/0219U004839

Провести дослідження джерел метановиділення, розробити "Проект дегазації віймкової дільниці 916-ї лави шахти "Західно-Донбаська" ВСП "Шахтоуправління Тернівське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля" з рекомендаціями щодо дегазації та заходами з управління дегазаційної системи під час пожеж, розробити заходи щодо забезпечення безпеки ведення гірничих робіт та можливості прориву метану з підошви виробки віймкової дільниці 916-ї лави", у 2017 році: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеев С.П. – ДР 0117U003667. УДК 622.411.332:622.831.325.3.

35 с.

Об'єкт дослідження - дегазація газонасиченого углепородного масиву. Предмет досліджень - дегазація углепородного масиву в умовах шахти "Західно-Донбаська" ВСП "ШУ "Тернівське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля". Мета роботи - виконати дослідження джерел метановиділення і розробити "Проект дегазації віймкової дільниці 916 лави пласта С9 шахти "Західно-Донбаська" ВСП "ШУ "Тернівське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля". Ме-

тоди досліджень - узагальнення і аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи проведений аналіз гірничо-геологічних і гірничотехнічних характеристик віймкової дільниці 916 лави пласта С9 шахти "Західно-Донбаська" ВСП "ШУ "Тернівське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля". Виконані розрахунки очікуваного метановиділення в межах віймкової дільниці, втрати повітря для провітрювання віймкової дільниці і необхідного діаметру газопроводу. Розроблені заходи по забезпеченню вибухобезпечності транспортування газу і по управлінню системою дегазації під час пожеж. Розроблений "Проект дегазації віймкової дільниці 916 лави пласта С9 шахти "Західно-Донбаська" ВСП "ШУ "Тернівське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля". Результати впровадження розробок - забезпечена безпека ведення гірських робіт у виробках віймкової дільниці 916 лави пласта С9 шахти "Західно-Донбаська" ВСП "ШУ "Тернівське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля".

52.11.19.0124/0219U004841

Надання науково-технічної допомоги у виконанні досліджень і розробці технічних рішень по безпечному веденню гірничих робіт в гірничо-геологічних умовах ДП "Шахта ім. М.С. Сургая" у 2017 р: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеев С.П. – ДР 0117U003649. УДК 622.272.633:622.831.325.

30 с.

Об'єкт дослідження - викидонебезпечні піщаники. Предмет досліджень - безпечне ведення гірських робіт в умовах ДП "Шахта ім. Н.С. Сургая". Мета роботи - розробка технічних рішень по безпечному веденню гірських робіт в гірничо-геологічних умовах ДП "Шахта ім. Н.С. Сургая". Методи досліджень - узагальнення і аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи проаналізовані гірничо-геологічні характеристики вугільного пласта і вмісочуючих порід, технологія ведення гірських робіт на ДП "Шахта ім. Н.С. Сургая". Визначені способи прогнозу выбросоопасності піщаннику і способи відвертання раптових викидів піщаннику і газу в умовах ДП "Шахта ім. Н.С. Сургая". Погоджений "Комплекс заходів по боротьбі з газодинамічними явищами при веденні гірських робіт на ДП "Шахта ім. Н.С. Сургая". Результати впровадження розробок - забезпечена безпека при проведенні гірських виробок по викидонебезпечних піщаниках на ДП "Шахта ім. Н.С. Сургая".

52.11.19.0125/0219U004842

Скоригувати "Проект дегазації ТДВ "Шахта Білозерська" з урахуванням перспективи розвитку гірських робіт до 2018 року" "Проекту дегазації південної корінної лави ухилу №3 пласта l8 гор. 550 м." с заходами по управлінню дегазаційною системою шахти під час пожеж": Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеев С.П. – ДР 0118U004895. УДК 622.831.325.3:622.822.3.

30 с.

Об'єкт дослідження - дегазація газонасиченого углепородного масиву. Предмет досліджень - дегазація углепородного масиву в умовах ТДВ "Шахта "Білозерська". Мета роботи - виконати дослідження джерел метановиділення і скорегувати Доповнення до "Проекту дегазації ТДВ "Шахта "Білозерська" з урахуванням перспективи розвитку гірських робіт до 2015 року" "Проект дегазації південної корінної лави ухилу №3 пласти l8 горизонту 550 м ТДВ "Шахта "Білозерська". Методи досліджень - узагальнення

і аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи проведений аналіз гірничо-геологічних і гірничотехнічних характеристик виїмкової дільниці південної корінної лави ухилу № 3 пласти 18 гор. 550 м ТДВ "Шахта "Білозерська". Виконаний розрахунок очікуваного виділення метану і необхідної витрати повітря для провітрювання виїмкової дільниці, параметрів і режиму дегазації виробленого простору. Розроблені "Заходи по управлінню системою дегазації під час поїжжя". Погоджено Доповнення до "Проекту дегазації ТДВ "Шахта "Білозерська" з урахуванням перспективи розвитку гірських робіт до 2015 року" "Проект дегазації південної корінної лави ухилу №3 пласти 18 горизонту 550 м ТДВ "Шахта "Білозерська". Результати впровадження розробок - забезпечена безпека ведення гірських робіт у вибоях виїмкової дільниці південної корінної лави ухилу №3 пласти 18 горизонту 550 м ТДВ "Шахта "Білозерська".

52.11.19.0126/0219U004843

Проведення наукових досліджень джерел метановиділення у гірничих виробках та розробити рекомендації про можливість випуску вихідного струменя повітря з тупикового вибою 17-го конвеєрного штреку пл. К8 (конвеєрного ухилу К8) у свіжий струмінь виїмкової дільниці 17-ї східної лави пл. К8 гор. 775 м., тимчасово відпрацьовується на одну похилу виробку шахти "Карбоніт" ДП "Первомайськвугілля", у 2017 році: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеев С.П. – ДР 0117U003654. УДК 622.411.332:622.454.

19 с.

Об'єкт дослідження - виїмкова дільниця вугільної шахти. Предмет дослідження - провітрювання виїмкової дільниці 17-ої східної лави пласта k8 гор. 775 м шахти "Карбоніт" ДП "Первомайськвугілля". Мета роботи - провести дослідження джерел метановиділення в гірські вибої і розробити рекомендації про можливість випуску витікаючого струменя повітря з тупикового забою 17-го конвеєрного штреку (конвеєрного ухилу) у свіжий струмінь виїмкової дільниці 17-ої східної лави. Методи дослідження - узагальнення і аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи проаналізована технічна документація по провітрюванню виїмкової дільниці 17-ої східної лави пласта k8 гор. 775 м ВП "Шахта "Карбоніт" ДП "Первомайськвугілля". Розроблені "Рекомендації по забезпеченню газової безпеки робіт по виїмці вугілля в 17-ій східній лаві при випуску у свіжий струмінь повітря, що поступає на її провітрювання, витікаючого струменя повітря з тупикового вибою 17-го конвеєрного штреку (далі конвеєрного ухилу пласта) ВП "Шахта "Карбоніт" ДП "Первомайськвугілля". Погоджений випуск витікаючого струменя повітря з тупикового вибою 17-ї конвеєрний штрек пласта k8 (надалі конвеєрний ухил східної панелі пласта k8) у свіжий вентиляційний струмінь повітря, що поступає на провітрювання 17-ої східної лави пласта k8 гор. 775 м за умови виконання розроблених рекомендацій по забезпеченню газової безпеки. Результати впровадження розробок - застосування розроблених рекомендацій дозволило забезпечити газову безпеку виїмкової дільниці, безпеку ведення очисних робіт по газовому чиннику, що має велике соціально-економічне і екологічне значення.

52.11.19.0127/0219U004844

Розробити рекомендації щодо забезпечення газової безпеки при випуску вихідних струменів з тупикових вибоїв конвеєрного ход-

ка блоку №5 в конвеєрний ходок 52 східної лави пл. С10-2, у 2017 році: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеев С.П. – ДР 0117U003681. УДК 622.457:622.411.333.

17 с.

Об'єкт дослідження - підготовчі тупикові вибої вугільної шахти. Предмет дослідження - провітрювання підготовчого тупикового вибою - конвеєрного ходка 52 східної лави ДП "ШУ "Південнодонбаське №1". Мета роботи - розробити рекомендації по забезпеченню газової безпеки при випуску витікаючих струменів з тупикових забоїв конвеєрного ходка блоку №5 в конвеєрний ходок 52 східної лави ДП "ШУ "Південнодонбаське №1". Методи досліджень - узагальнення і аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи проаналізована технічна документація по провітрюванню підготовчого тупикового вибою конвеєрного ходка 52 східної лави ДП "ШУ "Південнодонбаське №1". Розроблені "Рекомендації по забезпеченню газової безпеки робіт по проведенню підготовчого тупикового вибою конвеєрного ходка 52 східної лави пласта С102 при випуску у свіжий струмінь повітря, що поступає на її провітрювання, витікаючого вентиляційного струменя повітря з тупикового вибою конвеєрного ходка блоку №5 ДП "ШУ "Південнодонбаське №1". Погоджений випуск витікаючого вентиляційного струменя повітря з тупикового вибою конвеєрного ходка блоку №5 (надалі сбойки №2 блоки №5 і водовідливного ходка блоку №5) у вентиляційний струмінь повітря, що поступає на провітрювання підготовчого тупикового вибою конвеєрного ходка 52 східної лави пласта С102 за умови виконання розроблених рекомендацій по забезпеченню газової безпеки. Результати впровадження розробок - застосування розроблених рекомендацій дозволило забезпечити газову безпеку при веденні гірських робіт, що має велике соціально-економічне і екологічне значення.

52.11.19.0128/0219U004845

Узгодити "Проект ізольованого відвodu метану по непідтримуваній виробці виїмкової дільниці 916-ї лави шахти "Західно-Донбаська" ВСП "Шахтоуправління Тернівське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля", у 2017 році: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеев С.П. – ДР 0117U003668. УДК 622.831.325.3:622.817.4.

20 с.

Об'єкт дослідження - газова безпека виїмкової дільниці вугільної шахти. Мета роботи - погоджувати "Проект ізольованого відвedu метану з виробленого простору 916 лав пласта сн8 ВСП "ШУ Тернівське" шахта "Західно-Донбаська" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля". Методи дослідження - узагальнення і аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи проаналізована технічна документація по відробітку 916 лав шахти "Західно-Донбаська" ВСП "ШУ Тернівське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля". Виконаний розрахунок параметрів ізольованого відвedu метану з виробленого простору виїмкової дільниці 916 лав: аеродинамічного опору мережі, депресії у вибоях, витрати повітря в місці спорудження камер змішувачів. Погоджений "Проект ізольованого відвedu метану з виробленого простору 916 лав пласта сн8 ВСП "ШУ Тернівське" шахта "Західно-Донбаська" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля". Результати впровадження розробок - застосування розроблених рекомендацій дозволило забезпечити газову безпеку при веденні гірських робіт, що має велике соціально-економічне і екологічне значення.

52.11.19.0129/0219U004846

Надання науково-технічної допомоги, виконання досліджень та розробка технічних рішень щодо безпечної відпрацювання вугільних пластів, схильних до газодинамічних явищ, у гірничо-геологічних умовах шахт ВП "Шахта Стаканова" та ВП "Шахта Центральна" ДП "Красноармійськувугілля" на 2017 р: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеєв С.П. – ДР 0117U003639. УДК 622.272.633:622.831.325.

42 с.

Об'єкт дослідження - вугільні пласти, загрожуючі по ралтовим викидам вугілля і газу, ОП "Шахта Стаканова" і ОП "Шахта Центральна" ДП "Красноармійськувугілля". Предмет досліджень - безпечне ведення гірських робіт в умовах ОП "Шахта Стаканова" і ОП "Шахта Центральна" ДП "Красноармійськувугілля". Мета роботи - розробка технічних рішень по безпечному веденню гірських робіт в гірничо-геологічних умовах ОП "Шахта Стаканова" і ОП "Шахта Центральна" ДП "Красноармійськувугілля". Методи досліджень - узагальнення і аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи проаналізовані гірничо-геологічні характеристики вугільних пластів і гірничотехнічні умови проведення підготовчих виробок і ведення очисних робіт на ОП "Шахта Стаканова" і ОП "Шахта Центральна" ДП "Красноармійськувугілля". Розроблені заходи по боротьбі з ГДЯ при проведенні підготовчих виробок і веденні очисних робіт в умовах ОП "Шахта Стаканова" і ОП "Шахта Центральна" ДП "Красноармійськувугілля". На вугільних пластих встановлені зони, безпечні по викидах вугілля і газу. Результати впровадження розробок - забезпечена безпека при проведенні гірських виробок і веденні очисних робіт по викидонебезпечних вугільних пластих в умовах ДП "Красноармійськувугілля".

52.11.19.0130/0219U004940

Виконати наукові дослідження, узгодити технічну документацію і розробити технічні рішення з безпечної відроблення вугільних пластів, схильних до газодинамічних явищ та викидонебезпечних піщаників на 2016 - 2017 рр: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеєв С.П. – ДР 0116U008206. УДК 622.831.322:622.357.1.

75 с.

Об'єкт дослідження - виробки виїмкової дільниці вугільної шахти. Предмет досліджень - безпечний відробіток вугільних пластів, схильних до газодинамічних явищ, і безпечне ведення гірських робіт по викидонебезпечних піщаниках на ПАТ "ШУ "Покровське". Мета роботи - розробка технічних рішень по безпечному відробітку вугільних пластів, схильних до газодинамічних явищ, і викидонебезпечних піщаників в гірничо-геологічних умовах ПАТ "ШУ "Покровське". Методи досліджень - узагальнення і аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи проаналізовані гірничо-геологічні характеристики вугільних пластів і вміщуючих порід, а також гірничотехнічні умови проведення виробок ПАТ "ШУ "Покровське". Розроблені Заходи з попередження ралтових викидів вугілля, породи і газу в підготовчих забоях ПАТ "ШУ "Покровське". Розроблені "Рекомендації по безпечному проведенню 12 південного "біс" конвеєрного штреку блоку № 10 (порідна частина)"; "Рекомендації по безпечному проведенню вентиляційного квершлагу гор. 930 м з боку вентиляційного ствола № 3 блоки № 11"; "Рекомендації по безпечному проведенню за-

їзду на 12 південний "біс" конвеєрний штрек блоку № 10"; "Рекомендації по безпечному проведенню монтажного ходка 12 південного "біс" лави блоку № 10"; "Рекомендації по безпечному проведенню заїзду на похилий воздухоподаючий квершлаг ВПС-3"; "Рекомендації по безпечному проведенню монтажного ходка 11 південної лави блоку № 10 по вугільному пласту d4, схильному до газодинамічних явищ"; "Рекомендації по безпечному проведенню вентиляційного квершлагу ВС- 3 гор. 930 м по вугільному пласту d4, схильному до газодинамічних явищ"; "Рекомендації по безпечному проведенню вентиляційного ствола № 3 блоки № 11". Результати впровадження розробок - забезпечена безпека при проведенні гірських виробок по пластих, схильних до газодинамічних явищ, і викидонебезпечних піщаників в умовах ПАТ "ШУ "Покровське".

52.11.19.0131/0219U005411

Узгодження проекту параметрів анкерного кріплення 6 конвеєрного штреку ухилу №1 пласта m42: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова Національної академії наук України; Керівник Круковський Олександр Петрович. – ДР 0117U006883. УДК 622.281.74.

13 с.

В результаті виконання роботи проведено аналіз умов відпрацювання 6 конвеєрного штреку ухилу №1 пласта m42 ДП "Вугільна компанія" Краснолиманська ", дана експертна оцінка гірничо-геологічних умов і паспорта управління покрівлею і кріплення 6 конвеєрного штреку ухилу №1 пласта m42 ДП" Вугільна компанія " Краснолиманська ". Встановлено відповідність технічної документації на відпрацювання даної вироблення нормативним документам і фактичним гірничо-геологічними умовами, узгоджений проект параметрів кріплення 6 конвеєрного штреку ухилу №1 пласта m42. Результати впровадження - узгоджений проект параметрів кріплення 6 конвеєрного штреку ухилу №1 пласта m42 і в цілому підвищено безпеку ведення робіт на підприємстві. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.11.19.0132/0219U005420

Аналіз та погодження "Проекту на перевезення людей стрічковими конвеєрами по ППУ пл. I3 гор. 550 м ш. "Алмазна" ВСП "Шахтоуправління Добропільське": Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Кірія Руслан Весаріонович. – ДР 0118U001899. УДК 622.647.2:621.867.2.

8 с.

Вивчити документацію та зробити порівняння проектних параметрів із нормативними документами. Зробити висновки стосовно погодження проекту на перевезення людей стрічковими конвеєрами по ППУ пл. I3 гор. 550 м ш. "Алмазна" ВСП "Шахтоуправління Добропільське", Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.11.19.0133/0219U005421

Аналіз та погодження "Проекту на перевезення людей стрічковими конвеєрами по уклону пл.m5-1в гор. 450 м ш. Добропільська": Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Кірія Руслан Весаріонович. – ДР 0118U001898.

УДК 622.647.2:621.867.2.

7 с.

Вивчити документацію та зробити порівняння проектних параметрів із нормативними документами. Зробити висновки стосовно погодження проекту на перевезення людей стрічковими конвеєрами по уклону пл.m5-1в гор. 450 м ш.

"Добропільська" Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.11.19.0134/0219U005422

Аналіз та погодження "Проекту на перевезення людей стрічковим конвеєром ЗЛ-100У по конвеєрному квершлагу пл.т5-1в гор. 450 м. ш. "Добропільська";: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Кірія Руслан Весаріонович. – ДР 0118U006627. УДК 622.647.2:621.867.2.

8 с.

Вивчити документацію та зробити порівняння проектних параметрів із нормативними документами. Зробити висновки стосовно погодження проекту на перевезення людей стрічковим конвеєром ЗЛ-100У по конвеєрному квершлагу пл.т5-1в, гор. 450м ш. "Добропільська" Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.11.19.0135/0219U005423

Аналіз та погодження "Паспорта на перевезення людей стрічковими конвеєрами 1Л-1000 по 9 північному у штреку уклону пл.т5-1в гор. 450 м. ш. "Добропільська";: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Кірія Руслан Весаріонович. – ДР 0118U003874. УДК 622.647.2:621.867.2.

7 с.

Вивчити документацію та зробити порівняння проектних параметрів із нормативними документами. Зробити висновки стосовно погодження Паспорта на перевезення людей стрічковими конвеєрами 1Л-1000 по 9 північному у штреку уклону пл.т5-1в гор. 450 м. ш. "Добропільська" Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.11.19.0136/0219U005437

Визначення фізико-механічних властивостей гірських порід: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Скіпочка Сергій Іванович. – ДР 0118U004391. УДК 622.02.

13 с.

Об'єкт досліджені: фізико-механічні властивості порід вугільних формаций. Предмет дослідження: проби гірських порід. Методи дослідження: лабораторні дослідження, математичні обчислення. Галузь застосування - вугільна промисловість. Результати використані при розробці паспортів кріплення виробок та технологічних схем відробки лав. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.11.19.0137/0219U005438

Фізико-механічні дослідження властивостей гірських порід: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Скіпочка Сергій Іванович. – ДР 0118U001488. УДК 622.02.

13 с.

Об'єкт досліджені: фізико-механічні властивості порід вугільних формаций. Предмет дослідження: проби гірських порід. Методи дослідження: лабораторні дослідження, математичні обчислення. Галузь застосування - вугільна промисловість. Результати використані при розробці паспортів кріплення виробок та технологічних схем відробки лав. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.11.19.0138/0219U005439

Визначення фізико-механічних властивостей гірських порід: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України;

Керівник Скіпочка Сергій Іванович. – ДР 0118U001489. УДК 622.02.

14 с.

Об'єкт досліджені: фізико-механічні властивості порід вугільних формаций. Предмет дослідження: проби гірських порід. Методи дослідження: лабораторні дослідження, математичні обчислення. Галузь застосування - вугільна промисловість. Результати використані при розробці паспортів кріплення виробок та технологічних схем відробки лав. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.11.19.0139/0219U005440

Визначення фізико-механічних властивостей гірських порід: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Скіпочка Сергій Іванович. – ДР 0118U006750. УДК 622.02.

11 с.

Об'єкт досліджені: фізико-механічні властивості порід вугільних формаций. Предмет дослідження: проби гірських порід. Методи дослідження: лабораторні дослідження, математичні обчислення. Галузь застосування - вугільна промисловість. Результати використані при розробці паспортів кріплення виробок та технологічних схем відробки лав. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.11.19.0140/0219U005451

Експертиза матеріалів по оцінці технічно досяжних рівнів залишкової запиленості повітря (ТДР) у підземних виробках ВП "Шахта Новодружеська" ПАТ "Лисичанськвугілля". Погодження актів ТДР: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Васильев Леонід Михайлович. – ДР 0116U007991. УДК 622.807.

7 с.

Об'єкт дослідження - запиленість повітря в підземних виробках; мета роботи - визначення допустимого рівня запиленості; методи дослідження - аналіз гірничотехнічних умов, результатів вимірювання запиленості та нормативної документації за рівнями пилового навантаження; результат дослідження - визначення безпечного по пневмоконізу рівня запиленості повітря.

52.11.19.0141/0219U005452

Визначення фізико-механічних властивостей гірських порід та вугілля: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Скіпочка Сергій Іванович. – ДР 0118U001490. УДК 622.02.

12 с.

Об'єкт досліджені: фізико-механічні властивості порід вугільних формаций. Предмет дослідження: проби гірських порід. Методи дослідження: лабораторні дослідження, математичні обчислення. Галузь застосування - вугільна промисловість. Результати використані при розробці паспортів кріплення виробок та технологічних схем відробки лав. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.11.19.0142/0219U005460

Провести оцінку можливості застосування схеми вентиляції 1-М при відпрацюванні виймкової дільниці 122 північної лави та виконати прогноз раптових проривів метану з почви гірничих виробок: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова Національної академії наук України; Керівник Со-

фійський Костянтин Костянтинович. – ДР 0117U004782.
УДК 622.454:622.272.633.001.18.

20 с.

Об'єкт дослідження - процеси управління концентрацією метану в атмосфері гірничої виробки, а також прогнозування його прориву з почви. Предмет дослідження - гірничо-геологічні та гірничо-технічні параметри. Мета роботи - у визначені можливості застосування схем вентиляції 1-М при відпрацюванні виємочної ділянки 122 північної лави та виконання прогнозування різких проривів метану з почви гірських виробок. Методи дослідження - аналітичні, теоретичні, статистичні. Результатом проведення науково-дослідної роботи є Узгодження, в якому представлена оцінка можливостей застосування зворотньої схеми провітрювання (1М-Н-В-ВТ) для пожежебезпечного відпрацювання 122 північної лави пл. к8н гор. 820 м при виконанні необхідних умов представлених в Узгодженні, а також здійснено прогноз непередбачених проривів метану з почви гірничих виробок.

5.2.47 Розробка нафтових і газових родовищ

52.11.19.0143/0219U004742

Консультаційні послуги стосовно відповідності техніко-технологічної частини проектно-кошторисної документації на спорудження свердловини №53 Мачухського родовища гірничо-геологічним умовам та діючій нормативній базі: Заключний звіт /Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу; Керівник Чудик Ігор Іванович. – ДР 0118U006600. УДК 622.276.6.

21 с.

Об'єкт дослідження - виробнича проектно-кошторисна та техніко-технологічна документація на спорудження розвідувальної свердловини №53 Мачухського газоконденсатного родовища. Перед початком буріння свердловини №53 Мачухського газоконденсатного родовища у ПрАТ "Нафтогазвидобування" виникли певні сумніви щодо відповідності техніко-технологічної частини поданого на експертизу "Робочого проекту на споруджування розвідувальної свердловини № 53 Мачухського газоконденсатного родовища" гірничо-геологічним умовам та чинній нормативній документації, що регламентує спорудження свердловин на нафту і газ, що і стало предметом проведення науково-технічної експертизи. Робочий проект на споруджування розвідувальної свердловини № 53 Мачухського газоконденсатного родовища розроблений науково-технічним підприємством "Бурова техніка". Робота розповсюджується за договірною ціною.

53 МЕТАЛУРГІЯ

53.01 Загальні питання металургії

53.11.19.0144/0219U004806

Стан та шляхи підвищення ефективності системи управління процесом матеріалору-ху металургійних підприємств: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Маслак Ганна Вікторівна. – ДР 0118U006914. УДК 669.013:658.788.5(047.31).

91 с.

Об'єкт дослідження - виробничо-транспортна система підприємств. Мета роботи - Підвищення ефективності системи управління процесом матеріалору ху металургійних підприємств. Результати дослідження: проведено ідентифікацію зовнішнього вагонопотоку крупного металургійного підприємства розробкою принципової схеми здвоєних операцій, виявлено впливаючі чинники, результати дії яких істо-

тно збільшують транспортні витрати підприємства, позначено шляхи вирішення проблеми, які пов'язані з розробкою оптимізаційних моделей роботи підсистем ВТС з використанням ресурсів виробництва, їх інтеграцією в одну систему і переходом на логістичне управління процесом матеріалору ху; розроблено модель управління стійкістю процесу транспортного обслуговування металопотоків у виробничо-транспортній системі промислових підприємств; виконано аналіз транспортно-технологічного циклу перевезення відходів виробництва до цеху доменних шлаків, визначено значення показників часу за основними технологічними операціями, а також проведено зіставлення з нормативними величинами; запропоновано процедура автоматизованої програми обліку піввагонів-хоперів у транспортно-технологічному циклі перевезення агломерату, яка надає можливість попереджувати про виникнення відмов; розглянуто питання ефективності обслуговування шлакопереробних цехів металургійних підприємств із застосуванням нових енергозберігаючих транспортних технологій; розглянуто питання впровадження нових транспортних технологій використання енергоефективних тягових засобів при обслуговуванні транспортно-вантажного комплексу прокатних цехів металургійного підприємства; досліджено проблему подання рухомого складу під навантаження готової продукції для відправки на зовнішню мережу, запропоновано шляхи вирішення розподілу порожніх вагонів по фронтах навантаження за допомогою лінійного програмування у вигляді бағатопродуктового транспортного завдання; проведено промисловий експеримент для оцінки тривалості розморожування сировини в різних експлуатаційних умовах, розроблено метод та модель роботи гаряжів розморожування, що передбачають визначення кількості секцій в експлуатації в залежності від тривалості розморожування.

53.11.19.0145/0219U004809

Оцінка шляхів підвищення довговічності та міцності вузлів металургійного обладнання: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Буцукін Валерій Віталійович. – ДР 0118U006935. УДК 669.013-192.

76 с.

Об'єкт дослідження - вузли обладнання для металургійного виробництва. Мета дослідження - оцінка шляхів за-безпечення довговічності та міцності діючого устаткування. Методи дослідження - експериментальні і теоретичні дослідження механічних властивостей композитних матеріалів, впливу індуктивності якірного ланцюга електродвигунів постійного струму з незалежним збудженням на динаміку електромеханічних приводів, контактних напружень, які виникають у вузлах металургійного обладнання а також впливу локального легування шлакових чащ на їхні напруги та деформацію. Робота розповсюджується за договірною ціною.

53.31 Виробництво чорних металів і сплавів

53.11.19.0146/0419U001586

Ахмед Сундус Мохаммед Нурі Ахмед. Технологічні основи виготовлення виливків зі сплавів з ефектом пам'яті форми на основі заліза з підвищеними механічними та експлуатаційними властивостями: Дис... к.т.н. /Фізико-технологічний інститут металів і сплавів НАН України. – Захищена 26.09.2019.

УДК 539.3/6:669.055(075.8).

161 с.: 10 табл., 85 іл. – Бібліogr.: 149 назв.

Дисертаційна робота присвячена вирішенню важливої науково-практичної задачі отримання нових сплавів з ефе-

ктом пам'яті форми, що дозволяє спростити і здешевити технологію отримання таких сплавів із забезпеченням високих значень експлуатаційних властивостей сплавів. Аналіз показав, що відомі сплави на основі заліза з ефектом пам'яті форми (ЕПФ) мають ряд невирішених питань. Отримано сплав з обґрунтованим хімічним складом, який являє собою високолеговану аустенітну хромисту сталь з карбідним зміцненням. Досліджено технологічний процес отримання сплаву на основі заліза з ЕПФ, який являє собою аустенітну марганцевисту сталь. Обґрунтовано вибір хімічного складу сплаву, вибрано режими термічної обробки. Встановлено, що зміцнююча термічна обробка запропонованого сплаву дозволяє значно збільшити характеристики міцності (до 1380 МПа) та одночасно підвищити величину ЕПФ (до 97%). Показано, що у запропонованому сплаві значення ЕПФ, який характеризували кутами розгинання зразків, має досить високі значення (125-160 °). Запропоновані сплави на основі заліза з ЕПФ можуть бути отримані як в лабораторних умовах, так і на промисловому обладнанні. Виконано апробацію розробленого сплаву - розроблено удосконалений технологічний процес відновлення литих корпусних деталей на основі використання ремонтної втулки з ЕПФ. Практичне значення одержаних результатів підтверджено впровадженням запропонованих методів та підходів у дослідно-конструкторські роботи на виробництві та в навчальному процесі.

53.11.19.0147/0219U004817

Дослідження процесів виробництва сталі з метою поліпшення якості та зниження собівартості готової продукції: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Макуров Сергій Леонідович. – ДР 0118U006909. УДК 669.18 (047.31).

44 с.

Об'єкт дослідження - процеси виробництва киснево-конвертерної сталі із застосуванням позапічної обробки розплавів, нових шлакоутворюючих сумішей для безперервної розливки і вплив на процес різних технологічних прийомів. Мета дослідження - теоретичні та експериментальні дослідження шлакоутворюючих сумішей щодо процесів безперервної розливки сталі, дослідження кисневого конвертування методами математичної статистики з метою поліпшення якості металопродукції. Методи дослідження - порівняння обробки металу у кристалізаторі різними шлакоутворюючими сумішами; дослідження в'язкості ксериметричних ШУС; металографічний метод дослідження макроструктури металу; пакет STATISTICA. Апаратура - електроротаційний в'язкозиметр; металографічний мікроскоп; засоби для вимірювання високих температур; різноманітна обчислювальна техніка. Теоретичні і практичні результати, новизна, ефективність, впровадження, сфера використання - обґрунтовано необхідність дослідження динамічної в'язкості рідких шлакоутворюючих сумішей, які використовуються для розливки на МБЛЗ. Удосконалено конструкцію ротаційного в'язкозиметру та виконані дослідження в'язкості восьми ШУС, які твердіють з виникненням склофази та забезпечують отримання якісної поверхні заготівки. На підставі дослідно-промислового опробування рекомендовані склади нових ШУС, які по своїм експлуатаційним характеристикам не поступаються закордонним аналогам. Проведено дослідження значущості відмінностей середніх значень хімічного складу металевого розплаву конвертерного переділу і його температури з використанням t -критерію для незалежних вибірок. Наведені результати дослідження окисленості розплаву в умовах його кисневої конвертації в 350 т кисневих конверторах з верхньою і в 300 т конвертері з комбінованим продуванням і її зв'язку з хімічним складом розплаву,

що дозволяє оптимізувати процес видалення домішок із сталі. Отримані результати включені у курси лекцій при підготовці бакалаврів з металургії у дисциплінах "Фізична хімія рафінування металів", "Теорія металургійних процесів", "Теоретичні основи одержання металів високої якості". Галузь використання-металургійна промисловість. Робота розповсюджується за договірною ціною.

53.11.19.0148/0219U004818

Удосконалення технології виплавки чавуну і сталі з метою зниження енергетичних і матеріальних витрат на їх виробництво:

Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Руських Володимир Петрович. – ДР 0118U006908. УДК 669.16:669.18(047.31).

47 с.

Об'єктом дослідження є технологія ведення конвертерної плавки із заміною частини вапна вапняком і кінцевим конвертерним шлаком. Мета роботи - визначення технологічної можливості ведення конвертерної плавки із заміною частини вапна вапняком і кінцевим конвертерним шлаком. У результаті проведеної роботи виконані літературний аналіз питання заміни вапна в киснево-конвертерному процесі іншими шлакоутворювальними матеріалами, лабораторні дослідження з визначення розчинності вапна в конвертерному шлаку з різною кількістю недопала від 2,20 до 38,10. Доведено, що оксид вуглецю, що виділяється, при дисоціації вапняку, руйнуючи скоринку, сприяє розчиненню вапна. Робота розповсюджується за договірною ціною.

53.11.19.0149/0219U004820

Вдосконалення технології виплавки чавуну з вдуванням пиловугільного палива:

Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Руських Володимир Петрович. – ДР 0119U003545. УДК 669.16:669.18(047.31).

79 с.

Об'єкт дослідження: доменний процес. Мета дослідження: підвищення техніко-економічних показників доменного виробництва. Методи дослідження та апаратура: фізичне та математичне моделювання. Проаналізовано результати промислових дослідень вдування пиловугільного палива в горн доменних печей при різних системах завантаження на основі динаміки зміни сумарного коефіцієнта заміни коксу ПВП. Встановлено, що завантаження доменних печей збільшеними порціями залізорудних матеріалів і коксу, яке забезпечує формування високих коксових вікон, є одним з компенсуючих заходів, спрямованих на поліпшення газопроникності стовпа шихтових матеріалів при підвищенні витраті ПВП. Показано доцільність роботи доменної печі із завантаженням важкими подачами при підвищенні рудних навантаженнях на периферії і посилення інтенсивності осьового газового потоку. На основі лабораторних досліджень радіального розподілу рудних навантажень запропоновано цикли завантаження доменної печі КЗП, які формують високі шари однорідних матеріалів і забезпечують підвищення інтенсивності плавки при зниженні питомої витрати коксу. Робота розповсюджується за договірною ціною.

53.11.19.0150/0219U004821

Розкислення та легування сталі. Модифікування ЛЗМ: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Назюта Людмила Юріївна. – ДР 0119U003546. УДК 669.046.554:669.046.516.2-034.14.

28 с.

Об'єктом дослідження є лужноземельні метали (ЛЗМ), модифікуючи здатність ЛЗМ, механізм модифікування неметалевих включень (НВ), практика модифікування. Методом дослідження є аналіз модифікуючої здатності ЛЗМ за даними літературних джерел, літературний огляд механізму та практики модифікування металу та НВ. Метою є розробка механізму модифікування металу та НВ з метою реалізації ефективних технологій їх використання. Робота розповсюджується за договірною ціною.

53.49 Металознавство

53.11.19.0151/0219U004816

Підвищення комплексу механічних властивостей конструкційних та інструментальних сталей за рахунок оптимізації хімічного складу та методів термічної та хіміко-термічної обробок: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Чейлях Олександр Петрович. – ДР 0118U006911. УДК 669.017.3:669.018.2.0015.

66 с.

Об'єкт дослідження - напівфабрикати та вироби з конструкційних та інструментальних сталей, які піддавалися різним методам об'ємного та поверхневого зміцнення та властивості покріттів на основі полімеру. Мета роботи - підвищення якості металопродукції за рахунок легування, поверхневої та об'ємної обробок. Методи дослідження - аналітичні розрахунки, дилатометричний метод, макро-, мікроскопічний і фрактографічний аналізи, рентгенівський fazovий аналіз, випробування механічних та експлуатаційних властивостей. У першому розділі показано, що при раціональних термочасових режимах нагріву і витримки в міжкритичному інтервалі температур гартування з нього та відпуск досліджених конструкційних сталей, а також екологічно чисті способи переривчастого та ізотермічного гартування дозволяють отримати хороше поєднання механічних властивостей. При цьому знижаються енерговитрати у порівнянні із типовою термообробкою, в ряді випадків виключається застосування дорогої та пожежонебезпечного масла і неекологічних розплавів солей (лугів). У другому розділі досліджено вплив плазмового модифікування на властивості високовуглецевих сталей та сплавів: заєвтектoidної сталі У12, графітізованої сталі 150ХНМ, сірих чавунів СЧ18 і СЧ40, високоміцного чавуну ВЧ80. Показано, що в результаті плазмового поверхневого модифікування можливе підвищення твердості для заєвтектoidних сталей, сірих і високоміцних чавунів в 3 рази, а для білого чавуну - в 2 рази. При цьому не відбувається значного окрихування, що пов'язане з якісними змінами мікромеханізму руйнування металу модифікованої зони. В якості переважаючого мікромеханізму руйнування найбільш сприятливим мікромеханізмом руйнування слід рахувати реалізацію високодисперсного квазівідколу. У третьому розділі розглянуто вплив ізотермічного гартування на мікроструктуру та механічні властивості економолегованої безнікелевої сталі 55С3Г2ХМФБА. Показано, що в результаті витримки при 250-300 °C в сталі формується структура безкарбідного нижнього бейніту з підвищеним вмістом залишкового аустеніту. Така структура забезпечує високий комплекс міцності, пластичності та ударної в'язкості, який, зазвичай, є характерним для сталей, що вміщують нікель. В четвертому розділі досліджені експлуатаційні властивості дифузійних шарів, які отримані насиченням сталей 45, У10, 3Х2В8, 4Х5В2ФС, Х12М і Х12МФ1 титаном та сумісно хромом і титаном. Встановлено, що зносостійкість покріттів в значній мірі залежить від складу сталі, насичуючої суміші та виду активуючих добавок. Найбільш високі коефіцієнти відносної зносостійкості отримані для сталей У10 і Х12М, в яких товщина карбідного шару

була максимальна. У п'ятому розділі наведено результати дослідження субструктурі сталі 50ХН після термоциклічної обробки зі змінними температурними параметрами та її механічних властивостей. Розраховано внесок різних механізмів зміцнення у величину межі плинності. Винайдено домінуючу механізм зміцнення, що активізується під час термоциклічної обробки. Робота розповсюджується за договірною ціною.

55 ТЕХНОЛОГІЯ. МАШИНОБУДУВАННЯ

55.03 Машинознавство і деталі машин

55.11.19.0152/0219U004814

Дослідження нових процесів різання та модифікування матеріалів: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Самотугін Сергій Савелійович. – ДР 0118U006934. УДК 621.7; 621.8; 621.9; 658.5; 669.11; 669.14.

72 с.

Об'єкт дослідження - конструкції та технологія виробництва високопродуктивних ріжучих інструментів, прогресивні технологічні процеси зміцнення інструментальних матеріалів, процеси розподілу температури та напружень, фазових і структурних перетворень, зношування та руйнування в робочій зоні "інструмент з модифікованим шаром-деталь". Мета роботи - розробка методичних основ мікропробувань на тріщиностійкість твердих сплавів з модифікованим шаром. технологічне забезпечення точності зубонарізання черв'ячними фрезами, підвищення надійності та довговічності деталей машин за рахунок вдосконалення технологічних процесів їх механічної обробки, створення наукових основ і фундаментальних положень про еволюцію і адаптацію структури модифікованих інструментальних матеріалів при різноманітних умовах експлуатаційного навантаження в робочій зоні "інструмент-деталь". Показана проблема, що виникає при фінішній обробці дрібних незакріплених деталей і способи її рішення. Актуальність справжнього дослідження полягає у використанні нового способу рішення задачі обробки дрібних деталей, який здатний замістити процес притирачія. Досить детально вивчені чинники, що впливають на процес вібропідцентрового способу обробки деталей. Методи дослідження: розроблено принципи системного підходу, які дозволяють залежно від поставленого завдання, вибирати оптимальні параметри плазмової обробки для конкретного типу різьбонарізного інструменту, запропоновано формулу, яка рекомендована для попереднього оцінювання придатності інструменту певної конструкції для зубонарізання колеса певних геометрических параметрів і точності, проведено вивчення впливу технологіческих параметрів плазмово-хімічної обробки на структуру та властивості швидкорізальних сталей після плазмового азотування. Робота розповсюджується за договірною ціною.

55.19 Різання матеріалів

55.11.19.0153/0219U004808

Методи забезпечення точності, продуктивності та надійності при обробці деталей машин: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Анділахай Олександр Олександрович. – ДР 0118U006933. УДК 621.9.048.5.

55 с.

Науково-дослідна робота присвячена розробці методів підвищення продуктивності, якості та експлуатаційної надійності при обробці та складанні деталей машин.. Робота

носить комплексний характер, але є цільною, оскільки вирішує ряд задач, об'єднаних загальною метою. Об'єкти дослідження - технологічні процеси механічної обробки деталей машин. Предмет дослідження - теоретичне обґрунтування технологічних закономірностей і потенційних можливостей методів механічної обробки деталей машин з метою підвищення якості та продуктивності. Мета роботи - вивчення існуючих технічних рішень і розробка принципових схем і нових методів підвищення ефективності виробництва деталей машинобудування, приладобудування, оптико-механічного виробництва, радіо та електротехнічної промисловості. Методи дослідження. Методологічною основою роботи є системний підхід до вивчення та аналітичному опису закономірностей змінання матеріалу і формоутворення поверхонь при механічній обробці деталей машин і вибору раціональних параметрів обробки, що забезпечують підвищення якості і продуктивності. В роботі виконано наступне: розглянута розробка раціональної конструкції хвилевої силової передачі з проміжними тілами кочення; - наведені результати оптимізації процесу обробно-зачистної вібропідцентрової обробки деталей; - наведені загальні відомості про експериментальне визначення коефіцієнта тертя для пари чавун - полімер; - приведені результати дослідження впливу шорсткості прецензійних поверхонь на герметичність з'єднань; - наведений огляд сучасних методів обробно-оздоблювальної обробки деталей; - наведене векторне представлення ланок ланцюга формоутворення; - запропоновані результати дослідження питань точності в технології виготовлення і ремонту технічних систем; - пропонуються методичні підходи до якості деталей і технічних систем; - приведені результати вивчення енергоємності обробки при шліфуванні. Результати роботи впроваджені у навчальний процес. Робота розповсюджується за договірною ціною.

55.21 Термічна і зміцнювальна обробка

55.11.19.0154/0219U004819

Розвиток теорії, дослідження та вдосконалення процесів пластичного деформування матеріалів: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Кухар Володимир Валентинович. – ДР 0118U006912. УДК 539.374(047.31).

72 с.

Об'єктом дослідження є процеси отримання виробів операціями пластичної формозміни та адитивними технологіями; мета дослідження полягає у розвитку науково-технологічних основ процесів обробки матеріалів тиском та адитивних технологій, розробка аналітичних методів розрахунку напружено-деформованого стану, показників формозміни та якості кінцевих виробів із наданням рекомендацій щодо вдосконалення технологічних рішень; методом дослідження є комплекс теоретичних та експериментально-розрахункових методів оцінки напружено-деформованого стану матеріалів, показників формозміни, температурних умов деформації та енергосилових параметрів, що ґрунтуються на інженерних та емпіричних (апроксимаційних) засадах і методі механіки суцільних середовищ; теоретичні і практичні результати - перевірка математичної моделі процесу прокатки гарячекатаних рулонів; методика і відповідна комп'ютерна програма для оцінки поздовжньої сталості штаби у валках ШСГП, дослідження механічних властивостей 3D друкованих зразків, розроблено нове водно-графітове мастило "В-2", аналіз залежності зусилля деформування від відносної деформації при протяганні поковки інструментом на профільованих бойках, методика дослідження залишкових напружень та деформацій і визначення величини пружинення при гнутилі листових заготовок, розроблений склад мастила на водяній основі; ефективність впровадження -

зменшення енергоємності та отримання якісного листового металопрокату на сучасних станах Стаккеля, вдосконалено штампування клапанів автомобілів, вдосконалено мастило для гарячої обробки металів; сфера (галузь) використання - машинобудування, металургія. Робота розповсюджується за договірною ціною.

55.23 Виробництво виробів із порошкових матеріалів

55.11.19.0155/0219U004779

Експертна оцінка можливостей одержання оксидних порошкових матеріалів на основі української сировини для виготовлення твердотільних паливних комірок:

Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Верещак Віктор Григорович. – ДР 0114U006183. УДК 546.831;643.

39 с.

Об'єкт дослідження - рідкіснометалева сировинна база України та технології одержання неорганічних сполук цирконію і рідкісноземельних елементів для складових твердотільних паливних комірок. Мета роботи - визначити можливості одержання оксидних цирконійвмісних порошкових матеріалів на основі української сировини для виготовлення твердотільних паливних комірок та оцінити перспективні методи переробки вихідної сировини в цільові матеріали. Методи дослідження - аналітичний огляд та аналіз літератури за темою науково-дослідної роботи (НДР). Встановлено, що Україна має достатню сировинну базу відносно таких елементів, як цирконій, ітрій, скандій та інших рідкісноземельних елементів і технологій їх вилучення. Розроблені українськими вченими технології отримання вихідних оксидних порошкових матеріалів є конкурентоздатними та дозволяють отримувати високоякісні складові (твердий електроліт, анод) твердотільних паливних комірок. Розроблено рекомендації щодо одержання оксидних цирконійвмісних порошкових матеріалів на основі української сировини. Галузь застосування - С 20.13 Виробництво інших основних неорганічних хімічних речовин. Робота розповсюджується за договірною ціною.

55.33 Гірниче машинобудування

55.11.19.0156/0219U004847

Провести науково-дослідні роботи для розробки рекомендацій по безпечному веденню гірничих робіт в умовах шахти "Ювілейна" та шахти "Степова" ВСП "Шахтоуправління Першотравенське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля", у 2017 році: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінєєв С.П. – ДР 0117U003685. УДК 622.8:658.382.3.

116 с.

Об'єкт дослідження - газова безпека віймкової дільниці вугільної шахти. Мета роботи - розробити рекомендації по безпечному веденню гірських робіт в умовах шахти "Ювілейна" і "Степова" ВСП "ШУ Першотравенське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля". Методи дослідження - узагальнення і аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи проаналізована технічна документація по проведенню 11 підготовчих вибоїв і відробітку 600-ої лави пласта С6 шахти "Ювілейна"; по проведенню 10 підготовчих вибоїв, відробітку 170-ої і 173-ої лав пласта С6 шахти "Степова" ВСП "ШУ "Першотравенське". Виконаний розрахунок очікуваного виділення метану, витрати по-

вітря, необхідного для провітрювання виїмкових дільниць 170-ої лави пласта С6 шахти "Степова" і 600-ої лави пласта С6 шахти "Ювілейна", необхідних діаметрів газопроводу. Розроблені проекти дегазації виїмкових дільниць 170-ої лави пласта С6 шахти "Степова" і 600-ої лави пласта С6 шахти "Ювілейна". Розроблені рекомендації по забезпеченю газової безпеки при веденні гірських робіт на шахтах "Ювілейна" і "Степова". Наукова цінність роботи - розвиток методів забезпечення газової безпеки виїмкових дільниць вугільних шахт в складних гірничотехнічних умовах. Практична цінність роботи - ефективне застосування технологій дегазації і провітрювання в умовах шахт "Степова" і "Ювілейна" ВСП "ШУ "Першотравенське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля". Результати впровадження розробок - застосування розроблених рекомендацій дозволило забезпечити газову безпеку при веденні гірських робіт, що має велике соціально-економічне і екологічне значення.

55.11.19.0157/0219U005455

Експертиза матеріалів по оцінці доцільнності застосування попереднього зволоження вугілля в масиві за горно-геологічними і горнотехнічними умовами ведення очисних робіт у підземних виробках ш/у "Добропільське". Підготовка висновку: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Васильєв Леонід Михайлович. – ДР 0117U004483. УДК 622.807.4.

7 с.

Об'єкт дослідження - вугільний пласт і вміщуючі породи; мета роботи - визначення впливу води на стійкість вміщуючих порід; методи дослідження - аналіз гірничо-геологічних характеристик і результатів нагнітання в лави-аналоги; результат дослідження - висновок про негативний вплив нагнітаємої води на стійкість вміщуючих порід і підвищення небезпеки ведення очисних робіт.

55.11.19.0158/0219U005456

Експертиза матеріалів по оцінці технічно досяжних рівнів залишкової запиленості повітря (ТДР) у підземних виробках ДП "Шахта ім. М.С. Сургая". Погодження актів ТДР: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Васильєв Леонід Михайлович. – ДР 0117U004484. УДК 622.807.

7 с.

Об'єкт дослідження - запиленість повітря в підземних виробках; мета роботи - визначення допустимого рівня запиленості; методи дослідження - аналіз гірничотехнічних умов, результатів вимірювання запиленості та нормативної документації за рівнями пилового навантаження; результат дослідження - визначення безпечного по пневмоконіозу рівня запиленості повітря.

55.11.19.0159/0219U005457

Експертиза матеріалів по оцінці технічно досяжних рівнів залишкової запиленості повітря (ТДР) у підземних виробках ВСП "Шахтоуправління Імені Героїв Космосу" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля". Погодження актів ТДР: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Васильєв Леонід Михайлович. – ДР 0117U003401. УДК 622.807.

7 с.

Об'єкт дослідження - запиленість повітря в підземних виробках; мета роботи - визначення допустимого рівня запиленості; методи дослідження - аналіз гірничотехнічних

умов, результатів вимірювання запиленості та нормативної документації за рівнями пилового навантаження; результат дослідження - визначення безпечного по пневмоконіозу рівня запиленості повітря.

55.11.19.0160/0219U005458

Експертиза матеріалів по оцінці технічно досяжних рівнів залишкової запиленості повітря (ТДР) у підземних виробках ВСП "Шахтоуправління Першотравенське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля". Погодження актів ТДР: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Васильєв Леонід Михайлович. – ДР 0117U003402. УДК 622.807.

7 с.

Об'єкт дослідження - запиленість повітря в підземних виробках; мета роботи - визначення допустимого рівня запиленості; методи дослідження - аналіз гірничотехнічних умов, результатів вимірювання запиленості та нормативної документації за рівнями пилового навантаження; результат дослідження - визначення безпечного по пневмоконіозу рівня запиленості повітря.

55.11.19.0161/0219U005461

Надати послуги з узгодження технічно досяжних рівнів залишкового запилення повітря у гірничих виробках ОП "Шахта ім. Д.Ф. Мельникова" на 2017 рік: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова Національної академії наук України; Керівник Софійський Костянтин Костянтинович. – ДР 0117U005244. УДК 622.807:622.411.51.

28 с.

Об'єкт дослідження - концентрація пилу у повітрі, що викликається в ізольованому просторі гірничого виробка, аварійної ділянки. Мета роботи полягає в наданні послуг з погодженням технічно досяжних рівнів залишкової запиленості повітря в гірничих виробках ОП "Шахта ім. Д.Ф. Мельникова" на 2017 рік. Методи дослідження - аналітичні, теоретичні. В результаті виконання НДР розроблено та подано акт встановлення технічно досяжних рівнів залишкової запиленості повітря, який заснований на оцінці гірничо-геологічних і гірничотехнічних умов очисних і підготувочих забой, результати вимірювання запиленості повітря і параметрах пилопрітискання при визначенні технічно досяжних рівнів залишкової запиленості повітря на ОП "Шахта ім. Д.Ф. Мельникова "ПАТ" Лисичанськувугілля ". Застосування результатів науково-дослідної роботи в промислових умовах дозволить відновити ведення очисних робіт на аварійній ділянці, що дасть позитивний економічний, екологічний та соціальний ефект.

55.39 Хімічне і нафтovе машинобудування

55.11.19.0162/0219U004747

Розробка, виготовлення та поставка насосної станції НС30К з блоком управління і компенсаційно-піддавлювального резервуара (BSR-DS) системи HPS-DS: Заключний звіт /Державне підприємство "Харківське агрегатне конструкторське бюро"; Керівник Шарабан Юрій Володимирович. – ДР 0117U006331. УДК 629.7.064.

5 с.

Насосна станція постійного струму НС30К призначена для установки в систему живлення приводів HPS-DS. НС30К складається з електродвигуна постійного струму з системою діагностики температури, блоку управління, плунжерного насоса регульованої продуктивності, регулятора по-

дачі насоса, ущільнення валу насоса. Живлення електродвигуна НС повинно здійснюватися від двопровідної мережі постійного струму номінальною напругою 120В. Маса НС30К без робочої рідини і транспортувальних заглушок повинна бути не більше 23,15 кг. Робота розповсюджується за договірною ціною.

55.41 Локомотивобудування і вагонобудування

55.11.19.0163/0219U004829

Погодити роботу 5-ої північної лави блоку 10 без підсвіження вихідного струменя повітря та роботу комбайна за човниковою схемою, у 2018 році: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінєєв С.П. – ДР 0118U006079. УДК 622.42:622.232.72.

14 с.

Об'єкт дослідження - провітрювання виїмкових дільниць вугільних шахт. Мета роботи - провести дослідження джерел метановиділення і погоджувати роботу 5-ої північної лави блоку 10 ПАТ "ШУ "Покровське" без підсвіження витікаючого струменя повітря. Методи дослідження - узагальнення і аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи проаналізована технічна документація по провітрюванню виїмкової дільниці 5 північної лави блоку 10 ПАТ "ШУ "Покровське". Розроблені "Рекомендації по забезпеченню безпечної відробітку вугільного пласта d4, схильного до газодинамічних явищ, 5 північної лавою блоку 10 ПАТ "ШУ "Покровське" без підсвіження витікаючого вентиляційного струменя повітря". Погоджений відробіток 5 північної лави блоку 10 без підсвіження витікаючого струменя повітря за умови виконання розроблених рекомендацій по забезпеченню газової безпеки. Результати впровадження розробок - застосування розроблених рекомендацій дозволило забезпечити газову безпеку при веденні гірських робіт, що має велике соціально-економічне і екологічне значення.

55.51 Підйомно-транспортне машинобудування

55.11.19.0164/0219U004813

Дослідження та удосконалення обладнання у підйомно-транспортній та металургійній галузях машинобудування: Заключний звіт /Державний випуск навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Суглобов Володимир Васильович. – ДР 0118U006936. УДК 621.873.

94 с.

Об'єкт дослідження - підйомно-транспортні машини і металургійне обладнання. Ціль роботи - підвищення надійності й довговічності підйомно-транспортних і металургійних машин на етапах проектування та у процесі експлуатації. Метод дослідження - теоретичні й експериментальні дослідження роботи підйомно-транспортних і металургійних машин у процесі експлуатації. Представлені теоретичні дослідження й практичні методи розробки оптимального положення коромисла дозволяють досягти повного врівноваження стрілової системи порталового крана. Отримані дані по зміні енергосилових параметрів залежно від температури і величини деформації, які можуть бути використані для розробки режимів обтискань, що виключають поломку устаткування при термомеханічній обробці сталей, для виготовлення металевих конструкцій ПТМ. Розглянуті торцеві ущільнення щілинної форми на агломераційних машинах з розрідженням у вакуум-камерах 6-10 кПа. Складність виготовлення і порівняно висока вартість опорно-поворотних

кругів свідчать про доцільність відновлення значень конструктивних параметрів в умовах ремонтних підприємств. Для поширення в інженерній практиці розрахункових схем узагальнена методика розрахунків на міцність тіл, якими ударяють і тіл, по яких ударяють. Побудовані трьохмірні моделі різних конструкцій головок запалів МБЛЗ дозволяють виконувати дослідження їх роботи і удосконалення конструкцій з мінімальними витратами. Розглянуто адитивні технології або Additive Manufacturing (AM), як принципово новий спосіб виробництва. Робота розповсюджується за договірною ціною.

58 ЯДЕРНА ТЕХНІКА

58.91 Переробка ядерного палива і видалення відходів

58.11.19.0165/0219U004745

Обґрунтування переліку радіонуклідів та визначення нуклідного вектора для потоку радіоактивних матеріалів, які направляються на звільнення від регулюючого контролю:

Заключний звіт /Державна науково-дослідна установа "Чорнобильський центр з проблем ядерної безпеки, радіоактивних відходів та радіоекології"; Керівник Максименко Андрій Михайлович. – ДР 0119U000602. УДК 621.039.73.

71 с.

Об'єкти дослідження - радіоактивні матеріали ЧАЕС. Предмет дослідження: радіонуклідний склад і питома активність радіонуклідів, коефіцієнти масштабування. Мета роботи - обґрунтування переліку радіонуклідів для потоку радіоактивних матеріалів (обладнання та системи ДСП ЧАЕС), які будуть направлятися на звільнення від регулюючого контролю; розрахунок коефіцієнтів масштабування для важко-вимірюваних радіонуклідів від ключового радіонукліду. Методи дослідження: методи вимірювання радіоактивних характеристик і радіаційних параметрів радіоактивних матеріалів; методи математичної статистики. В рамках виконаної науково-дослідної роботи, визначено ділянку демонтажу обладнання на які присутні матеріали (вуглецева сталь), що можуть бути звільнені шляхом припинення у разі дезактивації до відповідних рівнів визначених гігієнічними нормативами. Керуючись критеріями віднесення до одного потоку, на ділянці були вибрані фрагменти обладнання, що надійдуть до одного потоку. З урахуванням вимог документу "Методика визначення нуклідних векторів для радіоактивних матеріалів ДСП "Чорнобильська АЕС" була підготовлена програма відбору проб у відповідності до якої було відібрано 95 парних проб металу. Половину з відібраних проб було піддано дезактивації. В дезактивованих і недезактивованих пробах вимірюна активність радіонуклідів, що теоретично, можуть бути присутні в поверхневому радіоактивному забрудненні. За результатами проведених досліджень проведені розрахунки коефіцієнтів масштабування для дезактивованого і недезактивованого металу. На підставі статистичного аналізу доведено, що кількість проб взятих для обґрунтування переліку радіонуклідів і розрахування коефіцієнтів масштабування є достатньою. Робота розповсюджується за договірною ціною.

60 ПОЛІГРАФІЯ. РЕПРОГРАФІЯ. ФОТОКІНОТЕХНІКА

60.31 Репрографія

60.11.19.0166/0219U004780

Дослідження методів і правил створення оригіналів документів для встановлення

правил готування документації на промислову продукцію для формування страхового фонду документації: Заключний звіт /Науково-дослідний, проектно-конструкторський та технологічний інститут мікросхем/; Керівник Болбас Олександр Миколайович. – ДР 0118U004174. УДК 778.14:002.

83 с.

Об'єкт дослідження - методи і правила створення оригіналів документів для встановлення правил підготовування документації на промислову продукцію, що подають для формування СФД. Мета - удосконалення правил підготовування документації на промислову продукцію для формування СФД. Методи дослідження - порівняння та аналітично-дослідний. Результати роботи - досліджено, проаналізовано та систематизовано підібрану інформацію, визначено напрям дослідження, враховано зміни у нормативно-правовій базі України, розроблено алгоритми процесів підготовування технічної документації на промислову продукцію для формування СФД, здійснено моделювання цих процесів, визначено правила підготовування та відправлення на мікрофільмування документації на промислову продукцію для виробництва продукції оборонного, мобілізаційного і господарського призначення. Новизна роботи полягає в тому, що на базі проведених досліджень буде застосовано правила підготовування та відправлення документації на промислову продукцію для формування СФД. Упровадження результатів забезпечить суб'єктів державної системи СФД, які беруть участь у формуванні страхового фонду документації, а також інших юридичних та фізичних осіб, яких залишають до виконання цих робіт, національним нормативним документом, що визначить правила підготовування на мікрофільмування документації на промислову продукцію та її відправлення. Робота розповсюджується за договірною ціною.

61 ХІМІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ. ХІМІЧНА ПРОМИСЛОВІСТЬ

61.01 Загальні питання хімічної технології і хімічної промисловості

61.11.19.0167/0219U004766

Аналіз ефективності технологічних систем живлення та споживання електричної енергії: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Павлюс Степан Григорович. – ДР 0116U001739. УДК 66.011.

46 с.

Об'єкт дослідження - електротехнологічна система споживання електричної енергії. Мета роботи - підвищення коефіцієнта потужності систем споживання енергії, аналіз ефективності альтернативних джерел живлення. Методи дослідження: розрахункові (статистичний та комплексний, експериментальні (осцилографічний та вольтамперометричний. Встановлено, що в будь-якій системі електропотреблення показники якості залежать від параметрів самої системи та характеру її навантаження. Запропоновано: в лінійних

несиметричних системах використовувати компенсатори з індивідуальним регулюванням за робочими фазами; враховувати вплив гармонічних непарних складових струму та напруги при виборі відповідної системи фільтрів для нелінійних споживачів при нульовій генерації реактивної енергії. Визначено, що ефективна компенсація реактивної потужності досягається використанням струмовідводів спеціальної конфігурації. Виконано аналіз ефективного використання альтернативних джерел живлення для силової електротехніки. Розроблено рекомендації стосовно зменшення реактивної потужності споживачів ДВНЗ УДХТУ. Результати

роботи впроваджено в навчальний процес кафедри технології електрохімічних виробництв та електротехніки ДВНЗ УДХТУ. Галузь застосування - Д 35.12 Передача електроенергії. Робота розповсюджується за договірною ціною.

61.53 Технологія переробки твердих пальних копалин

61.11.19.0168/0219U004769

Дослідження процесів виробництва, використання та акумулювання енергії в теплотехнологіях з метою підвищення їх ефективності: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Сухий Михайло Порфирович. – ДР 0116U001729. УДК 662.767.1.

60 с.

Об'єкт дослідження - процеси тепло і масообміну в теплових агрегатах та системах. Мета роботи - проведення досліджень з використання енергоресурсів та оптимізація процесів у теплових системах. Методи дослідження: фізичні експерименти, математичне моделювання. Визначені основні фактори, що впливають на акумулювання тепла. Розроблено: конструкцію адсорбційного транспортного рефрижератора; рекомендації щодо підвищення ефективності роботи сонячного адсорбційного холодильника; математичну модель процесів тепломасообміну в теплотехнологічних агрегатах. Показано, що застосування дворівневої системи опалення для термообробки сталевих виробів незначно збільшує загальні витрати палива, але дозволяє не експлуатувати складну регенеративну систему опалення на малих теплових навантаженнях. Розроблені нові технічні рішення, які захищені двома патентами України на корисну модель. Галузь застосування: М 72.19 – Дослідження й експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук. Робота розповсюджується за договірною ціною.

61.11.19.0169/0219U004775

Дослідження типових процесів хімічної технології під впливом силових полів та апаратурно-технологічних факторів: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Кравченко Олександр Васильович. – ДР 0116U001734. УДК 662.74.

100 с.

Об'єкт дослідження - процеси, що супроводжуються хімічними, фізико-хімічними та електро-хімічними явищами. Мета роботи - дослідження фізико-хімічних властивостей реагентів і продуктів хімічних виробництв, оптимізація і стабілізація технологічних режимів і якість продукції. Методи дослідження - рентгенофазовий, фотометричний, оптичний, потенціометричний аналізи; циклічна вольтамперометрія; інфрачервона спектроскопія, електронний парамагнітний резонанс. Вирішенні основні проблеми, які пов'язані з експлуатацією та зношенностю пічного фонду України, що дозволило: стабілізувати тепловий режим коксовых батарей та додати їм строку експлуатації, зменшити витрати на ремонти кладки та викиди шкідливих речовин в навколошне середовище. Досліджено вплив фізико-хімічних властивостей рослинної сировини та основних параметрів процесу їх переробки на характеристики дисперсних матеріалів. Уточнено оптимальні межі зміни технологічних параметрів процесу одержання аморфного силіціум(IV) оксиду, хімічних компонентів бурого вугілля, дрібнодисперсних твердих речовин. Визначено параметри та характеристики хімічних речовин, як реагентів і продуктів основних хімічних виробництв. Розроблено спосіб одержання аморфного силіціум(IV) окси-

ду, хімічних компонентів бурого вугілля, дрібнодисперсних твердих речовин. Галузь використання: С 19.10 - виробництво коксу та коксопродуктів, С 20.59 - виробництво іншої хімічної продукції. Робота розповсюджується за договірною ціною.

61.11.19.0170/0219U004823

Розробка технічної документації на експериментальні зразки обладнання для вторинної переробки деревинних відходів: Заключний звіт /Вінницький національний технічний університет; Керівник Поліщук Леонід Клавдійович. – ДР 0118U002101. УДК 662.811.

82 с.

В результаті виявлено: напрямки підвищення ефективності використання гіdraulічних приводних пристройів для робочих ланок приводної частини обладнання для подрібнення деревинних відходів, на основі аналізу технологій та обладнання для вторинного подрібнення деревинних відходів. Обґрутовано вибір передавального механізму, який забезпечує мінімальні радіальні габаритні розміри із необхідними силовими та кінематичними параметрами, що дало змогу розмістити цей механізм в обмеженому внутрішньому просторі корпусу барабана. Розроблено метод розрахунку динамічних процесів у гідроприводному агрегаті подрібнювальної машини, які дозволяють визначити характер зміни частот обертання та тиску за часовою координатою і виявити вплив на перехідні процеси пуску параметрів механічної системи. Для подрібнювачів деревинних відходів розроблена математична модель динаміки машинного агрегату. Дослідження математичної моделі гідропривідного агрегату дозволили визначити характер зміни параметрів, і виявiti визначальний вплив на тривалість переходного процесу пуску гідроприводу крутильної жорсткості механічної системи, об'єму напірної порожнини гідросистеми, моменту інерції приводу. Виконані дослідження дозволили оптимізувати конструктивні параметри розробленого приводу подрібнювача деревинних відходів. Наведена методика проектного розрахунку розроблених приводних пристройів.

61.59 Технологія синтетичних високомолекулярних сполук

61.11.19.0171/0219U004767

Модернізація хіміко-технологічного обладнання та удосконалення способів його виготовлення: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Ситар Володимир Іванович. – ДР 0116U001726. УДК 678.675:542.2; 54.071.08; 620.178.16; 678.073.

89 с.

Об'єкт дослідження – технологічне обладнання та технологічні процеси, з ним пов'язані. Мета роботи – розробити нові шляхи модернізації хіміко-технологічного обладнання та удосконалити існуючі способи його виготовлення. Методи дослідження – термомеханічний, оптичний методи, триботехнічні та реологічні дослідження, математичне моделювання, теоретичний аналіз. Досліджено: технологічні процеси відрізання подовжніх заготовок, обробки багатофункціональним інструментом, формування шорсткості при обкатуванні, а також забезпечення точності при виготовленні обичайок. Розроблено: математичну модель для моделювання динамічних процесів у хіміко-технологічному обладнанні; полімерний композиційний матеріал для вузлів тертя; пристрій для вимірювання зусилля різання. Розроблено нове технологічне рішення, на яке подана 1 заявка для отримання охоронного документу України на об'єкт права інтелектуальної

власності (на винахід). Галузь застосування: С 22.21 Виробництво плит, листів, труб і профілів із пластмасс; С 25.62 Механічне оброблення металевих виробів; С 28.15 Виробництво підшипників, зубчастих передач, елементів механічних передач і приводів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

64 ЛЕГКА ПРОМИСЛОВІСТЬ

64.01 Загальні питання легкої промисловості

64.11.19.0172/0219U004768

Дослідження покриттів, процесів та обладнання на основі моделювання фізико-хімічних процесів з метою підвищення експлуатаційних характеристик: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Кравець Василь Іванович. – ДР 0116U001727. УДК 678:66.099.2: 634.0864.9: 621.793.6.

50 с.

Об'єкт дослідження – волого деревина, дослідна струменева установка, окислювачі, покриття. Мета роботи – створення нових покриттів та обладнання з підвищеними експлуатаційними характеристиками. Методи дослідження – електрохімічні, струменеві, мікроскопія. Встановлена можливість подрібнення вологої деревини з одночасною сушкою від 50% до 10% без додаткового підведення тепла, визначені умови подрібнення деревини з одночасною сушкою. Якість подрібненої деревини відповідає нормам міжнародних стандартів. Розроблена методика подрібнення деревини з одночасною сушкою. Розроблено обладнання з підвищеними експлуатаційними характеристиками - термомеханічний породоруйнуючий інструмент, на який отримано патент України на корисну модель. Досліджено: подрібнення крихких матеріалів на дослідній установці – струменевому млині; шляхи синтезу окислювачів (перманганату, ферату); визначені умови синтезу окислювачів; напрями одержання конструкційних матеріалів, які мають підвищенні експлуатаційні характеристики. Галузь застосування – С 25.61 Оброблення металів та нанесення покриття на метали; М 72.19 Дослідження й експериментальні розробки у сфері інших природничих і технічних наук. Робота розповсюджується за договірною ціною.

64.29 Текстильна промисловість

64.11.19.0173/0519U001213

Головенко Тетяна Миколаївна. Розвиток наукових основ створення комплексних систем контролю якості стебел та волокна льону олійного: Дис... д.т.н. /Херсонський національний технічний університет. – Захищена 09.10.2019.

УДК 677.11.021.

349 с.: 86 табл., 82 іл. – Бібліogr.: 225 назв.

Об'єкт дослідження - процес оцінювання якості стебел соломи, трести та волокна льону олійного. Мета роботи - створення нової методології оцінювання якості стебел та волокна льону олійного, що є основою організації процесу стандартизації цієї лубоволокнистої сировини та підвищення її конкурентоспроможності. Методи дослідження - аналіз існуючих наукових досліджень, методи кваліметрії, багатофакторний аналіз, основи системного аналізу, теорія ймовірності. Розроблено наукові основи комплексних систем контролю якості стебел та волокна льону олійного. На основі виконаних теоретичних та експериментальних досліджень вперше розроблено нормативну документацію для визначення якості соломи, трести та волокна льону олійного і комп'ютерні програми, що дозволяють обчислити номер соломи та

трести. Запропоновано комплексні системи контролю якості стебел та волокна льону олійного, що дозволяють визначати їхній рівень якості. Галузь використання - підприємства первинної переробки луб'яних культур.

64.11.19.0174/0419U001652

Рак Тетяна Сергіївна. Розробка композицій екологічно-безпечних поверхневоактивних речовин для аквачищення текстильних виробів: Дис... к.т.н. /Херсонський національний технічний університет. – Захищена 09.10.2019.

УДК 677.077.62.

191 с.: 25 табл., 39 іл. – Бібліогр.: 150 назв.

Об'єктом дослідження - технологічні процеси аквачищення текстильних виробів. Мета - підвищення ефективності технології аквачищення текстильних виробів за рахунок розробки поліфункціональних композицій на основі екоПАР. Методи: оптичні; методи ГЧ-спектроскопії, мікроскопії; математичні методи планування і обробки результатів експериментів. Наукова новизна полягає в розвитку наукових принципів вибору компонентів композицій на основі екоПАР, вперше запропоновано бінарні композиції на основі екоПАР з синергетичним ефектом при міцелоутворенні. Галузь використання - текстильна промисловість, підприємства служби сервісу і клінінгової індустрії.

67 БУДІВНИЦТВО. АРХІТЕКТУРА

67.15 Технологія виробництва будівельних матеріалів і виробів

67.11.19.0175/0219U004764

Розробка вітчизняного шлікеру для металокерамічного покриття проточної частини турбіни ТНА РД815: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Голеус Віктор Іванович. – ДР 0116U006898. УДК 666.1; 666.3; 666.29.7.023.

69 с.

Об'єкт дослідження: технологічні процеси одержання вітчизняного шлікера для металокерамічного покриття проточної частини турбіни ТНА РД815. Мета роботи - розроблення вітчизняного шлікера для металокерамічного покриття проточної частини турбіни ТНА РД815 з використанням доступних сировинних матеріалів. Методи дослідження: розрахункові та основні фізико-хімічні методи аналізу. Визначена область склоутворення в оксидній системі BaO-B2O3-SiO2. Встановлений взаємозв'язок між хімічним складом стекол в системі BaO-B2O3-SiO2 та їх властивостями, які забезпечують одержання якісних металокерамічних покріттів (розікіання та теплове розширення). Встановлені основні технологічні параметри виготовлення металокерамічних покріттів для проточної частини турбіни ТНА РД815, визначені їх основні властивості. Одержані залежності зміни властивостей металокерамічних покріттів від їх хімічного складу. Запропоновано нове технологічне рішення, на яке подано заявку на видачу охоронного документу України на об'єкт права інтелектуальної власності на винахід. Галузі застосування - С 23.44 виробництво інших керамічних виробів технічного призначення; С 25.61 оброблення металів та напенсения покриття на метали. Робота розповсюджується за договірною ціною.

67.21 Інженерні вишукування в будівництві

67.11.19.0176/0219U004726

Дослідження, розрахунок і проектування

будівель і споруд в складних інженерно-геологічних умовах, в тому числі з реалізацією числових методів; інженерна підготовка та проектування урбанізованих та порушених територій: Заключний звіт /Криворізький національний університет; Керівник Тімченко Радомир Олексійович. – ДР 0117U001842. УДК 69-025.12:624.131.1.

50 с.

Об'єктом дослідження є фундаментні споруди та підпірні стіни, що використовуються в складних інженерно-геологічних умовах, а також вивчення та систематизація існуючого досвіду використання спеціальних типів фундаментів у будівництві. Викладено результати актуальних експериментальних досліджень роботи фундаментних конструкцій на основі, що нерівномірно деформується. Наведено результати експериментальних досліджень та математичного моделювання фундаментних конструкцій. Робота передається за кордон за договірною ціною.

70 ВОДНЕ ГОСПОДАРСТВО

70.25 Стічні води, їх очищення і використання

70.11.19.0177/0219U004815

Методологія захисту навколошнього середовища від екологічно небезпечних забруднювачів металургійних підприємств: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Капустін Олексій Євгенович. – ДР 0118U006907. УДК 628.316.12.

119 с.

Об'єктом дослідження є забруднення природних об'єктів промисловими відходами, викидами, скидами, а також процеси створення подвійних гідроксидів із заданими параметрами і фізико-хімічними властивостями; розробка технологій видалення різних видів забруднюючих речовин з промислових викидів, стоків, відходів. Мета і завдання дослідження є удосконалення існуючих і створення нових екологічно небезпечних технологічних процесів, що забезпечують екологічну безпеку природних об'єктів шляхом зниження викидів, забруднюючих речовин та розробка технічних рішень та технологій щодо зниження концентрації забруднюючих речовин до рівня ГДК. Актуальність теми. На сьогодні проблема взаємодії створеної людиною технічної цивілізації з навколошнім середовищем прийняла глобальні масштаби та стала пріоритетним завданням, від вирішення якого багато в чому залежить майбутнє людства. Масштаби і гострота екологічних проблем промислових регіонів викликає занепокоєння громадськості, особливо в регіонах із металургійним і хімічним виробництвами. Підвищення ефективності методів і рішення проблем охорони навколошнього середовища, раціонального використання природних ресурсів є однією з важливих державних завдань. Як відомо, одним з головних джерел, що негативно впливають на навколошнє середовище, є промислові підприємства. Дослідження вплинув викидів, скидів промислових підприємств на навколошнє природне середовище, як на регіональному, так і на загальнодержавному рівні, є недостатніми. Низька якість очищення промислових стічних вод і повітряних викидів призводить до погіршення стану навколошнього природного середовища. Тому розробка науково обґрунтovаних методів підвищення ступеня очищення промислових стічних вод є однією з актуальних і важливих екологічних завдань сьогодення. Робота розповсюджується за договірною ціною.

72 ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ

72.25 Світові товарні ринки

72.11.19.0178/0219U004782

Формування стратегії сталого економічного розвитку: маркетинговий аспект: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Гончар Вікторія Василівна. – ДР 0118U006928. УДК 339.13(047.31).

132 с.

Об'єкт дослідження - процеси формування та розвитку стратегії сталого економічного розвитку промислових підприємств. Мета роботи - теоретичне, методологічне та прикладне обґрунтування розробки концепції сталого розвитку з урахуванням маркетингового аспекту в системі стратегічного управління підприємствами для покращення показників результативності, підвищення рівня конкурентоспроможності та соціальної відповідальності. Предмет дослідження - сукупність теоретичних, методологічних та методичних підходів і методів до формування і розвитку стратегії сталого економічного розвитку промислових підприємств з урахуванням маркетингового аспекту. Методи дослідження: аналіз й синтез; системне узагальнення; порівняльний аналіз, метод конкретного та абстрактного, порівняльних характеристик. Розроблено рекомендації по вдосконаленню інформаційно-аналітичного забезпечення стратегії сталого економічного розвитку промислового підприємства, формуванню інвестиційної політики промислового підприємства в рамках стратегії сталого розвитку, створенню мотиваційного механізму забезпечення сталого розвитку персоналу, відмінною рисою якого є виявлення мотивованих прогнозованих реакцій на комплекс соціально-економічних умов зовнішнього та внутрішнього мотиваційного середовища. Результати дослідження використовуються в учебовому процесі при підготовці бакалаврів і магістрів зі спеціальністю 075 "Маркетинг" та магістрів зі спеціальністю 073 "Менеджмент" з освітньо-професійної програми " Бізнес-адміністрування". - Новизна - полягає в постанові та вирішенні наукової проблеми обґрунтування теоретичних положень та методологічних підходів щодо формування стратегії сталого економічного розвитку промислових підприємств з урахуванням маркетингового аспекту в умовах глобалізаційних процесів, що буде сприяти досягненню високого рівня ефективності та конкурентоспроможності вітчизняних господарюючих суб'єктів. - Ефективність впровадження - запропоновані розробки дозволяють оцінити загальну ефективність стратегії підприємства, включаючи його модернізацію бізнесу, в контексті результатів розвитку та сприятимуть стратегічному діалогу між підприємством і суспільством в напрямку сталого розвитку. - Сфера використання - економічна система України, промислові підприємства та регіони. Робота розповсюджується за договірною ціною.

73 ТРАНСПОРТ

73.29 Залізничний транспорт

73.11.19.0179/0219U005271

Розробка моделі раціональної організації контейнеропотоків: Заключний звіт /Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна; Керівник Бех Петро Вікторович. – ДР 0117U005459. УДК 656.225.

24 с.

Розроблена модель дозволяє вибирати оптимальний маршрут прямування контейнерів на транспортному полігоні. Вибирати оптимальну маршрутну швидкість, враховувати технічну характеристику залізничних ділянок, спеціалізацію станцій для роботи з контейнерами по маршруту.

Пропонує вибір різних варіантів відправлення для відправників з урахуванням дальності, часу та вартості перевезення.

73.31 Автомобільний транспорт

73.11.19.0180/0219U004807

Оптимізація та вдосконалення транспортної роботи на підприємствах автомобільного транспорту в умовах реформування ринкових відносин у транспортній галузі:

Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Пірч Ігор Іванович. – ДР 0118U006915. УДК 656.13 (047.31).

85 с.

Об'єкт дослідження - підприємства автомобільного транспорту. Мета роботи - удосконалення ефективності роботи підприємств автомобільного транспорту, що виконують автомобільні перевезення, шляхом дослідження нових і удосконалення існуючих форм організації транспортної роботи, впровадження новітніх технологій в організаційних процесах автомобільних перевезень. Методи дослідження: імітаційне та математичне моделювання, теоретичні і експериментальні дослідження, математична обробка статистичних даних, статистичний аналіз, аналітичні, хронометражні, розрахунково-теоретичні та ін. Розглянуто технологічні методи ремонту (відновлення) деталей. Обрані обладнання та апаратура для операцій з підвищеним ризиком при ремонті і відновленні транспортних засобів. Проведено моніторинг методів урахування критеріїв якості при перевезені пасажирів міським громадським транспортом. Сформовано класифікацію показників ефективності транспортного забезпечення. Досліджено моніторинг якості обслуговування пасажирів як сукупність показників, що виявляють порушення прав пасажирів при користуванні маршрутом міської пасажирської транспортної системи та їх еталонні значення. Складено алгоритм прогнозування місця концентрації ДТП у масштабі міста, що є необхідним для проведення досліджень по ОДР. Запропоновано методи вирішення конфліктних ситуацій на прикладі міста Маріуполя. Запропоновано механізм управління конфліктними транспортними потоками в фазових переходах. Розроблено методологічні основи оцінки роботи кластера автотранспорту морських портів України. Робота розповсюджується за договірною ціною.

73.37 Повітряний транспорт

73.11.19.0181/0219U005407

Провести дослідження та розробити національний стандарт щодо проектування нежорсткого дорожнього одягу з використанням геосинтетичних матеріалів: Заключний звіт /Товариство з обмеженою відповідальністю "Гідрозахист"; Керівник Гамеляк Ігор Павлович. – ДР 0118U004731. УДК 91.010.30.

89 с.

Розроблено національний стандарт (ДСТУ) - Настанова з проєктування та влаштування нежорсткого дорожнього одягу з використанням геосинтетичних матеріалів. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.43 Міський транспорт

73.11.19.0182/0519U001193

Калінін Євген Іванович. Формування системних властивостей транспортно-технологічних агрегатів змінної маси: Дис...

д.т.н. /Харківський національний автомобільно-дорожній університет. – Захищена 23.10.2019.

УДК 629.1.02.

378 с.: 4 табл., 83 іл. – Бібліогр.: 255 назв.

Дисертація присвячена вирішенню науково-прикладної проблеми підвищення ефективності та безвідмовності експлуатації тракторів у складі транспортно-технологічних агрегатів змінної маси за рахунок вибору раціональних режимів їх функціонування. Розроблено концепцію системного підходу підвищення працездатності трактора, що базується на доведеному твердженні забезпечення мінімуму енергетичних втрат на коливання центру мас. Встановлено, що "хорошою" кривою апроксимації є лемніската енергетичних конфігурацій, яка дозволяє вивчити додаткову роботу агрегату при виконанні технологічної операції. Доведено, що останню можна представити у вигляді кусочно-лінійної функції, що характеризує скидання і накидання навантаження, які періодично змінюють одне одного.

76 МЕДИЦИНА І ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

76.01 Загальні питання медицини й охорони здоров'я

76.11.19.0183/0219U004791

Сучасні напрямки розвитку біомедичної інженерії в рамках міжнародного проекту BioArt: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Азархов Олександр Юрійович. – ДР 0118U006926. УДК 61:62(047.31).

75 с.

У роботі за допомогою 3D-технологій розроблено моделі імплантатів для використання у практичній травматології. Розроблено методики розрахунку параметрів напруженодеформованого стану елементів імплантатів, визначення необхідних геометрических форм, розмірів та кількості елементів їх конструкцій. Розроблено та створено обладнання та експериментальні установки для оцінки в лабораторних умовах міцності та жорсткості існуючих та розроблених і запропонованих імплантатів при дії на них простих та складних видів навантажень. Запропоновано низку імплантатів щодо галузі травматології за допомогою 3D-технологій. Робота розповсюджується за договірною ціною.

76.03 Медико-біологічні дисципліни

76.11.19.0184/0519U001201

Мирошниченко Михайло Сергійович. Патологічна анатомія сечовидільної системи плодів та новонароджених від матерів з ускладненою вагітністю: Дис... д.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 09.10.2019.

УДК 616.62-091-053.31: 618.3-06(043.3).

485 с.: 105 табл., 143 іл. – Бібліогр.: 381 назв.

Дисертаційна робота присвячена вивченю морфологічних особливостей нирок, сечоводів, сечового міхура плодів та новонароджених, що розвивалися в умовах материнської прееклампсії, зализодефіцитної анемії, експериментальних хронічної внутрішньоутробної, гострої постнатальної та змішаної гіпоксії, експериментального материнського абдомінального підгострого інфекційно-запального процесу, спричиненого *Escherichia coli*. Вплив вивчених на клінічному та експериментальному матеріалі ушкоджуючих факторів призводив до змін капсул, паренхіматозного і стромально-судинного компонентів нирок, структурних елементів усіх шарів стінки сечоводів і сечового міхура, причому в нирках первинно ушкоджувалася паренхіма, де більш виражені зміни було виявлено в тубулярному компоненті нефрона, і

судини строми, а в сечоводах і сечовому міхурі - слизова оболонка і судини. У роботі також був проведений аналіз показників захворюваності та поширеності хвороб органів сечовидільної системи у дітей Харківської області та дана їх нозологічна характеристика, виявлені регіональні фактори ризику та побудовані моделі розрахунку ймовірності розвитку патології органів сечовидільної системи у дітей Харківського регіону.

76.11.19.0185/0419U001555

Ніколаєнко Анастасія Юріївна. Інформаційна технологія прогнозування термофізіологічного стану людини під час фізичної активності в різних середовищах: Дис... к.т.н. /Міжнародний науково-навчальний центр інформаційних технологій та систем НАН та МОН України. – Захищена 02.10.2019.

УДК 004.942+519.7+612.

190 с.: 9 табл., 48 іл. – Бібліогр.: 162 назв.

Дисертацію присвячено розробленню інформаційної технології прогнозування термофізіологічного стану людини, яка використовує розроблений комплекс математичних моделей терморегуляції, що дає змогу багатопараметрично оцінити функціональний стан людини під час фізичної активності за різних умов повітряного і водного середовища з урахуванням одягу та захисного спорядження. Розроблено комплекс математичних моделей терморегуляції людини, який відрізняється поєднанням різних початкових і поточних умов щодо інтенсивності та виду фізичної активності, умов повітряного та водного середовища, рівня адаптації, характеристик одягу та захисного спорядження, що дає змогу оцінити вплив сумісної дії різних чинників на організм людини. Розроблено інформаційна технологія прогнозування термофізіологічного стану людини в різних середовищах забезпечує надання рекомендацій і висновків щодо безпечної заданих умов перебування, що дає змогу підібрати найсприятливіші умови для досягнення планованих результатів, які потребують інтенсивної фізичної активності, виявляти можливі ризики погіршення функціонального стану людини: перегрівання, зневоднення або переохолодження, перевірити вплив одягу та захисного спорядження на теплообмін людини з навколошнім середовищем.

76.11.19.0186/0419U001573

Сіренко Віктор Анатолійович. Механізми пошкодження підшлункової залози при негативному впливі екзогенних факторів на систему мати-плід у експериментальних тварин: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 18.09.2019.

УДК 616.37-092.9:613.24/.25.

233 с.: 27 табл., 42 іл. – Бібліогр.: 311 назв.

Дисертація присвячена встановленню механізмів ураження підшлункової залози при негативному впливі на систему мати-плід незбалансованого харчування та хронічного стресу шляхом вивчення її морфофункционального стану, балансу регуляторних цитокінів, оксидантно-антиоксидантного гомеостазу, біогенних елементів у тканині підшлункової залози і сироватці крові. В усіх тварин визначено порушення морфофункционального стану підшлункової залози, найбільший ступінь яких є при дефіциті поживних речовин. Виявлене домінування клітинної ланки імунної системи у патогенезі ушкодження підшлункової залози, свідченням чого є дисбаланс регуляторних цитокінів (ІЛ-12 й ІЛ-4) з переважанням маркерного цитокіну Th1-лімфоцитів (ІЛ-12); у потомства зміни більш виражені, ніж у їхніх матерів. За співвідношенням активності перекисного окислення ліпідів і антиоксидантної системи визначені п'ять варіантів порушення

оксидантно-антиоксидантного гомеостазу; найбільший його ступінь у щурів-матерів усіх груп та новонароджених щурят. Дисбаланс біогенних елементів характеризується зменшенням вмісту Ca, Mg, Zn і Cu у більшості тварин. Зміни антиоксидантної системи і балансу біогенних елементів у тканині підшлункової залози і сироватці крові не є ідентичними, що маніфестиює їх органоспецифічність.

76.11.19.0187/0419U001601

Довгань Тріна Магсумівна. Структурно-метаболічна характеристика деміелінізуючого процесу при геморагічному інсульті та шляхи його корекції: Дис... к.мед.н. /Національний медичний університет імені О.О. Богомольця. – Захищена 22.10.2019.

УДК 616.8-091.934-008.64-08:616.831-005.1.

199 с.: 7 табл., 78 іл. – Бібліогр.: 155 назв.

Дисертація присвячена дослідженню відтермінованих нейродегенеративних змін у нервовій системі при геморагічному інсульті. У експериментах встановлено низку закономірностей у розвитку деміелінізуючих і дегенеративних змін у великому мозку, спинному мозку та сідничих нервах у гострому та віддаленому термінах після інсульту. Виявлено біатеральне прогресуючі морфологічні зміни нервових волокон у сідничих нервах на 10, 30 і 90 добу після правостороннього інсульту. Встановлено, що зміни у лівому сідничому нерві є більш вираженими порівняно з правим нервом, аж до повної дегенерації нервових волокон у фасцикулах нерва паретичної кінцевки на 90 добу. За результатами трансмісійної і скануючої електронної мікроскопії виявлено збереження основних стромальних елементів нерва (епі- і периневрію) і редукцію нервових волокон, яка пригнічувалась за умов фармакокорекції (пірацетам, корвітин з ліпіном). Електрофізіологічні дослідження відобразили вірогідне зменшення електричної провідності у сідничих нервах, які не відрізнялися між лівим і правим первами на 30 і 90 добу. Встановлено відновлення електрофізіологічних показників на 90 добу при застосуванні корвітину з ліпіном після індукції інсульту. Ішемічне пошкодження головного мозку позначилось на змінах активності ферментів антиоксидантної системи, а нейропротекторна та метаболіторна фармакокорекція сприяла відновленню метаболічних процесів.

76.29 Клінічна медицина

76.11.19.0188/0519U001173

Прудніков Павло Михайлович. Аденоміоз: діагностика, тактика лікування та відновлення репродуктивної функції: Дис... д.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 20.09.2019.

УДК 618.14-007.415-07-08-039.82.

283 с.: 52 табл., 24 іл. – Бібліогр.: 399 назв.

Дисертація присвячена зниженню частоти поширень репродуктивної функції та гестаційних ускладнень в жінок із різними формами аденоміозу на основі вивчення нових аспектів патогенезу вузлової та дифузної форм, а також розробки алгоритму діагностичних, лікувально-профілактичних і реабілітаційних заходів в залежності від форми аденоміозу. Отримані результати дозволили науково обґрунтівати необхідність удосконалення алгоритму діагностичних і лікувально-профілактичних заходів у жінок із різними формами аденоміозу з метою відновлення репродуктивної функції та зниження частоти гестаційних ускладнень при розрอดженні. Удосконалено і впроваджено алгоритм діагностичних, лікувально-профілактичних та прогностичних заходів, направлених на підвищення ефективності відновлення репродуктивної функції та зниження частоти

гестаційних ускладнень у жінок із різними формами аденоміозу в анамнезі, поетапного комплексного підходу до ведення пацієнтів, починаючи з етапу діагностики форми аденоміозу, збільшення частоти органозберігаючих операцій, використання допоміжних репродуктивних технологій, і закінчуючи акушерським стаціонаром.

76.11.19.0189/0519U001174

Лисенко Болеслав Михайлович. Генітальний ендометріоз у жінок із гіпотиреозом: патогенез, тактика лікування та профілактика рецидивів: Дис... д.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 19.09.2019.

УДК 618.1-007.415-092-036.1-06:616.441-008.64-08.

272 с.: 33 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 495 назв.

Дисертація присвячена підвищенню ефективності лікування генітального ендометріозу у поєднанні із гіпотиреозом та зниженню частоти рецидиву на основі удосконалення та впровадження алгоритму діагностичних, лікувально-профілактичних і реабілітаційних заходів з використанням сучасних ендоскопічних технологій та медикаментозної корекції. Представлені нові аспекти патогенезу генітального ендометріозу у поєднанні із гіпотиреозом, які полягають у впливі гіперпродукції тиреотропного гормону на зменшення рівня фолікулостимулюючого гормону і підвищення вмісту пролактину, що призводить до зниження естрогенпродукуючої функції яєчників. Встановлено пригнічення клітинного та активація гуморального імунітету, дисбаланс цитокінового статусу та виражені зміни аутоімунних процесів. Представлено наукове обґрунтuvання можливості та ефективності використання різних видів гормональної корекції після оперативного лікування генітального ендометріозу в жінок із гіпотиреозом на підставі вивчення кореляційних зв'язків між частотою та термінами рецидиву, а також варіантами гормональної корекції. Отримані дані дозволяють науково обґрунтівати необхідність розробки нового персоніфікованого алгоритму лікувально-профілактичних і реабілітаційних заходів для зниження частоти рецидиву генітального ендометріозу у поєднанні із гіпотиреозом після застосування сучасних ендоскопічних технологій. При аналізі варіantu медикаментозної корекції і тривалості безрецидивного перебігу генітального ендометріозу встановлено, що завдяки гормональній протирецидивній терапії препаратаами а-ГнРГ, курсами до 6 місяців, триває ремісії суттєво збільшилася (на 30,8%) у порівнянні з іншими варіантами.

76.11.19.0190/0519U001180

Джус Марта Борисівна. Клініко-патогенетичне обґрунтuvання ведення хворих на ювенільний ревматоїдний артрит від підліткового до дорослого віку: Дис... д.мед.н. /Державна установа "Національний науковий центр "Інститут кардіології імені академіка М. Д. Стражеска " Національної академії медичних наук України. – Захищена 17.09.2019.

УДК 616.72-002.77-053.6/.8-092-08.

429 с.: 115 табл., 25 іл. – Бібліогр.: 399 назв.

Дисертація присвячена вдосконаленню ведення пацієнтів з ЮРА на етапі переходу до дорослого віку шляхом обґрунтuvання концепції планованого, послідовного, цілісного спостереження, обстеження та лікування таких пацієнтів. Визначено вплив імунологічних маркерів та HLA-B27 на клінічний перебіг і віддалені наслідки ЮРА. Виділені відмінності та вплив агресивного перебігу захворювання на мінеральну цільність кісткової тканини і психоемоційний стан. Розроблено алгоритм ведення пацієнтів у дорослому віці

залежно від імунологічних маркерів/наявності HLA-B27 і сформованих віддалених наслідків ЮРА.

76.11.19.0191/0519U001188

Антонів Альона Андріївна. Особливості коморбідного перебігу та патогенетичні механізми взаємообтяження неалкогольної жирової хвороби печінки та хронічної хвороби нирок, обґрутування диференційованого лікування: Дис... д.мед.н. /Тернопільський національний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України. – Захищена 16.10.2019.

УДК 616.36-003.826:616.379-008.64:616.61.12]-036-008.9-08-035.

510 с.: 95 табл., 25 іл. – Бібліogr.: 629 назв.

Дисертаційна робота присвячена вивченняю особливостей клінічного перебігу, морфологічних змін печінки та нирок, метаболічних розладів та їх регуляції адіпокінами, інтенсивності бактеріальної ендотоксемії, оксидативного, нітрозитивного стресу, дисфункції ендотелію, інтенсивності апоптозу (цитокератин-18), фіброзування печінки та їх регуляції гідрогену сульфідом при неалкогольній жировій хворобі печінки (НАЖХП) за коморбідності з ожирінням та хронічною хворобою нирок (ХХН), та новому вирішенню науково-практичної проблеми – підвищенню ефективності лікування та попередження прогресування неалкогольних стеатозу печінки та стеатогепатиту на тлі ожиріння та хронічної хвороби нирок, що полягає в обґрутуванні нового напрямку диференційованого лікування залежно від форми неалкогольної жирової хвороби печінки, ступеня активності, ступеня стеатозу печінки, стадії фіброзу печінки, ступеня дисфункції ендотелію, дисбіозу товстої кишki, ендотоксемії, дефіциту гідрогену сульфіду, стадії коморбідної хронічної хвороби нирок та резервної здатності нирок. Вперше проведено багатофакторне вивчення ролі змін системи сполучної тканини, метаболічних процесів та адіпокінових ланок їх регуляції, інсульнорезистентність, ендотоксізу, процесів апоптозу та фіброзування печінки, ендотеліальної дисфункції у механізмах розвитку та прогресування неалкогольного стеатозу печінки та неалкогольний стеатогепатит, що поглиблюються пропорційно зростанню стадії хронічної хвороби нирок. Пріоритетними є результати досліджень інтенсивності апоптозу гепатоцитів за зростанням вмісту в крові цитократину-18 та його взаємозв'язку із вмістом гомоцистеїну, бактеріального ендотоксину, а також гідрогену сульфіду, рівень якого корелює з інтенсивністю фіброзувальних реакцій у печінці. Доведена ефективність комплексної терапії S-адеметіоніном, гепаризином, мельдонієм у комбінації з пробіотичним препаратом йогурт із вірогідною стабільною нормалізацією вуглеводного, ліпідного обміну, зниженням ступеня стеатозу печінки та усуненням синдрому ендотоксізу.

76.11.19.0192/0519U001194

Хмель Олег Володимирович. Хірургічне лікування хворих на деструктивні форми хіміорезистентного туберкульозу легень та його ускладнень: Дис... д.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 30.10.2019.

УДК 616.24-002.54/.57:615.015.8-089.001.5.

371 с.: 92 табл., 66 іл. – Бібліogr.: 404 назви.

Встановлено, що клініко-рентгенологічні дані, які характеризують туберкульозне ураження, підтвердились результатах морфологічних досліджень резектованих препаратів. Оптимальним терміном проведення операції у хворих на МРТБ є період 7-12 місяців від початку антимікобактеріальної терапії. Виконання традиційних резекцій легень з урахуванням удосконаленої передопераційної підготовки забезпече

чило підвищення числа задовільних результатів хірургічного лікування з 68,9 % до 91,2 %. Застосування колапсотерапевтичних методів лікування дозволило досягти задовільних результатів у 85,7 % хворих, вилікування досягнуто у 67,9 % пацієнтів, з числа яких у 10,7 % оперативне лікування не знадобилося. Розроблено технологію застосування біологічного зварювання тканин при хірургічному лікуванні хворих на туберкульоз легень, застосування якої дозволило уникнути післяопераційних легенево-плевральних ускладнень у 98,20 % оперованих пацієнтів, більш швидкому перебігу етапів післяопераційного періоду. Розроблено спосіб розтину м'яких тканин при виконанні торакотомії, застосування якого дозволило наполовину скоротити тривалість виконання оперативного доступу і досягти відсутності післяопераційних ускладнень. Розроблена методика закриття нориці кукси головного бронху після пневмонектомії попреджує необхідність у повторному торакотомному оперативному втручанні, забезпечує скорочення тривалості перебування в стаціонарі на 42,5 %. Розроблено алгоритм надання хірургічної допомоги хворим на мультирезистентний туберкульоз легень, впровадження якого забезпечило досягнення вилікування 97,5 % хворих. Загальна клінічна ефективність у віддаленому післяопераційному періоді у хворих, операованих з приводу туберкульозу легень, склала: після сублобарних резекцій та лобектомії - 94,3 %, симультанних резекцій та торакопластичних операцій - 87,4 %, пневмонектомії - 90,0 %. У хворих, яким була виконана пневмонектомія, в 91,1 % випадків спостерігалась компенсація функції зовнішнього дихання. Легенева гіпертензія спостерігалась в 16,4 % випадків. Задовільний функціональний результат у віддаленому періоді після пневмонектомії склав 83,6 %.

76.11.19.0193/0519U001197

Кнігавко Олександр Володимирович. Відновлення сексуальної та фертильної функції чоловіків з еякуляторними розладами: Дис... д.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 10.10.2019.

УДК 616.69-008.1-009.1-08.

302 с.: 105 табл., 23 іл. – Бібліogr.: 378 назв.

1. У дисертації викладено теоретичне обґрутування й нове вирішення питань поліпшення сексуального та репродуктивного здоров'я чоловіків шляхом оптимізації діагностики та лікування еякуляторних порушень із застосуванням медикаментозних, малоінвазивних та хірургічних методів. Визначено, обґрутовано та доведено високу ефективність мозаїчної селективної нейротомії при первинній передчасній еякуляції на основі результатів біутезіометрії. При цьому встановлено доцільність перетину гілок дорсального нерва статевого члена при чутливості 4-6 мА та доповнення електроокуляцією країв нерва при чутливості 3 мА і менше. Визначено залежність розвитку вторинної передчасної еякуляції від наявності хронічного конгестивного простатиту на тлі двобічного варикоцеле та простатичної венозної гіперемії зі збільшенням діаметра парапростатичних вен до 3,5 мм й уповільненням швидкості кровотоку до значень, менших ніж 2,0 см/с. Доведено можливість відтермінування еякуляції на 82,8% з нормалізацією статевого акту у пацієнтів з хронічним простатовезикулітом та обструкцією сім'яних пухірців шляхом трансуретральної катетеризації та баллонної дилатації сім'явишорських проток задля відновлення їх прохідності у випадках зменшення об'єму сім'яних пухірців менше, ніж удвічі після еякуляції за результатами трансректального ультразвукового дослідження. Визначено, що при передчасній еякуляції та венооклюзивній еректильній дисфункції хірургічне блокування патологічного венозного відтоку по венах статевого члена дозволяє подовжити фазу ригідності статевого члена, а також по-

ліпшити суб'єктивну оцінку якості ерекції за шкалою МІЕФ на 7,3 бала, що у 2,5 раза краще від консервативного лікування пацієнтів. Визначено ефективність корекції ретроградної еякуляції з урахуванням причин її розвитку шляхом проведення ультразвукової діагностики, уретроцистографії та неврологічних досліджень. За умови морфологічних змін доведено доцільність субмукоznого введення гелю гіалуронової кислоти у задній відділ простатичної частини уретри, при функціональних змінах - застосування уридинових фосфоліпідів та мідодрину. Доведено, що при консервативній терапії затриманої еякуляції з неорганичними причинами, анксиолітик буспірон є більш ефективним порівняно з інгібітором зворотного захвату серотоніну сертадіном, підвищуючи ефективність до 68,2% та зменшення інтрауральнаго латентного інтервалу у 2,6 раза. Визначено залежність розвитку сексуальної та еякуляторної дисфункциї від вираженості тривожно-депресивних та неврозоподібних розладів. З'ясовано, що психотерапевтична корекція, ноотропні засоби, малі дози антидепресантів та інгібіторів фосфодіестерази-5, сприяють зниженню рівня психоневротичних проявів за шкалою HDRS на 83,6%, водночас суттєво поліпшуючи сексуальну функцію пацієнтів з межовими розладами особистості, збільшує загальний показник за шкалою МІЕФ у середньому на 8,9 балів. Визначено етіологічний складник дефіциту магнію (менше 0,75 ммоль/л у крові та 95 мг/л в спермі) як чинника розвитку передчасної еякуляції, тому призначення препаратів магнію разом з вітамінами групи В обумовлює нормалізацію проходження імпульсів у головному мозку, збільшує час до еякуляції в середньому на 45,3% та сприяє відновленню статевої функції.

76.11.19.0194/0519U001208

Ємельянова Наталія Юріївна. Медикаментозний патоморфоз пародонта при хронічних обструктивних захворюваннях легень у поєднанні з ішемічною хворобою серця: його прогноз та корекція: Дис... д.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 21.10.2019.

УДК 616.314.18-002.4-085:616.24-007.272-036.12:616-005.4.

341 с.: 77 табл., 43 іл. – Бібліогр.: 408 назв.

Дисертаційна робота присвячена удосконаленню діагностики та лікування хворих на ХОЗЛ у поєднанні з ІХС шляхом комплексного дослідження клінічних особливостей, патогенетичних чинників, а також виявлення прогностичних факторів ризику захворювань пародонту. Робота ґрунтуеться на поглибленному дослідженні стану порожнини рота, зокрема тканин пародонта, 239 хворих на ХОЗЛ та ІХС. Досліджені клінічні, цитологічні, імуногістохімічні та біохімічні особливості у тканинах пародонта в залежності від терміну застосування базисної терапії у пацієнтів з ХОЗЛ у поєднанні з ІХС. Доведено, що хворі, які довший термін застосовують базисну терапію найчастіше, ніж інші, мають характерні стоматологічні скарги, що є слідством медикаментозної поліпрагмазії. Знайдені численні асоціативні звязки між багатьма показниками, що досліджувалися та медикаментами, що призначаються для лікування ХОЗЛ та ІХС. Визначено, що найбільш інформативними маркерами, що мають значимий вплив на ймовірність розвитку пародонтиту є тривалість прийому препаратів з приводу ХОЗЛ, паління, значення індексу КП, РМА, ступінь рецесії ясен та CD95+.

76.11.19.0195/0419U001547

Базика Олександр Дмитрович. Оптимізація прогнозування розвитку найбільш поширених захворювань системи кровообігу в структурі коморбідної патології в учасників лі-

квідації наслідків Чорнобильської аварії на підставі 30-річного медичного спостереження: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 27.09.2019.

УДК 616.36-003.826-07-085:616.441-008.64.

166 с.: 20 табл., 40 іл. – Бібліогр.: 248 назв.

Дисертація присвячена вирішенню наукової задачі суспільної медицини щодо оптимізації прогнозування розвитку найбільш поширеных хвороб системи кровообігу в структурі коморбідної патології на основі тривалого динамічного дослідження структурно-функціонального стану лівого шлуночка у осіб, які брали участь в ліквідації наслідків Чорнобильської аварії, визначенню особливостей розвитку гіпертонічної хвороби (ГХ) та ішемічної хвороби серця (ІХС) та коморбідної патології, зокрема цукрового діабету (ЦД) 2 типу та ожиріння, впливу на них радіаційних та нерадіаційних факторів ризику та розробки критеріїв прогнозування розвитку цих хвороб. Отримані нові дані про те, що радіаційне опромінення є самостійним та найбільш важливим фактором ризику розвитку ГХ, ІХС та ЦД, які були виявлені у УЛНА в більш ранній термін і в більш молодому віці порівняно з неопроміненими особами. Розвиток ГХ та ІХС достовірно випереджав клінічний дебют ЦД 2 типу. Уточнені дані щодо особливості структурно-функціональних змін лівого шлуночка серця протягом 30-річного періоду після опромінення, які були більш виражені і зустрічалися у більшого числа УЛНА в порівнянні із неопроміненими особами такого ж віку. Встановлено, що впродовж 30 років після опромінення збільшення маси міокарда та зміни типу геометрії лівого шлуночка були обумовлені насамперед поступовим потовщенням задньої стінки лівого шлуночка та міжшлуночкової перегородки без суттєвої дилатації порожнини лівого шлуночка. Концентрична гіпертрофія лівого шлуночка, як несприятливий фактор розвитку ускладнень ІХС, частіше визначалась в опромінених осіб порівняно із відповідним неопроміненим контролем, особливо в тих випадках, коли серцево-судинні захворювання поєднувались з ЦД 2 типу. Запропонована методика прогнозування розвитку ГХ та ІХС в осіб, які зазнали радіаційного впливу з використанням рівнянь дискримінантної функції. Точність прогнозу ГХ складає 81,7 %, а ІХС - 78,5 %. Науково обґрунтована доцільність ранньої профілактики серцево-судинних захворювань та цукрового діабету у осіб, які зазнали впливу іонізуючого випромінювання.

76.11.19.0196/0419U001548

Заболотін Андрій Валерійович. Діагностика та ендоскопічне лікування вроджених аномалій розвитку матки: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 19.09.2019.

УДК 618.14-007-039-08:616.381-072.1.

152 с.: 11 табл., 22 іл. – Бібліогр.: 265 назв.

Дисертаційна робота присвячена підвищенню ефективності оперативного лікування жінок з вродженими аномаліями розвитку матки на підставі наукового обґрунтування та впровадження удосконаленого алгоритму діагностичних і лікувально-профілактичних заходів. Науково обґрунтована необхідність удосконалення алгоритму діагностичних і лікувально-профілактичних заходів у жінок з вродженими аномаліями розвитку матки. Встановлено особливості функціонального стану репродуктивної системи у жінок з вродженими аномалій розвитку матки, при цьому показано наявність високої частоти супутньої геніталіальної патології та аномалій розвитку нирок. Отримані результати дозволили розширити наявні дані про патогенез жіночого безпліддя у жінок з вродженими аномаліями розвитку матки. Встановлені порівняльні аспекти клінічного перебігу різних форм вроджених аномалій розвитку матки в аспекті ефективності

діагностичних і лікувально-профілактичних заходів із застосуванням сучасних ендоскопічних технологій. Удосконалено і впроваджено алгоритм діагностичних та лікувально-профілактичних заходів щодо підвищення ефективності діагностики та оперативного лікування різних форм вроджених аномалій розвитку матки з використанням сучасних ендоскопічних технологій та профілактики тромбогеморагічних ускладнень.

76.11.19.0197/0419U001576

Романюк Павло Богданович. Ефективність та безпечність "жорсткого" та "м'якого" контролю частоти серцевих скорочень при постійній формі фібріляції передсердь неклапанної етіології: Дис... к.мед.н. /Державна установа "Національний науковий центр "Інститут кардіології імені академіка М. Д. Стражеска " Національної академії медичних наук України. – Захищена 17.09.2019.

УДК 616.12-008.313+616.127.

224 с.: 33 табл., 11 іл. – Бібліогр.: 421 назва.

Дана дисертаційна робота присвячена оптимізації лікування пацієнтів із постійною формою фібріляції передсердь неклапанного генезу на основі вивчення переваг та недоліків стратегій контролю частоти серцевих скорочень, а також впливу вибраної терапії на якість життя, тяжкість симптомів аритмії, толерантність до фізичних навантажень, структурно-функціональний стан міокарда та внутрішньо-серцеву гемодинаміку

76.11.19.0198/0419U001577

Самчук Павло Олександрович. Клініко-патогенетичні особливості перебігу гострого необструктивного піелонефриту у жінок репродуктивного віку: Дис... к.мед.н. /ДУ "Інститут урології НАМН України". – Захищена 15.10.2019.

УДК 616.61 - 002.3 - 036.11 - 055.2.

138 с.: 13 табл., 9 іл. – Бібліогр.: 242 назви.

Робота присвячена вирішенню актуальної задачі клінічної урології – підвищенню ефективності надання медичної допомоги жінкам репродуктивного віку (ЖРВ), хворих на гострий необструктивний піелонефрит (ГНП), шляхом оцінки впливу оваріально-менструального циклу (ОМЦ) та хронічних запальних хвороб органів малого тазу (ХЗХОМТ) на патогенез захворювання та визначення критерію прогнозування характеру його перебігу. Обґрутовано застосування критерію прогнозування характеру перебігу ГНП у ЖРВ для прийняття рішень при персоніфікованому виборі виду спеціалізованої допомоги (амбулаторної, стаціонарної). Ключовим його елементом є визначення періоду ОМЦ, у який виникає захворювання, тобто інформація, що не потребує жодних додаткових витрат. Діагностична ефективність даного критерію складає 90,8%.

76.11.19.0199/0419U001578

Стеблянко Антон Олександрович. Фітотерапія та лазерне опромінювання в комплексному лікуванні гострих гнійних захворювань порожнин рота: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 17.09.2019.

УДК 616.31-002.31-089-085. 322-085.19(043.3).

194 с.: 35 табл., 37 іл. – Бібліогр.: 205 назв.

У дисертаційній роботі науково обґрунтовано та розроблено новий спосіб місцевого лікування гострого гнійного одонтогенетичного періститу щелеп з використанням комбінованого фітопрепаратору, до складу якого входять кореневища лепехи, квітки нагідок, ромашки, софори японської, листя крапиви та чистотілу, плоди шипшини у поєднанні з низькоінтенсивним лазерним випромінюванням (фітолазерофорез

у післяопераційному періоді. Ефективність запропонованого способу підтверджена на підставі динаміки клінічних та лабораторних параметрів: спостерігається зменшення кількості клінічних проявів на підставі аналізу клінічного індексу на четверту добу спостереження у 6,5 раза у порівнянні з традиційним лікуванням; відсутність бальзових відчуттів за вербалною шкалою у 88% хворих, яких лікували розробленим способом, проти 10% хворих при традиційному лікуванні; зменшення площини операційної рані при планіметричному дослідженні у порівнянні з вихідним станом на 65% при розробленому способі лікування проти 42% при традиційному лікуванні; зниження рівня ендогенної інтоксикації та запальній реакції - С-реактивного білку у ротовій рідині на 44% у хворих, яких лікували розробленим способом, проти 14% при традиційному лікуванні, вмісту молекул середньої маси (MCM254 та MCM280) на 33% і 28% відповідно у хворих, яких лікували розробленим способом проти 15% та 14% відповідно при традиційному лікуванні; зниження показників інтенсивності випромінювання ротової рідини у спектрах раманівського розсіяння у порівнянні з вихідним рівнем на 95% у групі хворих, що лікувалися розробленим способом проти 34% хворих у при традиційному лікуванні.

76.11.19.0200/0419U001582

Андреєв Олександр Анатолійович. Кохлевестибулярні порушення при черепно-мозковій травмі легкого ступеня тяжкості в гострому періоді: Дис... к.мед.н. /ДУ "Інститут нейрохірургії ім.акад.А.П.Ромоданова НАМН України". – Захищена 15.10.2019.

УДК 616.831-001-036.18:616.28-036.11.

170 с.: 12 табл., 17 іл. – Бібліогр.: 298 назв.

Метою дисертаційної роботи є удосконалення діагностики черепно-мозкової травми легкого ступеня тяжкості в гострому періоді шляхом якісної та кількісної оцінки кохлевестибулярної симптоматики, як складової її клінічного перебігу.

76.11.19.0201/0419U001583

Акінола Самуель Толувані. Хірургічна корекція деміелінізуючих ушкоджень центральної нервової системи із застосуванням мезенхімальних стовбурових клітин (експериментальне дослідження): Дис... к.мед.н. /ДУ "Інститут нейрохірургії ім.акад.А.П.Ромоданова НАМН України". – Захищена 15.10.2019.

УДК 616.832-004.2-089:611-013.395-018.1:616-092.9.

159 с.: 11 табл., 47 іл. – Бібліогр.: 154 назви.

У дисертації представлено новий підхід до вирішення наукової задачі - покращення результатів лікування деміелінізуючих ушкоджень центральної нервової системи в умовах експериментального моделювання шляхом ксенотрансплантації мезенхімальних стовбурових клітин (МСК) Вартонових драглів пуповини та протизапального інтерлейкіна - 10 (ІЛ - 10). Дослідження виконано на білих безпородних щурах-самицях 3-х місячного віку, вагою 230+-20 г (n = 104; 6 експериментальних груп). У якості моделі деміелінізуючого ураження застосували експериментальний алергічний енцефаломіеліт (ЕАЕ). Удосконалення моделі ЕАЕ дозволила отримати хронічний рецидивуючий перебіг захворювання. Перебіг захворювання (6 - балльна шкала оцінки клінічного стану тварин), поведінкові реакції (тест "відкрите поле"), проведені культуральні, молекулярно-генетичні, морфологічні і статистичні дослідження. Підтверджено, що морфологічні характеристики МСК і експресія ними поверхневих маркерів зберігаються протягом 2 пасажів культивування. В більш пізні терміни виникають ознаки деградації культури та втрати клітинами мезенхімального фенотипу. Ме-

тодом ПЛР встановлено, що введені у субарахноїдальний ліквор тварин з ЕАЕ МСК пуповини зберігають життєздатність приймні протягом 5 діб і розповсюджуються у різni віддiлi нервової системи. Введення у ліквор тварин МСК i протизапального ІЛ-10 у рiзних комбiнацiях сприяє повному клiнiчному регресу симптоматики i одужанню тварин до 32 доби експерименту. Вивчення ознак де- i ремiелiнiзацiї на ультраструктурному рiвнi засвiдчуєть, що МСК гальмують явища де мiелiнiзацiї уже в раннi термiнi дослiдження (35 доб), сприяють активацiї процесу ремiелiнiзацiї аксонiв. Встановленi виживання ксеногенних МСК, тропнiсть i їх мiграцiйна здатнiсть до вогнища ураження у ЦНС, позитивний вплив на перебiг ЕАЕ можуть отримати широке застосування в практичнiй медицинi. Нейрохiругiчнi методи (введення у велику потiличну цистерну) розширюють можливостi застосування МСК та продуктiв їх синтезу (цитокiнiв), якi не проникають через гемато-енцефалiчний бар'ер.

76.11.19.0202/0419U001604

Лозинська Наталiя Василiвна. Ультразвукова дiагностика розладiв серцевого ритму у плода i oцiнка їхнього впливу на гемодина-мiку: Дис... к.мед.н. /Нацiональна медична академiя пiслядипломної освiти iменi П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 08.10.2019.

УДК 616-073.48:[616.12-008.318:618.33]-02:612.13.
203 с.: 17 табл., 101 іл. – Бiблiogr.: 170 назв.

У дисертацiї представлено вирiшення важливої для променевої дiагностики, акушерства, пренатальної i дитячої кардiологiї задачi, що полягає в удосконаленнi ультразвукової диференцiйної дiагностики порушень ритму серця плода та oцiнки тiжностi гемодинамiчних ускладнень для оптимiзацiї ведення вагiтностi. За результатами довготривалого дослiдження з'ясовано клiнiчне та прогностичне значення riзних типiв аритмiй плода у перинатальному перiодi. З метою удосконалення дiагностики аритмiй плода здiйснено ґрунтovний аналiз ультразвукових методик i запропоновано алгоритми диференцiйної дiагностики аритмiй плода. За результатами дослiдження розроблено практичний комплекс ультразвукових показникiв для виявлення й oцiнки ступеня тiжностi гемодинамiчних ускладнень спричинених аритмiєю плода. Розроблено алгоритми динамiчного спостереження за плодами залежно вiд термiну гестацiї на час дiагностики аритмiй плода, типу аритмiї, супутньої патологiї i наявних гемодинамiчних ускладнень. Показано роль пренатальної ехокардiографiї piд час динамiчного спостереження за станом плода у пренатальному перiодi. За результатами дослiдження проведено oцiнку можливостi лiкування riзних типiв аритмiй плода i доведено ефективнiсть медикаментозного лiкування тахiаритмiй плода у пренатальному перiодi. Пiдготовлено практическi рекомендацiї щодо перинатальної тактики ведення вагiтностi залежно вiд клiнiчного та прогностичного значення виявленої аритмiї плода.

76.11.19.0203/0419U001606

Гуменна Грина Євгенiвна. Клiнiко-патогенетичнi особливостi порушень центральної, матково-плацентарної гемодинамiki, ендотелiальної функцiї та їх корекцiя у вагiтних з артерiальною гiпертензiєю: Дис... к.мед.н. /ДВНЗ "Тернопiльський державний медичний унiверситет iменi Я. Горбачевського МОЗ України". – Захищена 16.10.2019.

УДК 616.12-008.331.1.1-06:618.36.
212 с.: 24 табл., 34 іл. – Бiблiogr.: 316 назв.

Дисертацiя присвячена обгрунтuvанню вибору оптимального комплексу тривалої антигiпертензивної терапiї для вагiтних з артерiальною гiпертензiєю, який дозволяє та-

ким пацiенткам забезпечити резерв компенсаторних механiзмiв судинної регуляцiї, i завершити вагiтнiсть народженням здорових дiтей. Дослiдження дозволило удосконалити своєчасну дiагностику ступеня кардiоваскулярного i акушерського ризику у вагiтних з артерiальною гiпертензiєю. Виявлено, що безпосередньою причиною виникнення ускладнено-го перебiгу вагiтностi та пологiв у вагiтних з артерiальною гiпертензiєю є порушення матково-плацентарної гемодина-мiки внаслiдок ендотелiальної дисфункцiї, чому сприяє iстотний дисбаланс у функцiонуваннi системи прооксидантно-антиоксидантної захисту. Вперше доведено, що включення в комплексну програму лiкування вагiтних з артерiальною гiпертензiєю та високого кардiоваскулярного ризику високо-селективного b-адреноблокатора i L-аргiнiну забезпечує досягнення цiльового рiвня артерiального тиску i вiдновлення центральної гемодинамiки i матково-плацентарної перfузiї завдяки нормалiзацiї ендотелiальної функцiї i рiвновагi у функцiонуваннi системи антиоксидантного захисту та супроводжується зниженням частотi i тiжностi ускладнень у матерi i плоду.

76.11.19.0204/0419U001607

Погорiла Анна Василiвна. Ятрогенне компресiйно-токсичне ураження нижнього альвеолярного нерва пломбувальними матерiалами: дiагностика за активнiстю титрiв нейромаркерiв (NSE, бiлок S100) та нейропротекторна терапiя (експериментально-клiнiчне дослiдження): Дис... к.мед.н. /Нацiональна медична академiя пiслядипломної освiти iменi П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 25.10.2019.

УДК 616.833.156:615.214.2;577.151:614.253.83.
147 с.: 11 табл., 15 іл. – Бiблiogr.: 217 назв.

Дисертацiйна робота присвячена вирiшенню актуальної наукової задачi, яка полягає в пiдвищеннi ефективностi лiкувальних заходiв у пацiентiв в гострий перiод ятрогенного компресiйно-токсичного ураження нижнього альвеолярного нерва пломбувальними матерiалами за рахунок експериментально-клiнiчного обгрунтuvання нових додаткових методiв дiагностики на основi дослiдження активностi маркерiв пошкодження нервового волокна (NSE та титр бiлка S100) та комплексної терапiї з використанням нейропротекторiв. На пiдставi проведених серiй експериментальних i клiнiчних дослiджень, визначено особливостi механiзmu та перебiгу ЯКТУ НАН riзними пломбувальними матерiалами, поглиблene вивчення змiн в трiйчастому вузлi на клiтинному рiвнi. Встановлено, що найбiльш раннiм дiагностичним маркером ушкодження НАН по сироватковим маркерам кровi є NSE та титр бiлка S100, де перший маркер не повинен перевищувати показники 0,422-0,428 ng/ml, а бiлок S 100 - 0,496-0,514 ng/ml. Результати дослiджень засвiдчили, що за умов ЯКТУ НАН пломбувальними матерiалами, критичним перiодом є 14 доба, де вiдмiчається максимальна ескалацiя нейромаркерiв: NSE, вiдносно початкового рiвня, пiдвищується у 53,75 разi (15,213+-0,263 ng/ml; p<0,05) при використаннi пломбувального матерiалу на основi Р-Ф, та у 35,95 разi (10,460+-0,154 ng/ml; p<0,05) - EC. 30 доба характеризується активацiєю нейрогlї, на користь чого свiдчить пiдвищення титрiв бiлка S100 (на тлi матерiалу Р-Ф у 30,18 разi (16,571+-0,169 ng/ml; p<0,05), на тлi EC - у 26,3 разi (11,860+-0,324 ng/ml; p<0,05). Встановлено, що при залученнi до загальнiоприйнятого протоколу лiкування препаратiв нейропротекторної дiї на основi амантадинu гiдрохlorид протягом усього перiоду терапiї, значно покращує лабораторнi та клiнiчнi показникi, де експериментально було пiдтверджено зменшення вмiсту кiлькостi клiтин в Гассеровому вузлi у фазi SubG0G1 (до 0,766+-0,03% противi 10,904+-0,27%) та S-циклu (до 0,19+-0,008% противi 0,55+-

0,018%). Метод лазерної доплерографії підтверджив відновлення мікроциркуляції судин НАН в наслідок активної нейропротекторної терапії майже до нормальних показників. Запропонований метод діагностики та лікування хворих з ЯКТУ НАН, дає можливість провести експрес-діагностику патології і ліквідувати ранні патобіохімічні процеси в комплексі НАН/трійчастий вузол, що значно зменшує кількість ускладнень.

76.11.19.0205/0419U001608

Гаврилюк Галина Олександрівна. Оптимізація профілактики та лікування хворих на посттравматичний остеоартроз колінних суглобів: Дис... к.мед.н. /Державний заклад "Запорізька медична академія післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України". – Захищена 07.10.2019.

УДК 616.728.3-001.5-06:616.728.3-007.248-007.234-085.382.032.72.

166 с.: 28 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 150 назв.

Об'єкт дослідження: посттравматичний остеоартроз колінних суглобів. Мета дослідження: оптимізація профілактики і комплексного лікування посттравматичного остеоартрозу колінного суглоба у практиці сімейного лікаря на підставі розробки пацієнт-орієнтованої прогностичної моделі ризику прогресування захворювання та оптимізованої програми терапії із застосуванням тромбоцитарної аутологічної плазми. Методи дослідження: клініко-анамнестичні; антропометричні, функціональні; інструментальні; статистичні методи. Наукова новизна отриманих результатів: отримано нові наукові дані щодо кількісного взаємозв'язку вираженості запального процесу з інтенсивністю деградації суглобового хряща та встановлено найбільш значущі фактори ризику, які впливають на формування і прогресування посттравматичного остеоартроза. На основі одержаних результатів вперше запропоновано пацієнт-орієнтовану прогностичну модель розрахунку ризику прогресування посттравматичного остеоартроза. Розроблено оригінальний спосіб комплексного лікування пацієнтів із посттравматичним остеоартрозом колінного суглоба та травмою колінного суглоба із додаванням до стандартної терапії трьох внутрішньосуглобових ін'екцій тромбоцитарної аутологічної плазми.

76.11.19.0206/0419U001609

Тимошук Лілія Сергіївна. Оптимізація профілактики та діагностики ураження нирок при артеріальній гіпертензії шляхом оцінки функціонального ниркового резерву: Дис... к.мед.н. /Державний заклад "Запорізька медична академія післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України". – Захищена 07.10.2019.

УДК 616.61-06:616.12-008.331.1]-036.4-07-084 - 039.5085.225.2:615.272.3.

199 с.: 30 табл., 14 іл. – Бібліогр.: 217 назв.

Об'єкт дослідження: ранні маркери ураження нирок при есенціальній артеріальній гіпертензії, функціональний стан ендотелію. Мета дослідження: підвищити ефективність профілактики та діагностики ураження нирок у хворих на есенціальну артеріальну гіпертензію I стадії, 1-3 ступенів, шляхом визначення функціонального ниркового резерву методом водно-сольового навантаження. Методи дослідження: лабораторні; інструментальні; статистичні. Наукова новизна отриманих результатів: вперше були встановлені основні фактори, які підвищують вірогідність зниження та втрати функціонального ниркового резерву у хворих на есенціальну артеріальну гіпертензію I стадії, на основі врахування одержаних клініко-лабораторних показників у системі кількісної оцінки в балах запропоновано спосіб ранньої діагностики зниження функції нирок у хворих на есенціальну ар-

теріальну гіпертензію I стадії; обґрунтовано та запропоновано алгоритм-схему ведення хворих на есенціальну артеріальну гіпертензію I стадії з низьким та помірним ризиком розвитку серцево-судинних ускладнень на етапі первинної медичної допомоги на підставі їх розподілення за вираженістю зниження функції нирок. Вперше продемонстровано, що ранній початок медикаментозного антигіпертензивного лікування позитивно впливає на функцію нирок у хворих на есенціальну артеріальну гіпертензію I стадії низького та помірного ризику серцево-судинних ускладнень.

76.11.19.0207/0419U001610

Дзигар Олександр Васильович. Вторинні пухлинні ураження печінки: діагностика та оцінка ефективності радіохірургічного лікування за допомогою магнітно-резонансної та мультидетекторної комп'ютерної томографії. : Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 29.10.2019.

УДК 616.36-006.6-072-073.75:681.3-073.8:681.3.

155 с.: 18 табл., 43 іл. – Бібліогр.: 115 назв.

У дисертаційній роботі представлено результати клінічного дослідження, в процесі якого було вирішено ряд наукових завдань, що дозволило досягти поставленої мети - підвищити ефективність оцінки результатів радіохірургічного лікування пацієнтів із вторинними пухлинними ураженнями печінки, розробкою МДКТ і МРТ предикторів та прогнозуванням виживаності. В основу дисертаційної роботи покладено аналіз результатів променевої діагностики та радіохірургічного лікування 70 хворих з вторинними пухлинними ураженнями печінки, які були обстежені та проліковані в період з 2010 по 2018 р. у діагностичному відділені ТОВ "Медичний центр імені акад. Ю.П. Спіженка" ТМ "Клініка Спіженко", що є клінічною базою кафедри радіології Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика. У роботі представлена оцінка вторинних пухлинних уражень печінки до та після впливу стереотаксичної радіохірургії. Встановлені променеві предиктори визначення прогресування або регресу вторинних пухлинних уражень печінки після радіохірургічного впливу. Визначені променеві предиктори, що впливають на загальну виживаність пацієнтів із вторинними пухлинними ураженнями печінки, що пройшли курс стереотаксичного лікування. Розроблена прогностична модель виживаності, що дозволяє прогнозувати терміни виживаності, а в разі негативного прогнозу - зміни тактики лікування.

76.11.19.0208/0419U001611

Кароль Іван Вікторович. Порівняльна оцінка ефективності сучасних методів лікування гнійно-запальних захворювань м'яких тканин із застосуванням оксиду азоту та аплікаційного сорбенту: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 30.10.2019.

УДК 617-022-002.3:616-018-085.28:615.841.

219 с.: 35 табл., 49 іл. – Бібліогр.: 254 назви.

Дисертація присвячена вивченню особливостей перебігу гнійно-запальних захворювань м'яких тканин під впливом різних методів лікування в експерименті та клініці. В основній групі експериментальних тварин ми застосовували аплікаційний сорбент, який містить аеросил та іммобілізований на ньому орнідазол і сератіопептидазу. У лікуванні пацієнтів основних груп дослідження з ГЗЗМТ ми використовували цей сорбент як самостійно, так і в комплексі з NO-терапією, первинний шов з вакуум-аспірацією та NO-терапією при післяін'єкційних абсцесах і флегмонах, а та-

кож суміш "7новцеф" при запальних інфільтратах. Застосовані нами методики лікування ГЗЗМТ дозволили скоротити терміни очищення ран, появі грануляцій та епітелізації, швидше нормалізувати температуру тіла та лабораторні показники, ліквідувати бальовий синдром. Як в експериментальних тварин, так і в пацієнтів, у лікуванні яких використовували аплікаційний сорбент та NO-терапію вдалося досягнути регенераторного типу цитограм та зменшити мікробну контамінацію ран нижче критичного рівня в значно коротші терміни порівняно з іншими видами лікування. Морфологічні дослідження в експерименті довели прискорення регенерації ран та їхнього загоєння при застосуванні розробленого аплікаційного сорбенту.

76.11.19.0209/0419U001612

Чернацька Ольга Миколаївна. Ендотеліальні, структурно-функціональні та імунозапальні аспекти метаболічних порушень у хворих на артеріальну гіпертензію і цукровий діабет 2-го типу та їх корекція: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 27.09.2019.

УДК 616.12-008.331.1+616.379-008.64+616.61]-08-06:616.153:577.125(043.3).

177 с.: 18 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 205 назв.

Дисертаційна робота присвячена удосконаленню лікування шляхом розроблення нового диференційованого підходу до призначення антигіпертензивного препарату на підставі комплексного вивчення зв'язку між показниками функціонального стану ендотелію, нирок, серця, маркерами імунозапального запалення, урикемією, проатерогенною спрямованістю після визначення типів дисліпідемії, вмісту атерогенних та антиатерогенних ліпопротеїдів, оцінки геометрії лівого шлуночка. Доведена доцільність визначення співвідношення альбуміну до креатиніну в сечі; індексу маси міокарда лівого шлуночка як відношення ваги до квадрата зросту, зважуючи на наявність супутнього ожиріння чи надмірної ваги у хворих на артеріальну гіпертензію та цукровий діабет 2-го типу. В якості маркеру порушення функції ендотелію доцільним є визначення вмісту ендотеліну-1, імунозапального статусу - фактора некрозу пухлини?. Концентрація розчинної форми молекули адгезії судинного ендотелію 1-го типу є показником функції ендотелію і вираженості імунозапальних реакцій. Обґрунтовано новий диференційований підхід до призначення телмісартану, що полягає у призначенні 40 мг/добу препарату, якщо вміст ендотеліну-1 є меншим за 10 пг/мл, та 80 мг/добу, якщо вміст ендотеліну-1 перевищує 10 пг/мл.

76.11.19.0210/0419U001619

Добропольський Вадим Анатолійович. Вибір методу хірургічного лікування у хворих з малими нирковими новоутвореннями: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 10.10.2019.

УДК 616.61 - 006 - 089.

159 с.: 27 табл., 27 іл. – Бібліогр.: 148 назв.

Дисертація присвячена актуальній проблемі клінічної урології - підвищенню ефективності лікування хворих з малими нирковими новоутвореннями шляхом індивідуалізованого вибору методу операції на основі застосування розробленого методу нефрометричної діагностики параметрів пухлини. В результаті дослідження підтверджено високу ефективність та встановлено анатомічні передумови проведення малоінвазивних методів лікування хворих з малими нирковими новоутвореннями: резекції нирки, енуклеорезекції пухлини та радіочастотної абляції. Визначено доцільність виміру порогових значень відстані від межі пухлини

до порожнинної системи нирки та ступеня інвазії пухлини у порожнину систему для визначення імовірності розвитку ускладнень і конверсій. Встановлено, що функція нирки після операції суттєво менше пригнічена після застосування малоінвазивних методик лікування малих ниркових новоутворень в порівнянні з резекцією нирки, що демонструє їх преференції у випадках необхідності максимального збереження ниркової паренхіми. Розроблено алгоритм, який дозволяє визначити метод хірургічного лікування SRM з найменшим ризиком конверсії та збереженням функціонуючої паренхіми ураженої пухлиною нирки. Підтверджено достатність ефективності застосування запропонованої шкали LVIV score для вибору оптимального методу хірургічного лікування хворих з SRM.

76.11.19.0211/0419U001638

Гільова Ярослава Вікторівна. Прогностична значимість кардіального фактора фіброзу супресора туморогенезу 2 у хворих з гострим інфарктом міокарда: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 18.10.2019.

УДК 616.127-005.8-037-07:616-003.725:575.113.

171 с.: 37 табл., 25 іл. – Бібліогр.: 195 назв.

Дисертація присвячена прогнозуванню несприятливого перебігу та підвищенню ефективності лікування у пацієнтів з гострим інфарктом міокарда з елевасією сегмента ST. На підставі дослідження розчинного СТ2 в сироватці крові в першу добу захворювання у хворих з гострим інфарктом міокарда з елевасією сегмента ST разом з іншими клініко-біохімічними показниками розроблено мультифакторні прогностичні моделі, які дозволяють спрогнозувати несприятливий перебіг гострого інфаркта міокарда у 30-денний та 6-місячний періоди. Оцінено значення рівня СТ2 у прогнозуванні виникнення прогресуючого зниження функції нирок та доведено важливість його визначення в першу добу захворювання у хворих з гострим інфарктом міокарда з елевасією сегмента ST. Вивчено вплив СТ2 на ремоделювання міокарда лівого шлуночка у пацієнтів з гострим інфарктом міокарда з елевасією сегмента ST після реваскуляризації. Визначення СТ2 дозволяє спрогнозувати розвиток ремоделювання лівого шлуночка через 6 місяців спостереження. Науково обґрунтовано доцільність призначення пацієнтам високого ризику високих доз бісопрололу (5 мг та більше) з метою запобігання виникнення несприятливих подій. Доведено, що призначення еplerenону хворим з гострим інфарктом міокарда з високим рівнем СТ2 незалежно від фракції викиду лівого шлуночка дозволяє запобігти розвитку патологічного ремоделювання лівого шлуночка та покращити перебіг захворювання.

76.11.19.0212/0419U001639

Меденцева Олена Олександровна. Оптимізація лікування та прогнозування перебігу серцевої недостатності ішемічного походження у хворих із супутнім цукровим діабетом 2 типу на підставі вивчення супресора туморогенезу 2 і поліморфізму гена ангіотензиногена: Дис... к.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 18.10.2019.

УДК [616.12-008.46 - 037-085:616.379 - 008.64] - 575 - 174(015.3).

152 с.: 32 табл., 15 іл. – Бібліогр.: 156 назв.

Дисертаційна робота присвячена актуальній проблемі сучасної медицини - підвищенню ефективності лікування блокаторами ренін-ангіотензин-альдостеронової системи (РААС) та покращення прогнозування перебігу серцевої недостатності зі збереженою фракцією викиду (СНзберФВ) лівого шлуночка (ЛШ) у хворих на цукровий діабет (ЦД)

2 типу. Вивчено розповсюдженість генотипів поліморфного локусу M235T (rs699) гена ангіотензиногена (АТГ) у хворих із СНзберФВ ЛІП та ЦД 2 типу. Встановлено асоціацію носійства Т алелю поліморфізму M235T з розвитком порушень ліпідного обміну, рівнем маркера фіброзу міокарда ST2 у пацієнтів з СН на тлі ЦД 2 типу. Отримані дані щодо прогностичної ролі біомаркера ST2 та поліморфізму M235T гена АТГ при коморбідності СН та ЦД 2 типу. Шляхом побудування моделі прогнозування ризику розвитку несприятливих подій генотипи ТТ та МТ поліморфізму M235T гена АТГ та підвищений рівень ST2 визначені як незалежні предиктори розвитку несприятливих подій у хворих з СНзберФВ ЛІП та ЦД 2 типу. Обґрутовано ефективність диференційованого використання блокаторів РААС у хворих з СН та ЦД 2 типу.

76.11.19.0213/0219U004736

Динаміка клініко-функціональних показників у хворих з найбільш розповсюдженими захворюваннями внутрішніх органів під впливом внутрішнього застосування "Магнієвої олії": Заключний звіт /Державна установа "Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології МОЗ України"; Керівник Бабов Костянтин Дмитрович. – ДР 0116U007544. УДК 616.33-002.2+616.366002.2]-085.327.

70 с.

На підставі клінічних, клініко-лабораторних, психо-діагностичних та інструментальних досліджень вивчено терапевтичну ефективність внутрішнього застосування "Магнієвої олії" у комплексі санаторно-курортного (СКЛ) лікування хворих різних нозологічних груп: з хронічними захворюваннями серцево-судинної системи; органів гепатобіліарної системи; невротичними розладами.

76.11.19.0214/0219U004738

Експериментально-клінічне обґрутування міжтілового спондилодезу грудного і поперекового відділу хребта імплантами з вуглець-вуглецевого композиційного матеріалу: Заключний звіт /Науково-дослідний інститут травматології та ортопедії Донецького національного медичного університету імені М. Горького МОЗ України; Керівник Климович Володимир Гарійович. – ДР 0116U004054. УДК 611.717-719-001.5+616-006.

39 с.

Звіт про НДР: 62 с., 13 рис., 9 табл., 219 джерел. Об'єкт дослідження - репаративна регенерація кістки за різних умов фіксації та різного віку експериментальних тварин (щурів); механічні, електрохімічні властивості вуглець вуглецевого композиційного матеріалу. Мета роботи - дати теоретичне обґрутування та розробити методологічні принципи і способи технічних рішень для створення нових методик з'єднання кісткових фрагментів та заміщення кісткових дефектів у хворих похилого віку штучними імплантатами на основі вуглець вуглецевого композиційного матеріалу. Методи дослідження - теоретико-аналітичний, експериментальний, моделювання, морфологічний, електрохімічний (НТУ ХПІ). Одержано нові дані про реакцію кістки та м'яких тканин, що оточують імплантат з ВВКМ, особливості його використання у якості матеріалу для заміщення кісткових дефектів. Доведено біологічну інертність ВВКМ, відсутність токсичної дії на навколоишні та віддалені тканини. Доведено, що ВВКМ не накопичується у внутрішніх органах і не перешкоджає перебігу звичайних біологічних процесів. Доведено принципову можливість сумісного використання вуглецевих імплантатів з металевими виробами для остеосинтезу, зокрема із захисним ізоляльним покриттям. Галузь застосо-

сування: ортопедія та травматологія. Ключові слова: реакція кісткової тканини та м'яких тканин на імплантату вуглецевого імплантату, механічні властивості вуглець вуглецевого композиційного матеріалу.

76.11.19.0215/0219U004741

Комплексна оцінка ранніх стадій захворювань психічного та неврологічного спектру у пацієнтів та членів їх сімей (клініка, діагностика, лікування, реабілітація, профілактика, прогноз): Заключний звіт /Донецький національний медичний університет; Керівник Осокіна Ольга Ігорівна. – ДР 0116U004058. УДК 616.89; 616.8.

101 с.

Представлені результати метааналізу і літературних оглядів останніх років, присвячених бригадному мультидисциплінарного принципу надання психіатричної допомоги. Проведено клінічний аналіз, виділені типові варіанти перебігу продромального етапу шизофренії (ретроспективно), розроблено комплекс ранньої психодіагностики. Адаптований клінічний опитувальник визначення рівня інсайту, вивчено його роль в прогнозуванні наслідків шизофренії. Розроблено многофакторні математичні моделі прогнозування наслідків шизофренії. Визначено феномен стигматизації психіатричного втручання та розроблено антистигматизаційні програми. Розроблено новітню систему реабілітації хворих на шизофренію. Вивчено поширеність, основні біохімічні показники та фактори ризику метаболічного синдрому у хворих на шизофренію, рекомендовані заходи первинної та вторинної його профілактики. Робота передається за кордон за договірною ціною.

76.11.19.0216/0219U005445

Вікові особливості кардіоцеребральних взаємоз'язків при різних стадіях церебрально-атеросклерозу: Заключний звіт /Державна установа "Інститут геронтології ім. Д. Ф. Чеботарьова НАМН України"; Керівник Кузнецова Світлана Михайлівна. – ДР 0116U006024. УДК 616.831-005.1:612.13.

97 с.

Для розробки ефективних методів профілактики, терапії і реабілітації хворих з церебральним атеросклерозом необхідна комплексна оцінка функціонального стану мозку та серця, аналіз церебральних взаємоз'язків, виявлення і корекція лімітованих ланок в структурі цих взаємоз'язків. Мета роботи: аналіз церебральної гемодинаміки, морфо-функціонального стану серця і кардіоцеребральних взаємоз'язків у хворих з початковим церебральним атеросклерозом і у хворих, які перенесли атеротромботичний ішемічний інсульт. Комплексне клініко-інструментальне дослідження церебральної гемодинаміки і морфо-функціонального стану серцево-судинної системи проведено у 229 пацієнтів з різними стадіями церебрального атеросклерозу (хворі, які перенесли ішемічний інсульт і хворі з атеросклеротичною дисциркуляторною енцефалопатією). В результаті аналізу стані церебральної гемодинаміки у хворих, які перенесли атеротромботичний інсульт встановлені вікові і піввікові особливості реорганізації мозкового кровообігу. У хворих з правостороннім інсультом більш виражені зміни мозкового кровотоку, ніж у хворих з лівосторонньою локалізацією ішемічного вогнища. У хворих з вираженим церебральним атеросклерозом спостерігаються статистично значущі особливості морфо-функціональних змін серця, інtrakardіальної та системної гемодинаміки і геометрії ЛІП. Встановлені кореляційні зв'язки між показниками мозкового кровотоку (ЛССК) та системною і кардіальною гемодинамікою. У хворих, які перенесли атеротромботичний ішемічний інсульт формуються жорсткі міжсистемні кореляції (мозок-серце),

що свідчить про порушення авторегуляції мозкового кровообігу і звуження діапазону адаптаційно-пристосувальних механізмів кардіо-церебральних взаємозв'язків. Вікові особливості взаємозв'язків церебральної і кардіальної гемодинаміки необхідно враховувати при розробці системної реабілітації хворих, які перенесли ішемічний інсульт.

76.11.19.0217/0219U005446

Розробка методів підвищення ефективності функціонування кардіореспіраторної системи у хворих похилого віку з хронічним обструктивним захворюванням легень за допомогою дихальних та гіпоксичних тренувань: Заключний звіт /Державна установа "Інститут геронтології ім. Д. Ф. Чеботарьова НАМН України"; Керівник Коркушко Олег Васильович. – ДР 0116U006025. УДК 616.12.015.36+616.24-008.4]-053.9.

100 с.

У хворих похилого віку з ХОЗЛ знижено функціонування кардіореспіраторної системи, стійкість до гіпоксії та якість життя. Механізмами компенсації при гіпоксії у них є реакція вентиляції, легеневого газообміну і кровотоку, серцево-судинної системи. Однак цих реакцій недостатньо. У літніх хворих з ХОЗЛ порушення мікроциркуляції визначаються бронхіальною непрохідністю і сатурацією крові. Гіпоксичні дихальні тренування покращують вентиляцію, легеневий газообмін, нормалізують регуляцію АНС, підвищують якість життя у хворих похилого віку з ХОЗЛ. Робота розповсюджується за договірною ціною.

76.11.19.0218/0219U005450

Патогенетичні механізми інсульнорезистен-тності та порушень системи оксиду азоту у щурів різного віку: Заключний звіт /Державна установа "Інститут геронтології ім. Д. Ф. Чеботарьова НАМН України"; Керівник Кульчицький Олег Костянтинович. – ДР 0116U006030. УДК 612.173.1 : 616.152.21 : 612.67.

24 с.

Встановлено, що на тлі більш тривалої гіперглікемії та гіперінсульнемії у старих тварин знижується рівень стабільних метаболітів оксиду азоту. В міокарді дослідних дорослих щурів порівняно з контрольними вміст NO-2 зростає, тоді як NO-3 - не змінюється. При цьому активність eNOS і iNOS зростає. У старих щурів, підданіх гіперглікемії, вміст NO-2 збільшується в міокарді за незмінної активності eNOS і незадовільної зростання iNOS. Наведені результати свідчать про різні механізми зростання рівня стабільних метаболітів NO у дорослих і старих щурів за впливу гіперглікемії та гіперінсульнемії. У дорослих щурів воно відбувається за рахунок активації обох NO-сінтаз (синтез NO de novo), у старих - шляхом активації iNOS і "спустощення" фізіологічних депота, можливо, відтворення NO у нітрит-редуктазних реакціях.

76.11.19.0219/0219U005454

Обґрунтування системи професійної орієн-тації і переорієнтації працівників старшого віку в залежності від стану здоров'я і працездатності: Заключний звіт /Державна установа "Інститут геронтології ім. Д. Ф. Чеботарьова НАМН України"; Керівник Поляков О.А. – ДР 0116U006029. УДК 613.98:613.6:614.8.067.1.

73 с.

Об'єкт дослідження - особи старших вікових груп (чоловіки та жінки віком 45 років і старше). Мета дослідження - виявити фізіологічні і соціальні можливості професійної орієнтації і переорієнтації працівників старшого віку з метою підвищення рівня зайнятості населення. Методи дослі-

дження - соціально-гігієнічні, фізіологічні, психофізіологічні, статистичні. Виявлено, що серед працівників старшого віку нижче своєї кваліфікації працюють як службовці, так і робітники, в першу чергу, це стосується жінок. При вивчені установок сучасних керівників по відношенню до співробітників старшого віку виявлено, що в професійній сфері сучасного суспільства існує дискримінаційна модель відносин до людей старшого віку. Аналізуючи проблеми зайнятості людей старшого віку, розроблено структурна схема формування умов для продовження трудової діяльності в старшому віці на державному та індивідуальному рівні. Запропоновано ергономічний модуль трудової діяльності працівників старшого віку, що потенційно вирішує прикладний спектр завдань профорієнтації і переорієнтації працівників старшого віку. Робота розповсюджується за договірною ціною.

76.11.19.0220/0219U006447

Комплексний аналіз модифікованих та не-модифікованих факторів ризику при когнітивних порушеннях нейродегенеративного (альцгеймерівського) і судинного генезу: Заключний звіт /Державна установа "Інститут геронтології ім. Д. Ф. Чеботарьова НАМН України"; Керівник Бачинська Наталія Юріївна. – ДР 0116U006026. УДК 616.899:612.821.2.

195 с.

Результати проведених досліджень (за даними MMSE) свідчать про характерну зміну відсоткового розподілу людей старших за 60 років в залежності від віку та когнітивних можливостей - наростиання пропорції осіб з синдромом помірних когнітивних розладів та деменцією на тлі суттєвого зменшення пропорції осіб з незміненим рівнем когнітивного забезпечення і практично незміненою пропорцією осіб з залежним від віку зниженням пам'яті. Формування когнітивного дефіциту вже на початкових стадіях деменції має свої особливості в залежності від етіологічного фактору, а саме нейродегенеративного чи судинного. Так, на початку клінічних проявів ХА спостерігається погіршення функції пам'яті (в першу чергу епізодичної) та здатності до узагальнення. При цьому в когнітивному профілі реєструється значна перевага змін параметрів, що характеризують епізодичну пам'ять над параметрами здатності до узагальнення. Подальший розвиток хвороби супроводжується більш вираженим погіршенням різних складових миєстичної функції, уваги, практису та гнонису і, як наслідок, загальних інтелектуальних здібностей із зниженням можливості розумових узагальнень та абстрактного мислення. На початковій стадії СД на перший план виступають зміни виконавчих функцій при певній збереженості миєстичних характеристик. У обстеженіх хворих встановлено кореляційний зв'язок між рівнем АТ, глікемії, вмістом тригліцеридів та загальним балом MMSE. У пацієнтів середнього віку виці показники системічного АТ та глікемії асоціювались з гіршими показниками когнітивних функцій. В похилому віці підвищення системічного АТ, рівня глюкози в крові та вмісту тригліцеридів супроводжувалось зниженням когнітивних параметрів. Отримані дані обґрунтують можливість використання підвищеного рівня тригліцеридів та глюкози в крові, а також підвищеного рівня АТ в якості прогностичних чинників когнітивного зниження у пацієнтів середнього та похилого віку. Встановлено, що наявність в анамнезі погано контролюемої гіпертензії, цукрового діабету 2 типу, депресивних симптомів, куріння, а також низький рівень освіти достовірно підвищують ризик розвитку когнітивних порушень альцгеймерівського та судинного типу. Проведено однофакторний дисперсійний аналіз для виявлення зв'язку між поліморфізмом гену ApoE та розвитком когнітивних порушень у обстежених осіб. Встановлено, що наявність алеля ApoE?4 була пов'язана з більшим ступенем когнітивного дефіциту відпо-

відно до загального балу шкали MMSE. Виявлено зв'язок довжини теломер з рівнем залежного від віку когнітивного зниження. Ефективність лікування когнітивних порушень при деменції донепезилу гідрохлоридом і мемантином в значній мірі може бути пов'язана із наявним генотипом ApoE, що робить доцільним визначення поліморфізму гену ApoE у хворих з когнітивним дефіцитом.

76.31 Клінічна фармакологія. Фармація

76.11.19.0221/0519U001175

Убогов Сергій Геннадійович. Методологічні та прикладні засади інтегративної моделі забезпечення якості лікарських засобів на етапах реалізації і медичного застосування:
Дис... д.фарм.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 06.09.2019.

УДК 615.1:614.35:615.07:614.27:615.015:615.03.

604 с.: 37 табл., 49 іл. – Бібліogr.: 359 назв.

Дисертація присвячена науковому обґрунтуванню та розробці методологічних, організаційно-методичних і прикладних засад побудови та ефективного функціонування інтегративної моделі забезпечення якості ЛЗ на етапах оптової, роздрібної реалізації і медичного застосування, що ґрунтуються на вимогах GxP, етичних кодексів, рекомендаціях ІСН та міжнародних стандартів систем управління якістю, екологією, гігієною і безпекою праці та соціальною відповідальністю. Обґрунтовано науково-практичні підходи щодо формування, впровадження, документування, оцінки дієвості та поліпшення фармацевтичних інтегрованих систем якості в АЗ і ЛПЗ. Розроблено методологічні та організаційно-прикладні підходи щодо впровадження, підтримки та поліпшення процесу управління ризиками для якості ЛЗ в АЗ і ЛПЗ.

76.11.19.0222/0219U004749

Фармакотоксіологічна характеристика нових поліморфінів форм сполуки С007, а також індивідуальних домішок у субстанціях лікарських засобів: Заключний звіт /Фізикохімічний інститут ім. О.В.Богатського НАН України; Керівник Головенко Микола Якович. – ДР 0118U000895. УДК 615.(213/011.4)-547.892.

30 с.

У роботі проведено дослідження наявності у фармакологічному спектрі сполуки С007 (форма II) та її домішок (домішки С та D), а також домішки В АФІ Левана анксіолітичного (тест примусового плавання) та протисудомного (тест по антигонізму з коразолом) компонентів після одноразового інтрагастрального введення. Встановлено, що анксіолітична дія не виявляється у даному тесті; разом з тим, сполуки володіють певною гальмуючою дією, що виражається у зниженні показника активного плавання. Протисудомна дія домішок АФІ С007 є співставною при інтрагастральному введенні (ЕД₅₀ для домішки С - 0,4+-0,28 мг/кг; для домішки D - 0,3+-0,2 мг/кг). Приймаючи до уваги низьку токсичність даних сполук, вони можуть вважатися безпечними та такими, що не впливають на фармакологічний ефект основної речовини. Робота розповсюджується за договірною ціною.

76.11.19.0223/0219U005444

Вивчити вікові особливості дії магнію у поєданні з гамма-аміномасляною кислотою: фізіологічні та фармако-токсикологічні дослідження: Заключний звіт /Державна установа "Інститут геронтології ім. Д. Ф. Чеботарьова НАМН України

України"; Керівник Безруков Владислав Вікторович. – ДР 0116U006023. УДК 615.03:546.146:517.476.6]:612-053.9.

131 с.

В дослідах на молодих і спонтанно старіючих лабораторних тваринах вивчені спектр фармакологічної активності, вікові особливості дії та токсикологічні властивості препарату, що містить гамма-аміномасляну кислоту (ГАМК), у формі координайної сполуки з магнієм глюконатом, та вітамін В6 (робоча назва "ГАМК-Mg"). Встановлена транквілізуюча (анксиолітична) активність засобу, про що свідчить достовірне покращення показників поведінки в умовах ситуаційних тривожних станів: збільшення локомоторної та дослідницької активності, зростання показників зниженої зоосоціальної взаємодії (комунікативності, соціально-го розпізнавання), покращення інтегративної функції мозку, розумової і фізичної працездатності старих тварин. Встановлений регулюючий вплив препарату на судинний тонус та вазодилататорна дія на ізольовані судини старих щурів. У дослідах на ізольованому серці щурів "ГАМК-Mg" підвищував стійкість міокарда до пошкоджуючих факторів (ішемія, постішемічна реперфузія), що дозволяє прогнозувати ефективність препарату в комплексній терапії ішемічної хвороби серця. "ГАМК-Mg" збільшував знижений у старих тварин вміст магнію в сироватці крові та зменшував продукцію ТБК-активних продуктів пероксидації в тканині мозку, виявляючи антиоксидантний ефект. Засіб виявив вищу фармакологічну активність порівняно з аміналоном та ширший спектр фармакологічної дії. Одержані результати обґрунтують можливість застосування препарату в медичній практиці для підвищення ефективності комплексного лікування пацієнтів літнього віку з соматичною патологією та супутніми психоневрологічними розладами. Використання препарату сприятиме також вирішенню проблеми поліпрагмазії при коморбідності, характерній для пацієнтів геріатричного профілю.

76.33 Гігієна й епідеміологія

76.11.19.0224/0219U005448

Вивчення впливу фактичного харчування на маркери біологічного віку в людей з фактограми ризику метаболічних розладів: Заключний звіт /Державна установа "Інститут геронтології ім. Д. Ф. Чеботарьова НАМН України"; Керівник Романенко Мар'яна Станіславівна. – ДР 0116U006027. УДК 613.2:616-098:612.67.

118 с.

У здорових людей з віком в харчуванні закономірно зменшується кількість білків, жирів, вуглеводів та відповідно, енергоємність раціону. При цьому у всіх категорій обстежених, незалежно від віку і наявності метаболічного синдрому (МС), має місце незбалансованість харчування - підвищена кількість жирів, дефіцит складних та надлишок простих вуглеводів у поєданні із нестачею харчових волокон. Такий несбалансований нутрієнтний склад відобразився на показниках метаболічного профілю - вищий рівень споживання білків, жирів та, відповідно, енергоємність раціону у хворих на МС корелювали із достовірним збільшенням маси тіла, обводів шиї та талії, вищою концентрацією АЛТ в сироватці крові ($p<0,05$). Найбільш несбалансоване харчування у хворих середнього віку з МС поєдалося із більшою величиною перевищення функціональним віком серцево-судинної системи календарного ($p=0,002$). При цьому перевищення функціонального віку над календарним позитивно корелювало із більшим обводом талії ($r=0,47$), вищим рівнем тригліциридів ($r=0,30$) та інсуліну ($r=0,33$) в сироватці крові. Аналіз показує, що орієнтація на енергоємність раціону та нутрієнтний склад не завжди дозволяє виявляти та попереджати метаболічні фактори ризику. Це зумовлює необхідність,

з одного боку, розширення напрямів вивчення енергетики харчування і її вплив на організм в умовах циркадіанного циклу, що може бути здійснено на основі вивчення динаміки добових коливань температури тіла. У літніх здорових людей температура тіла (один із маркерів старіння) була нижчою протягом доби та дня, порівняно із людьми середнього віку ($p<0,05$). При цьому у хворих з МС гірший метаболічний профіль (за IMT, обводами ший та талії, відсотком жирової тканини, HOMA-IR) асоціювався із вищим рівнем температури тіла вдень ($p<0,05$). Можливості нутритивної корекції метаболічного профілю вивчали на цурах з моделлю стану, наблизленого до МС. Встановлено антиоксидантні та кардіопротекторні властивості екстракту лушпиння цибулі в рецептурі м'ясного продукту, що можна пояснити високим вмістом в лушпинні кверцетину. У пацієнтів літнього віку з МС, які страждають на закрепи, досліджено вплив послаблюючого препарату Еукарбон на маркери запалення та метаболічний профіль. Курсовий прийом препарату призводив до зниження рівня TNF-? в сироватці крові, при цьому не змінював і не погіршував метаболічний профіль і склад мікробіоти кишечника у пацієнтів. Для нутритивної корекції метаболічного профілю у хворих на МС та ЦД2 легкого та середнього ступенів тяжкості використовували чорничну пасту. Додавання чорничної пасті до раціону позитивно впливало на масу тіла, IMT, HOMA-IR та перешкоджало нарощанню симпатикотонії у піchnий період, що супроводжувалось меншим функціональним віком серцево-судинної системи ($p<0,05$).

76.35 Інші галузі медицини й охорони здоров'я

76.11.19.0225/0219U004737

Дослідження динаміки клініко-функціональних показників у хворих з остеоартрозами, невротичними розладами та захворюваннями серцево-судинної системи під впливом зовнішнього застосування "Магнієвої олії":

Заключний звіт /Державна установа "Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології МОЗ України"; Керівник Бабов К.Д. – ДР 0116U007548. УДК 616.1 + 616.7 + 616.8] - -07-085: [615.32:549/456/1:546.46.

48 с.

Проведено дослідження динаміки клініко-функціональних показників під впливом зовнішнього застосування "Магнієвої олії", які виявили її ефективність

76.75 Соціальна гігієна. Організація управління охороною здоров'я

76.11.19.0226/0419U001569

Перепадя Ольга Віталіївна. Обґрунтування оптимізованої функціонально-організаційної моделі діяльності медичних сестер у закладах, що надають третинну медичну допомогу: Дис... д.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 01.10.2019.

УДК 614.2: 377.131.14).

238 с.: 28 табл., 26 іл. – Бібліогр.: 250 назв.

У дисертації вирішено актуальні наукові завдання обґрунтування і розробки оптимізованої функціонально-організаційної моделі діяльності медичних сестер у закладах, що надають третинну медичну допомогу, основною paradigmою якої стали сучасні концепції підвищення якості медичної допомоги через формування індивідуальних програм підвищення компетентності медичних сестер із врахуванням освітньо-кваліфікаційних та компетентнісних ха-

ктеристик, структурними компонентами - заклади охорони здоров'я, Центр підвищення кваліфікації та професійного розвитку для медичних працівників (створений на базі закладу охорони здоров'я, що надає третинну медичну допомогу), громадські організації та пацієнти, а логістичними елементами - інтеграція, безперервність, наступність та зворотній зв'язок. Оптимізовану функціонально-організаційну модель діяльності медичних сестер розроблено на підставі отриманих даних з урахуванням особливостей професійної діяльності медичних сестер ЗОЗ, що надає третинну медичну допомогу; технологічної та матеріально-технічної компонент організації діяльності медичних сестер у закладах охорони здоров'я України; низького рівня стандартизації, а також на підставі результатів критичного аналізу існуючих у світі організаційних технологій підвищення рівня якості медичної допомоги. Запропоновано концептуальні підходи до імплементації оптимізованої функціонально-організаційної моделі діяльності медичних сестер у закладах, що надають третинну медичну допомогу, в охорону здоров'я України на національному, регіональному та локальному рівнях.

77 ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ

77.29 Методичні основи видів спорту

77.11.19.0227/0219U004776

Дослідження нових технологій та критерій толерантності до фізичних навантажень студентів ВНЗ: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Охромій Галина Василівна. – ДР 0112U004313. УДК 796.611.1/.3+615.825:159.9.

109 с.

Об'єкт дослідження - толерантність до фізичних навантажень у студентів вищих навчальних закладів (ВНЗ) при виконанні навчальних програм. Мета роботи - розробити та науково обґрунтувати нові методології та критерій толерантності до фізичних навантажень для студентів ВНЗ. Методи дослідження - історичний, програмно-цільовий, психофізіологічний, соціологічний, статистичний, аналітичний. В результаті проведеної роботи були розроблені, запатентовані та випробовані способи діагностики толерантності до навантажень та фізичної витривалості студентів на заняттях фізичною культурою у ВНЗ. Доведено: впровадження розроблених нами нових, оптимізованих способів дозволить: визначити швидкість адаптації студентів до навчального процесу у ВНЗ і адекватну реакцію на навантаження; визначити рівень фізичної витривалості; контролювати ефективність навчання студентів на заняттях фізичною культурою в звичайних та спеціальних медичних групах. Визначено: підбір індивідуальних дозованих навантажень з поступовим розширенням рухового режиму на заняттях фізичною культурою за розробленими способами, позитивно позначились на результатах навчального процесу та поліпшенню самопочуття студентів, допомогли уникнути ускладнень під час заняття. Невисокий потенціал індивідуального рівня здоров'я, наявність шкідливих звичок і патологічних хворобливих станів, розбіжність біологічного та паспортного віку у студентів, викликає необхідність перегляду нормативів у програмі фізичного виховання у ВНЗ. Галузь застосування - Р 85.4 вища освіта. Робота розповсюджується за договірною ціною.

78 ВІЙСЬКОВА СПРАВА

78.17 Воєнна політика. Воєнні доктрини

78.11.19.00228/0219U004417

Розробка та впровадження апаратно-програмного комплексу "Віраж-ПАН" в систему підготовки курсантів, які навчаються за спеціалізаціями "Льотна експлуатація та бойове застосування вертольотів" та "Бойове управління польотами авіації": Заключний звіт /Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба; Керівник Лещенко Сергій Петрович. – ДР 0118U000684. УДК 355:378.

111 с.

Об'єкт дослідження - процес наведення літальних апаратів на наземні цілі. Мета роботи - розробка, випробування та впровадження апаратно-програмного комплексу (АПК) для автоматизованого введення даних про наземні цілі передовим авіаційним навідником, передачі інформації про наземну обстановку від передового авіаційного навідника на борт літального апарату засобами радіозв'язку, вирішення навігаційних задач атаки наземних цілей на борту літального апарату. Метод дослідження - системний аналіз та математичне моделювання. Розроблено АПК "Віраж-ПАН", що складається з двох програмних модулів: "Віраж-Земля" та "Віраж-Борт", що використовуються передовим авіаційним навідником та екіпажем повітряного судна відповідно. Розроблено методику роботи передового авіаційного навідника при наведенні екіпажів повітряних суден на наземні цілі з використанням АПК "Віраж-ПАН" та методику роботи екіпажу повітряного судна при виконанні завдань за призначеними з використанням АПК "Віраж-ПАН". Надано пропозицій щодо впровадження АПК "Віраж-ПАН" в навчальний процес підготовки курсантів, які навчаються за спеціалізаціями "Льотна експлуатація та бойове застосування вертольотів" та "Бойове управління польотами авіації". Робота передається за кордон за договірною ціною.

78.25 Озброєння і Воєнна техніка

78.11.19.00229/0219U005409

Розробка пропозицій щодо формування методологічних підходів розвитку ОВТ в Україні у довгостроковій перспективі: Заключний звіт /Центральний науково-дослідний інститут озброєння та військової техніки Збройних Сил України; Керівник Гупало Андрій Юрійович. – ДР 0117U001836. УДК 623.355.02.

280 с.

В даному звіті: - проведено аналіз нормативно-правової бази України та дослідження проблем оборонного планування розвитку ОВТ у довгостроковому періоді; - розроблені пропозиції щодо організації в Україні заходів з оборонного планування розвитку ОВТ у довгостроковій перспективі; - запропоновані пропозиції щодо формування системи нормативно-правових актів для забезпечення розвитку ОВТ у довгостроковій перспективі; - розроблені практичні рекомендації щодо реалізації заходів з планування розвитку ОВТ в Міністерстві оборони України на довгостроковий період. Робота розповсюджується за договірною ціною.

81 ЗАГАЛЬНІ КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ ТЕХНІЧНИХ І ПРИКЛАДНИХ НАУК ТА ГАЛУЗЕЙ ЕКОНОМІКИ

81.09 Матеріалознавство

81.11.19.00230/0419U001543

Бурченя Андрій Віталійович. Спрямоване

керування параметрами росту для одержання структурно досконалих монокристалів алмазу типу Ів масою від 5 до 10 каратів в шестипуансонних пресах: Дис... к.т.н. /Інститут надтвердих матеріалів ім. В.М. Бакуля НАН України. – Захищена 03.10.2019.

УДК 539.89:549.211.

196 с.: 12 табл., 72 іл. – Бібліогр.: 187 назв.

В роботі вирішено актуальну науково-технічну задачу з вирощування структурно досконалих монокристалів алмаза на затравці методом температурного градієнта з використанням шестипуансонних пресів кубічного типу CS-VII в розчинах на базі Fe Ni C. Вивчення особливостей спрямованого керування параметрами росту та їх впливу на формування габітусу монокристалів дозволило встановити, що в залежності від р-Т умов вирощування можливо отримувати алмази типу Ів масою до 10 каратів з різним ступенем розвитку досконалих граней куба чи октаедра. Розроблено конструкції систем керування і охолодження пуансонів для шестипуансонного пресу CS-VII; виготовлено і введено в експлуатацію блоки з можливістю роботи в автоматичному режимі і тривалістю циклів вирощування до 220 год та більше. Показано, що зростання маси вирощеного кристала з збереженням повногранних форм протягом всього циклу вирощування забезпечується шляхом збільшення величин пересичень вуглецю на фронті кристалізації за допомогою зміни теплового стану ростової комірки, що полягає у поступовому підвищенні температури зі швидкістю 0,3-1,0 °C/год, починаючи з 80-100 год часу вирощування. Результати дисертаційної роботи отримали позитивну оцінку для розробки промислової технології та подальшого використання для виробництва структурно досконалих монокристалів алмаза типу Ів масою від 5 до 10 каратів.

81.11.19.00231/0219U004811

Удосконалення методів і засобів забезпечення надійності і безпечності споруд, конструкцій, обладнання та інженерних мереж при проведенні моніторингу стану об'єктів:

Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Гібаленко Олександр Миколайович. – ДР 0118U006937. УДК 669.8:620.178.311.868(047.31).

36 с.

В даному звіті розміщені наукові роботи, що виконані співробітниками кафедри будівництва, технічної експлуатації і реконструкції за умовами державного фінансування в 2018-2019 навчальному році. Тематика робіт відповідає науковим напрямкам кафедри: 1. Розробка методів первинного і вторинного захисту металоконструкцій від корозійного зносу. 2. Подальше удосконалення конструкторсько-технологічних засобів сталого розвитку будівництва. 3. Захист металоконструкцій від корозійного зносу. Мета досліджень - підвищити показники корозійної стійкості металоконструкцій, розробити і впровадити модель розрахункових ситуацій за умовами живучості для вирішення завдань моніторингу і технічного діагностування корозійного стану металоконструкцій в період проектування, зведення і експлуатації. Результати цих розробок опубліковані і захищені патентами України. Більшість отриманих результатів впроваджені у виробництво і дають значний економічний ефект. Сфера застосування отриманих результатів досліджень будівельні конструкції, будівлі і споруди. Матеріали, що надані в звіті мають бути корисними студентам, аспірантам і науковим співробітникам, що працюють у вказаних напрямках. Робота розповсюджується за договірною ціною.

81.33 Корозія і захист від корозії

81.11.19.0232/0219U004762

Дослідження та розробка базальтонаповнених матеріалів і покріттів для харчових і хімічних виробництв: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Міснянкін Дмитро Олександрович. – ДР 0116U001732. УДК 620.197.3.

43 с.

Об'єкт дослідження - базальтонаповнені матеріали і покріття для харчових і хімічних виробництв. Мета роботи - розробка та удосконалення складів базальтонаповнених матеріалів і покріттів для харчових і хімічних виробництв. Методи дослідження: рентгеноструктурний аналіз термоактивованого базальто-лускового наповнювача, мікро- та мікротвердість покрить, визначення адгезійної міцності покрить на відрив, визначення фізико-механічних показників полімерних покрить: стійкість на удар, зносостійкість. Розроблена композиція для термостійкого антикорозійного кольорового покріття. Визначено комплекс фізико-механічних характеристик покріттів, що містячи термоактивований базальто-лусковий наповнювач в кількості 20 мас.%. Встановлено, що зносостійкість епоксидних покріттів залежить від природи відходів, їх концентрації та температури прожарювання. Властивості покрить не погіршуються, а в деяких випадках поліпшуються в 1,5-2,0 разах на рахунок введення термообробленого базальтового лушпиння. Галузь застосування: С 25.61 Оброблення металів та нанесення покріття на метали. Робота розповсюджується за договірною ціною.

81.35 Зварювання

81.11.19.0233/0219U004810

Дослідження процесів управління перенесенням рідкого електродного металу при зварюванні та споріднених технологіях:

Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Матвієнко Володимир Миколайович. – ДР 0118U006938. УДК 621.791.92.001.5.

76 с.

Об'єкт дослідження - дуга, зварювання, наплавлення, стрічкові електроди, перенесення крапель рідкого металлу, магнітне поле, розрахунки оптимізації міцності та економічності, розробка пристрій для складання та зварювання, забезпечення якості освітніх послуг. Мета роботи - дослідження процесів управління примусового перенесення рідкого металу при зварюванні дротяними та стрічковими електродами, розробка розрахункових залежностей оптимізації зварювання з'єднань з урахуванням міцності і економічності, розробка універсальних пристрій для кантування полотнищ. Методи дослідження - математичне моделювання, натурні лабораторні, модельні методи випробувань, зносостійкість. Встановлено, що гідростатичний тиск пропорційний тангенсу кута нахилу площини плавлення. Сили гравітації взаємодіють з силами поверхневого натягу та магнітними. Для об'єднання сил гравітації та магнітних потрібно короткочасно реверсувати магнітне поле. Отримані розрахункові залежності оптимізації зварювання з'єднань, які дозволяють виконувати варіанти проектування зварювальних елементів, що відповідають вимогам міцності і економічності. Встановлено вплив параметрів технології на ймовірність пороутворення та винайдено шляхи підвищення щільноти наплавленого металу. Встановлено, що примусові повздовжні коливання стрічкового електроду забезпечують рівномірне його оплавлення, розподіл теплової енергії, підвищення якості наплавленого шару та економію енергії. Розроблено основи про-

ектування без'ямних пристрій для кантування полотнищ. Встановлено вимоги до конструктивних елементів з метою надійної роботи. Розроблено положення про індивідуальну практику студентів на підприємствах (ПО ДВНЗ "ПДТУ" 7.5-07:2018). Робота розповсюджується за договірною ціною.

81.11.19.0234/0219U004812

Розробка теоретичних та технологічних основ процесів наплавлення та зварювання: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Чигар'єв Валерій Васильович. – ДР 0118U006939. УДК 621.791.927.5.

36 с.

Об'єкт дослідження - наплавлення та зварювання сталей і сплавів. Мета роботи - підвищення надійності деталей машин. Метод дослідження - теоретичні та технологічні основи процесів наплавлення та зварювання. В роботі розглянуті фактори впливу на стан поверхонь матеріалів, що контактирують при з'єднанні для отримання міцного з'єднання при зварюванні давленням. В роботі розроблено процес електродугового високошвидкісного наплавлення на низькій погонній енергії порожністих циліндричних деталей, який за рахунок пропущення всередині струму протилежного напрямку зварювальному в оптимальному співвідношенні забезпечує рівновагу електромагнітних сил, які діють на дугу та рідкий метал зварювальної ванни, відсутність магнітного дуття, стабільність процесу, якісне формування наплавлених валиків. Відновлення циліндричних деталей та економію коштів на придбання нових деталей, в тому числі гідроциліндрів. Приведено удосконалення способу виготовлення порошкової стрічки з алюмінієвою оболонкою, що забезпечило підвищення стабільності та якості наплавленого металу. Розглянуто властивості сполучних інгредієнтів зварювального флюсу та визначено вплив концентрації інгредієнтів флюсу на коефіцієнт активності. В роботі досліджено особливості наплавлення композиційних сплавів на основі міді. Встановлено, що порошковий електрод, який містить механічну суміш хрому і вуглецю, володіє кращими технологічними властивостями при наплавленні, ніж той, що містить готовий карбід хрому Cr₃C₂. Розроблено процес високошвидкісного наплавлення на низькій погонній енергії бандажованих опорних валків, який забезпечує зниження зварювальних напруг, здрібнення мікроструктури, зменшення частки участі основного металу в наплавленому, зони термічного впливу, відсутність відшарування наплавленого металу, підвищення тріщинності та відсутність поломок бандажів. В роботі розглянуто розрахунок математичної моделі хімічного складу порошкового дроту для наплавлення металу з ефектом самозміцнення в процесі експлуатації, що дозволяє підвищити показники зносостійкості і зменшити витрати таких легуючих елементів, як никель. Робота розповсюджується за договірною ціною.

81.79 Кадри

81.11.19.0235/0219U004773

Методика розвитку лінгвістичної компетенції студентів немовінних вищих навчальних закладів: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Михайлова Алла Сергіївна. – ДР 0116U001724. УДК 378.147.

51 с.

Об'єкт дослідження - методика формування лінгвістичної компетенції студентів немовінних вищих навчальних закладів на різних етапах навчання іноземної мови. Мета роботи - аналіз існуючих методик розвитку лінгвістичної компетенції та створення на основі дослідження системи вправ

для навчання термінологічної лексики та граматики англійської мови для студентів немовних вищих навчальних закладів. Методи дослідження – діалектичний, логічний, загальнонауковий, пошуковий, аналізу, синтезу. Проаналізовані існуючі в Україні та за кордоном методики розвитку лінгвістичної компетенції студентів немовних вищих навчальних закладів, вивчені методи та засоби їх формування на різних етапах навчання, виконано систематизацію результатів дослідження, розроблено систему вправ для навчання термінологічної лексики та граматики англійської мови, яка стала основою створеного "Практикуму з навчання різним видам лінгвістичної компетенції студентів немовних вищих навчальних закладів на різних етапах вивчення іноземної мови". Галузь застосування – Р 85.42 Вища освіта. Робота розповсюджується за договірною ціною.

81.11.19.0236/0219U004795

Формування професійної іншомовної комунікативної компетенції у студентів немовних спеціальностей: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Лазаренко Лариса Миколаївна. – ДР 0118U006901. УДК 378.

48 с.

Об'єкт дослідження - професійно-спрямоване навчання іноземної мови у технічному закладі вищої освіти. Мета роботи - розробка нових методик викладання іноземних мов за професійним спрямуванням на основі комунікативного підходу для формування іншомовної комунікативної компетенції у студентів немовних спеціальностей в умовах інформатизації. Розпочато роботу з розробки новітніх методик використання інтерактивних технологій формування іншомовної компетентності здобувачів вищої освіти немовних спеціальностей. Продовжено роботу з удосконалення методик викладання іноземних мов з урахуванням вимог професійно-спрямованого навчання у технічному ЗВО. Продовжено розробку комплексу вправ, за яких використання активних методів набуває найбільшої ефективності. Робота розповсюджується за договірною ціною.

81.11.19.0237/0219U004797

Методичні основи оцінювання знань студентів при вивченні гуманітарних дисциплін:

Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Зюзь Володимир Миколайович. – ДР 0118U006904. УДК 378.14.015.62 (047.31).

32 с.

Об'єкт дослідження - фізичне виховання студентів. Мета роботи - розробка й апробація в ДВНЗ "ПДТУ" методичних основ оцінювання знань студентів при вивченні гуманітарних дисциплін, зокрема, дисципліни "Фізичне виховання", в умовах кредитно-модульної системи. Метод дослідження - теоретичні дослідження літературних джерел з прикладної фізичної культури в циклі загальних гуманітарних і соціально-економічних дисциплін. Визначено зміст нового комплексу "Сила. Прапря. Мужність" (СПМ), який охоплює всіх студентів вузу загальним спортивним рухом. Розкрито загальну характеристику, розглянуто значимість його житті студентів, приділено увагу мотивації і стимулів реалізації пропонованого проекту. Розглянуто основні методи обліку та контролю фізичної підготовленості, рухової активності студентів: модульно-рейтингову систему, принципи отримання об'єктивної оцінки студентами. Проаналізовано використання досвіду організації методів обліку і контролю фізичної підготовленості студентів при вивченні гуманітарних дисциплін. Застосування комплексу "Здоров'я. Прапря. Вітчизна" (даної системи оціню-

вання успішності студентів) з дисципліни "Фізичне виховання" дозволить оптимізувати фізичний розвиток студентів, підвищити рівень певних фізичних якостей і моррофункциональних показників, а також більш об'єктивно визначити оцінку студента з дисципліни "Фізичне виховання".

82/90 ЗАГАЛЬНОГАЛУЗЕВІ І КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ (МІЖГАЛУЗЕВІ ПРОБЛЕМИ)

82 ОРГАНІЗАЦІЯ Й УПРАВЛІННЯ

82.13 Організація й управління державою. Адміністративне управління

82.11.19.0238/0419U001570

Тарасов Сергій Сергійович. Організаційно-економічний механізм державного управління формуванням кадрової політики: Дис... к.держ.упр. /Національний університет цивільного захисту України. – Захищена 27.09.2019.

УДК 351.83.331.108(043.3).

189 с.: 6 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 211 назва.

Об'єкт дослідження: державне управління формуванням кадрової політики. Мета: обґрутування теоретичних зasad та розробка практичних рекомендацій щодо вдосконалення організаційно-економічного механізму державного управління формуванням кадрової політики. Методи: системний підхід, гіпотетико-дедуктивний метод, метод структурно-функціонального аналізу, порівняльні методи, статистичний метод, прогностичний метод, теоретико-концептуальний метод. Результати: теоретично обґрутувано та науково розроблено науково-прикладні рекомендації із удосконалення організаційно-економічного механізму державного управління формуванням кадрової політики Новизна: обґрутовано стратегічні напрями розвитку державного управління формуванням кадрової політики в соціально-економічних системах; удосконалено підходи до адаптації зарубіжного досвіду державного управління формуванням кадрової політики на основі визначення необхідності задовільного балансу відтворення кадрового потенціалу; удосконалено визначення напрямів розвитку економічних стратегій впливу на організаційно-економічний механізм державного управління формуванням кадрової політики через систему кадрового аудиту; дістало подальший розвиток понятійно-категорійний апарат науки державне управління в частині введення в її обіг дефініції "організаційно-економічний механізм державного управління формуванням кадрової політики". Впроваджено в діяльність Департаментом регіонального розвитку Черкаської обласної державної адміністрації, Управлінням цивільного захисту Черкаської обласної державної адміністрації, виконавчим комітетом Хмільницької міської ради Вінницької області. Галузі використання: органи державної влади.

82.11.19.0239/0419U001571

Шевчук Олександр Русланович. Механізми державного регулювання фізичної культури й спорту в Україні: Дис... к.держ.упр. /Національний університет цивільного захисту України. – Захищена 27.09.2019.

УДК 351:378:796.011.3 (477).

202 с.: 2 табл. – Бібліогр.: 262 назви.

Об'єкт дослідження державне регулювання фізичної культури й спорту. Мета: обґрутування теоретичних зasad і розробка практичних рекомендацій щодо вдосконалення механізмів державного регулювання фізичної культури й спорту в Україні. Методи: системний, структурно-

функціональний, діалектичний, ситуаційний, нормативний та кількісний підходи, індукції, дедукції, абстрагування, узагальнення, аналізу і синтезу, метод дослідження документів, Інтернет-ресурсів, математико-статистичні, математичного моделювання й формально-прогностичний. Результати: теоретично обґрунтовано та науково розроблено науково-прикладні рекомендації щодо вдосконалення механізмів державного регулювання фізичної культури й спорту в Україні. Новизна: обґрунтовано та розроблено стратегічні засади реформування сфери фізичної культури й спорту; удосконалено формування сучасних підходів до державного регулювання розвитку фізичної культури й спорту; удосконалено підходи й методи бюджетного фінансування державного та недержавного секторів фізичної культури й спорту з метою вдосконалення фінансового механізму галузі; дістало подальший розвиток комплекс пропозицій з удосконалення організаційно-правового механізму державного регулювання діяльності суб'єктів сфери фізкультурно-спортивного руху. Впроваджено в діяльність Департаментом освіти і науки Вінницької обласної державної адміністрації, Управлінням фізичної культури та спорту Вінницької обласної державної адміністрації, Національним університетом цивільного захисту України. Галузі використання: органи державної влади.

82.11.19.0240/0219U005243

Розвиток фінансових інститутів ЄС і виклики для фінансової політики України : Заключний звіт /Державна установа "Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук України"; Керівник Борзенко Олена Олександровна. – ДР 0116U008264. УДК 336.76:061.1[ЄС]:336.02(477).

392 с.

Ідентифіковано напрями розвитку і механізми позитивних зрушень фіiscalьних інститутів ЄС - наднаціональних фіiscalьних норм, правил, процедур і суворіших інститутів держав-членів ЄС; з'ясовані особливості та основні прояви процесу трансформації банківської системи ЄС в напрямку вдосконалення Валютного союзу та створення Банківського союзу; визначені загальні критерії, принципи і підходи до регулювання ринку цінних паперів і страхового ринку країнами ЄС, а також перспективи формування единого ринку капіталу ЄС; передбачені напрямки подальшого розвитку процесів у сфері фінансового регулювання ЄС та його потенційного впливу на фінансову систему України з урахуванням продовження процесу євроінтеграції. Виявлені та систематизовані ключові тенденції, динаміка та структурні складові модифікації фінансових інститутів України, розкриті концептуальні розбіжності, законодавчі прогалини та невідповідності тенденцій розвитку фінансових інститутів ЄС та України. Розроблені та надані пропозиції щодо модернізації фінансових інститутів України (фіiscalьних, банківської системи, фондового і страхового ринків) з урахуванням динамічних змін фінансових інститутів ЄС та їх впливу на систему банківської діяльності в Україні, процеси на фондового і страховому ринках, управління національними державними фінансами. Розроблена та створена науково-аналітична база для моніторингу і прогнозування якісних динамічних змін фінансових інститутів ЄС, а також ідентифікації посточного і перспективного впливу фінансових інститутів ЄС на систему фінансового регулювання в Україні, виходячи з необхідності виконання Україною положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, а також подальшого вдосконалення національних фінансових інститутів при підготовці України до вступу в ЄС. Розкриті особливості та прогресивні зміни системи фінансового регулювання в ЄС, визначені перспективні напрями розвитку фінансових інститутів ЄС та запропоновано систему заходів, методів та інструментів трансформації (становлення) фінансових інститутів Украї-

ни для забезпечення повноцінної асоціації України з ЄС і наближення перспектив членства нашої держави у ЄС.

85 ПАТЕНТНА СПРАВА. ВИНАХІДНИЦТВО. РАЦІОНАЛІЗАТОРСТВО

85.29 Патентно-інформаційна діяльність

85.11.19.0241/0219U004787

Впровадження ІТ в учбовий процес, наукові дослідження, бізнес та виробництво: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Міроненко Дмитро Сергійович. – ДР 0118U006923. УДК 004.9.

38 с.

Об'єкт дослідження. Звіт про держбюджетну науково-дослідну роботу кафедри інформатики - це комплекс робіт науково-дослідницького характеру в різних галузях діяльності, тому кожний розділ має свої об'єкти дослідження. Мета роботи - використування інформаційних технологій в учбовому процесі, наукових дослідженнях, бізнесі та виробництві. Метод дослідження - теоретичні та експериментальні дослідження з використанням інформаційних технологій. Звіт охоплює слідуючі напрямки наукової діяльності викладачів кафе-дри: математичне комп'ютерне моделювання процесів фізики твердого тіла; управління проектами та підприємствами; використання ІТ у учбовому процесі; ІТ для обробки зображень; ІТ у комерційній діяльності. Різноманітність тематик розділів звіту не дає можливості навести у рефераті результати кожної роботи. Ці результати приведені в окремих розділах. Робота розповсюджується за договірною ціною.

86 ОХОРОНА ПРАЦІ

86.01 Загальні питання охорони праці

86.11.19.0242/0219U004805

Риск і кризис інжинірингу на транспорті: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Лямзін Андрій Олександрович. – ДР 0118U006913. УДК 330.12.

67 с.

Об'єкт дослідження - процес управління функціонуванням і взаємодією потоків транспорту в SMART середовищі промислового міста. Мета роботи полягає в розробці SMART механізму інтегрованої взаємодії елементів міської логістики, що забезпечує підвищення транзитного потенціалу транспортної системи міста і регіону, та водночас підтримує сталій розвиток міста. Метод дослідження - сучасні математичні методи і комп'ютерні технології, які дозволяють особі, що приймає рішення, вирішувати слабо структуровані завдання, і такі, які вимагають обробки значних обсягів інформації для пошуку обґрунтованих рішень. До числа основних завдань в порядку їх складності можна віднести: декомпозиція транспортно-логістичної системи SMART міста та типологізація структур транспортних каркасів міст; розробка моделі визначення транзитного потенціалу транспортних площ в SMART середовищі міських промислових зон на основі структури транспортного каркасу промислових сіті зон. Розроблена концепція системи SMART планування транспортної системи промислового міста, яка базується на впровадженні технологій штучного інтелекту, адекватність яких забезпечує оптимізацію управління міськими вантажними перевезеннями і транспортними засобами в режимі реального часу. Робота розповсюджується за договірною ціною.

87 ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА. ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ

87.01 Загальні питання охорони навколошнього середовища й екології людини

87.11.19.0243/0419U001584

Альохіна Ольга Володимирівна. Система оцінювання екологічного стану заповідних територій в умовах активізації природно-антропогенних процесів (на прикладі біосферного резервату "Шацький"): Дис... к.т.н. /Київський національний університет будівництва і архітектури. – Захищена 30.09.2019.

УДК 504.064.3.

256 с.: 15 табл., 81 іл. – Бібліогр.: 282 назви.

Метою дисертаційної роботи є підвищення екобезпеки заповідних територій в умовах активізації впливу на них природно-антропогенних процесів шляхом створення системи оцінювання екологічного стану природного середовища. Об'єкт досліджень - вплив сучасних природно-антропогенних процесів на екологічний стан заповідних територій. Предмет дослідження - методи, моделі і система оцінювання екологічного стану природного середовища заповідних територій в умовах активізації природно-антропогенних процесів. Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що у роботі розроблена і створена система оцінювання екологічного стану компонентів природного середовища заповідних територій, яка забезпечує підвищення рівня їх екобезпеки в умовах активізації природно-антропогенних процесів. Проаналізовані інформаційні аспекти процесу оцінювання екологічного стану, розроблена його інформаційно - енергетична модель і сформульована умова інформаційної оптимізації системи на основі відповідності її інформаційних характеристик конкретним задачам діагностування стану екосистеми. Пропонована система ОЕС заповідних територій ґрунтуються на використанні сучасних фізичних методів та перспективних інформаційних технологій. Її основу складають підсистеми комплексного екологічного моніторингу та ГІС - аналізу. Досліджено і оцінено наслідки впливу природно-антропогенних чинників на природні комплекси БР "Шацький" з використанням створеної системи. Також, отримано нові наукові дані та експериментальні залежності, які дозволили оцінити тенденції змін екологічного стану компонентів природних комплексів та наслідки впливу трансформаційних процесів на екобезпеку природного середовища БР "Шацький" за період 1984-2017 рр. Як варіант практичної реалізації системи ОЕС, розроблено геоінформаційний Інтернет - атлас БР "Шацький". В основу цього інформаційного продукту покладено напрацювані у дисертації інформаційні та картографічні матеріали, результати її аналізу, висновки і узагальнення. Він створений для перманентного інформування спеціалістів і населення про стан екологічної ситуації і екобезпеки на території біосферного резервату.

87.03 Теорія і методи вивчення охорони навколошнього середовища, використання природних ресурсів і екології людини

87.11.19.0244/0219U004744

Розробка моделі водогосподарського балансу водогосподарських ділянок суббасейну Нижнього Дніпра, району басейну річок Приазов'я та району басейну річок Криму: Заключний звіт /Вінницький національний технічний університет; Керівник Мокін Віталій Борисович. – ДР 0119U000715. УДК 504.06; 556; 004.9.

144 с.

Розроблено моделі водогосподарського балансу водогосподарських ділянок суббасейну Нижнього Дніпра, району басейну річок Приазов'я та району басейну річок Криму; систематизовано дані про водогосподарські ділянки, необхідні для розрахунку водогосподарського балансу; здійснено розрахунок водогосподарських балансів ділянок для різної забезпеченості; проведено верифікацію розрахованих водогосподарських балансів. Завдяки застосуванню розроблених та ідентифікованих моделей очікується забезпечення оптимізації цих балансів та підвищення оперативності їх розрахунку.

87.33 Стихійні лиха і катастрофи антропогенного походження. Екологічна безпека

87.11.19.0245/0419U001585

Гребень Олександр Сергійович. Моніторинг та оцінка впливу сільськогосподарських процесів на екологічну безпеку територій: Дис... к.т.н. /Київський національний університет будівництва і архітектури. – Захищена 30.09.2019.

УДК 504.062+528.8.

131 с.: 21 табл., 28 іл. – Бібліогр.: 67 назв.

Об'єкт дослідження - процеси, що впливають на зміну екологічних характеристик регіону внаслідок зернового сільськогосподарського виробництва. Метою дослідження є оцінка впливу сільськогосподарських процесів на стан земельних ресурсів та прилеглих водних об'єктів засобами контактного та дистанційного моніторингу. Методи дослідження - методи спостереження (польові дослідження), порівняльного аналізу, узагальнення, тематичної обробки даних ДЗЗ, ГІС-аналізу, побудови та інтерпретації тріангуляційних поверхонь. Теоретичні результати: розроблена методологія є науково-методичною основою для побудови картографічних моделей екологічної оцінки сільськогосподарських територій з урахуванням різноманіття вирощувальних гібридів зернових культур і специфіки формування та розвитку зон земельних ділянок із різним ступенем розвитку процесів ерозії ґрунтів і дають можливість: виявляти потенційно підтоплювані, заболочені та опустелювані зони земельних ділянок в умовах обмеженої априорної інформації шляхом спільногого використання даних ДЗЗ, аналізу кліматичних умов та тріангуляційних моделей місцевості; зменшити часові і фінансові затрати на виявлення зон, що піддаються процесам еrozії шляхом зменшення трудовитрат на проведення комплексу польових робіт; створювати картографічні моделі взаємозв'язку між екосистемами водних об'єктів та структурою поверхні посівних площ агропромислових підприємств. Новизна: вперше розроблено підхід до моніторингу поверхневих та підземних вод, заснований на моделюванні поверхневого стоку з земель сільськогосподарського призначення методами геоінформаційних технологій; уdochконалено метод побудови картографічних моделей сільськогосподарських земельних ділянок за ступенем вегетації зернових культур, що проводиться за рахунок поєднання контактних досліджень і аналізу даних дистанційного зондування Землі для підвищення оперативності й точності ідентифікації окремих земельних ділянок, що піддаються розвитку еrozійних процесів; встановлено закономірності перевищення нормгранично допустимих концентрацій хімічних речовин по елементним показникам у водоймищах (в загальному більше ніж на 30%) в залежності від об'ємів внесення мінеральних добрив; запропоновано інформаційно-аналітичну систему підтримки рішень в задачах управління екологічною безпекою земель сільськогосподарського призначення та прилеглих водних об'єктів. Результати досліджень впроваджені: в приватному сільськогосподарському

підприємстві імені Фрунзе (с.Бердянка, Зачепилівський район, Харківська область); у навчальному процесі Національного аерокосмічного університету імені М.Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"; в Державному науково-виробничому центрі "Природа".

87.35 Раціональне використання і відтворення природних ресурсів

87.11.19.0246/0219U004733

Розробка переліку заходів щодо підготовування клопотання про оголошення природної території м. Моршин Львівської області курортом державного значення: Заключний звіт /ДУ "Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології МОЗ України"; Керівник Нікіpelova Олена Михайлівна. – ДР 0117U005331. УДК 504.062.2(477.83): 615.838.

42 с.

Розроблено перелік заходів щодо підготовування клопотання про оголошення природної території м. Моршин Львівської області курортом державного значення

87.11.19.0247/0219U004734

Розробка переліку заходів щодо підготовування клопотання про оголошення природної території м. Люботин Харківської області курортом місцевого значення: Заключний звіт /ДУ "Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології МОЗ України"; Керівник Нікіpelova Олена Михайлівна. – ДР 0117U005330. УДК 504.062.2(477.54): 615.838.

21 с.

Розроблено перелік заходів щодо підготовування клопотання про оголошення природної території м. Люботин Харківської області курортом місцевого значення

87.11.19.0248/0219U004735

Проведення ревізійної оцінки сучасного стану природних територій та інфраструктури м. Люботин Харківської області з метою подальшого вивчення щодо оголошення даної території курортом місцевого значення:

Заключний звіт /ДУ "Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології МОЗ України"; Керівник Нікіpelova Олена Михайлівна. – ДР 0117U005329. УДК 504.062.2(477.54):379.85.615.838.

34 с.

Оцінено сучасний стан природних рекреаційних ресурсів: природні ландшафти, природні об'єкти і комплекси із сприятливими для лікування кліматичними умовами, пам'ятки архітектури та історико-культурні об'єкти, водні об'єкти.

89 КОСМІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

89.01 Загальні питання дослідження космічного простору

89.11.19.0249/0219U004785

Актуальні проблеми та перспективи розвитку України в сучасних умовах: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Приазовський державний технічний університет"; Керівник Белопольський Микола Григорович. – ДР 0118U006930. УДК 334.711.001.76(047.31).

108 с.

Об'єктом дослідження є процеси обліку, аналізу та управління підприємств України в сучасних умовах. Метою дослідження є обґрутування теоретичних зasad і науково-практичних положень щодо підвищення ефективності управління підприємств України в умовах сьогодення. Методологічно та теоретичною базою роботи є праці зарубіжних та українських учених у галузі управління розвитком підприємств, нормативно-правова база (укази Президента України, законодавчі акти Верховної Ради України, постанови Кабінету Міністрів України тощо). У процесі роботи над роботою було використано сукупність загальнонаукових методів дослідження: історичний - при дослідженні еволюції наукових поглядів на управління підприємством; теоретичного узагальнення - дали змогу виявити закономірності та особливості трактування основних понять при формуванні теоретичних основ управління розвитком підприємств; системного аналізу - при здійсненні аналізу методів та інструментів при управлінні підприємством, а також при дослідженні світового досвіду управління розвитком підприємства, ефективності його економічної діяльності під впливом інновацій; статистично-економічний, що дозволило здійснити аналіз інноваційної активності; методи аналізу, синтезу, дедукції - для обґрутування доцільності підходів щодо управління вітчизняними підприємствами в сучасних умовах. Розглянуто методику оцінки інноваційного потенціалу промислового підприємства, визначено методичний підхід до формування стимулювання розвитку підприємств малого бізнесу, обґрутовано та проаналізовано основні функції управління у виробничих системах, визначено удосконалення облікової політики та оподаткування підприємств вітчизняного національного господарства. Результати НДР апробовані на всеукраїнських науково-практичних конференціях та впроваджені в учбовий процес кафедри. Робота розповсюджується за договірною ціною.

90 МЕТРОЛОГІЯ

90.03 Наукові і технічні основи метрології і метрологічного забезпечення

90.11.19.0250/0219U004771

Розробка методології створення та підвищення ефективності комп'ютерно-інтегрованих систем: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Тришкін Владислав Якович. – ДР 0116U001737. УДК 389.62.

74 с.

Об'єкт дослідження – комп'ютерно-інтегровані системи управління (КІСУ). Мета роботи – створення нових теоретичних зasad і практичних методів аналізу і синтезу комп'ютерно-інтегрованих систем управління. Методи дослідження – теоретичні, розрахункові, експериментальні (комп'ютерне моделювання). Розглянуті теоретичні засади і апробований на практичних прикладах метод ідентифікації малоформатізованих об'єктів управління в умовах неповної достовірності експериментальних даних. Запропоновано алгоритм розподіленого керування складними об'єктами хімічної і нафтохімічної технології, програму автоматизованого налаштування налаштувань пропорційно-інтегрально-диференціальних регуляторів з додатковим диференціатором та спосіб автоматичного управління масообмінними процесами з рухомими керувальними діями. Розроблені нові технічні рішення, які захищені 2 патентами України на корисні моделі. Галузь застосування результів роботи: С 20 Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції. Робота розповсюджується за договірною ціною.

90.27 Вимірювання окремих величин і характеристик

90.11.19.0251/0219U004770

Закономірності формування структурованих матеріалів із силіцію(IV) оксиду та сполук ванадію:

Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Мисов Олег Петрович. – ДР 0116U001736. УДК 681.7.0201+621.382.

76 с.

Об'єкт дослідження – теоретичні і експериментальні основи синтезу частинок для створення структурованих матеріалів із силіцію(IV) оксиду та сполук ванадію. Мета роботи – розроблення способу синтезу структурованих матеріалів із силіцію(IV) оксиду та сполук ванадію. Методи дослідження – скануюча електронна мікроскопія, турбідиметричні дослідження, комп'ютерне імітаційне моделювання, рентгенофазний аналіз, деференціально-термічний аналіз. Визначено: умови отримання максимальної кількості твердої фази SiO₂, найменше середньоквадратичне відхилення діаметру частинок може бути отримане при тривалості додавання тетраестоксисилану (ТЕОС) менше 50 с, граничний термін зберігання очищеної ТЕОС становить 96 годин, вплив концентрації V₂O₅ та природи лугу у якості осаджувача і концентрації NH₄OH на розмір частинок діоксиду ванадію. З'ясовано, що після термічної обробки при температурі вище 850°C (NH₄)₂V₄O₉ перетворюється на нанокристалічний діоксид ванадію з характерним йому фазовим переходом напівпровідник-метал при температурі 68°C. В результаті КНДР розроблено способи: отримання сферичних частинок силіцію(IV) оксиду з високою однорідністю за розмірами; отримання плівкових фотонних кристалів самозбіркою су-

бмікронних частинок (синтезований даним способом матеріал складається із силіцію(IV) оксиду та є структурованим); синтезу структурованих матеріалів із силіцію(IV) оксиду та сполук ванадію. Галузь застосування результатів роботи: М 72.1 Дослідження й експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук. Робота розповсюджується за договірною ціною.

90.29 Стандартні зразки речовин і матеріалів

90.11.19.0252/0219U004777

Випробування зразків матеріалів на відповідність вимогам нормативної документації на ПАТ "ДніпроАЗот":

Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Ващенко Юрій Миколайович. – ДР 0111U009237. УДК 678.04:006.63.

77 с.

Об'єкт дослідження - еластомерні та полімерні композиційні матеріали. Мета роботи - встановлення відповідності властивостей матеріалів вимогам нормативної документації. Методи дослідження - експериментальні (основні фізико-хімічні та фізико-механічні методи аналізу). Досліджено властивості гумових сумішей для гумування цистерн, в яких транспортується агресивні матеріали; гумові клей, які застосовуються в технологічному процесі гумування цистерн; також інші матеріали, які використовуються на ПАТ "ДніпроАЗот". Встановлена відповідність наданих матеріалів на відповідність вимогам нормативних документів та умовам експлуатації. Надано рекомендації щодо застосування матеріалів на ПАТ "ДніпроАЗот". Галузь застосування результатів роботи: С 22.19 Виробництво інших гумових виробів Робота розповсюджується за договірною ціною.

АВТОРСЬКІЙ ПОКАЖЧИК

Акінола Самуель Толувані
 Альохіна Ольга Володимирівна
 Андреєв Олександр Анатолійович
 Антонів Альона Андріївна
 Антонюк Святослав Аркадійович
 Базика Олександр Дмитрович
 Бєлаєва Яна Володимирівна
 Биков Ігор Олегович
 Біла-Тюріна Юлія Зиновіївна
 Бойко Владислав Анатолійович
 Босенко Олександр Валерійович
 Братанич Андрій Анатолійович
 Брачук Анастасія Олегівна
 Буйдіна Тетяна Олександровна
 Бурченя Андрій Віталійович
 Вахнова Альона Петрівна
 Гаврилюк Галина Олександровна
 Генкін Антон Олександрович
 Гільова Ярослава Вікторівна
 Головенко Тетяна Миколаївна
 Головко Ірина Олексіївна
 Горган Олександр Любомирович
 Гребень Олександр Сергійович
 Гребенюк Арсен Вікторович
 Григорак Марія Юріївна
 Гуменна Ірина Євгенівна
 Денисенко Анатолій Вячеславович
 Джус Марта Борисівна
 Дзигар Олександр Васильович
 Дмитренко Тетяна Леонідівна
 Добровольський Вадим Анатолійович
 Довгань Ірина Магсумівна
 Драган Олена Василівна
 Дубовий Захар Сулейманович
 Ємельяніова Наталія Юріївна
 Заболотін Андрій Валерійович
 Залужний Віталій Григорович
 Здешниць Анастасія Валеріївна
 Калінін Євген Іванович
 Кароль Іван Вікторович
 Коноваленко Дмитро Валерійович
 Корнеєва Ірина Олександровна
 Косташук Іван Іванович
 Кравцова Аліна Олександровна
 Крамар Ірина Юріївна
 Криворучко Ганна Валентинівна
 Кукуленко Яна Іванівна
 Кучерява Мар'я Василівна
 Лисенко Болеслав Михайлович
 Лисенко Олена Анатоліївна

0201	Лозинська Наталія Василівна	0202
0243	Малий Євген Вікторович	0100
0200	Меденцева Олена Олександровна	0212
0191	Мельников Олександр Валерійович	0021
0044	Мирошниченко Михайло Сергійович	0184
0195	Михальчук Андрій Олександрович	0004
0084	Місько Віталій Миколайович	0077
0037	Музичук Катерина Сергіївна	0043
0036	Ніколаєнко Анастасія Юріївна	0185
0054	Охріменко Олена Андріївна	0065
0025	Палійчук Тетяна Володимирівна	0024
0055	Перепадя Ольга Віталіївна	0226
0038	Погоріла Анна Василівна	0204
0085	Прудніков Павло Михайлович	0188
0230	Райнова Лариса Борисівна	0028
0049	Рак Тетяна Сергіївна	0174
0205	Романюк Павло Богданович	0197
0070	Самчук Павло Олександрович	0198
0211	Сафар'янс Євгеній Валерійович	0010
0173	Сидорович Олександр Сергійович	0011
0048	Сидорчук Ористлава Григорівна	0031
0047	Сіренко Віктор Анатолійович	0186
0245	Слободянік Наталія Сергіївна	0045
0001	Стеблянко Антон Олександрович	0199
0030	Степанов Володимир Андрійович	0056
0203	Субота Лариса Андріївна	0052
0072	Ся Гаоян	0057
0190	Тарасов Сергій Сергійович	0238
0207	Тимощук Лілія Сергіївна	0206
0026	Титова Наталія Михайлівна	0051
0210	Тіщенко Сергій Вікторович	0087
0187	Ткаченко Ростіслав Юрійович	0073
0042	Толочко Світлана Вікторівна	0062
0053	Трут Ольга Олексіївна	0032
0194	Убогов Сергій Геннадійович	0221
0196	Устименко Олена Сергіївна	0086
0039	Фандеєва Ганна Костянтинівна	0006
0079	Хитра Олександра Леонтіївна	0041
0182	Хмель Олег Володимирович	0192
0208	Хоменко Олександр Анатолійович	0022
0027	Хорсуненко Олег Володимирович	0046
0059	Царенок Андрій Вікторович	0007
0094	Цимбал Інна Валеріївна	0064
0061	Чернацька Ольга Миколаївна	0209
0033	Чинчева Лариса Владиленівна	0058
0034	Чухно Олена Анатоліївна	0060
0009	Чуян Ірина Леонідівна	0012
0016	Шевчук Олександр Русланович	0239
0189	Шликов Владислав Валентинович	0105
0063		

ЗМІСТ

00/26 СУСПІЛЬНІ НАУКИ	3
02 ФІЛОСОФІЯ	3
02.15 Загальнофілософські проблеми	3
02.31 Філософія і методологія науки	3
02.41 Соціальна філософія	3
02.61 Естетика	3
02.91 Історія філософії	3
03 ІСТОРІЯ. ІСТОРИЧНІ НАУКИ	4
03.09 Загальна історія	4
03.19 Історія окремих країн	4
05 ДЕМОГРАФІЯ	6
05.11 Загальні проблеми народонаселення	6
06 ЕКОНОМІКА. ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ	6
06.35 Наука управління економікою. Обліково-економічні науки	6
06.51 Світова економіка. Міжнародні економічні відносини	7
06.56 Суспільно-економічна структура	7
06.58 Вітвзорювальна структура економіки. Нагромадження і споживання. Добробут	7
06.71 Галузева структура економіки. Галузеві і спеціальні економічні науки	7
06.73 Фінансова наука. Грошові та податкові теорії. Кредитно-фінансові інститути	8
06.75 Економічні проблеми організації і управління економікою країни	9
06.81 Економіка як організація підприємства. Управління підприємством	10
10 ДЕРЖАВА І ПРАВО. ЮРИДИЧНІ НАУКИ	11
10.17 Адміністративне право	11
10.23 Господарське право	11
10.31 Цивільно-процесуальне право (цивільний процес)	12
10.71 Правоохоронні органи	12
14 НАРОДНА ОСВІТА. ПЕДАГОГІКА	13
14.09 Історія народної освіти і педагогіки. Персоналія	13
14.25 Загальноосвітня школа. Педагогіка загальноосвітньої школи	13
14.35 Вища освіта. Педагогіка вищої школи	14
14.37 Освіта дорослих. Підвищення кваліфікації. Самоосвіта	17
14.91 Народна освіта і педагогіка в окремих країнах	17
15 ПСИХОЛОГІЯ	17
15.81 Прикладна психологія	17
16 МОВОЗНАВСТВО	18
16.21 Загальне мовознавство	18
16.41 Мови світу	18
17 ЛІТЕРАТУРА. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО. НАРОДНА ПОЕТИЧНА ТВОРЧІСТЬ	18
17.09 Історія літератури	18
18 МИСТЕЦТВО. МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО	19
18.07 Теорія і методологія мистецтва і проблеми мистецтвознавства	19
18.41 Музика. Музикознавство	19
20 ІНФОРМАТИКА	19
20.23 Інформаційний пошук	19
21 РЕЛІГІЯ. АТЕЇЗМ	20
21.31 Філософія і релігія	20
21.61 Організаційно-практична діяльність церков	20
21.91 Історія атеїзму, релігій і церков	21
27/43 ПРИРОДНИЧІ І ТОЧНІ НАУКИ	21
27 МАТЕМАТИКА	21
27.31 Диференціальні рівняння з частинними похідними	21
28 КІБЕРНЕТИКА	21
28.17 Теорія моделювання	21
29 ФІЗИКА	21
29.19 Фізика твердих тіл	21

29.27	Фізика плазми	22
30	МЕХАНІКА	22
30.17	Механіка рідини і газу	22
30.19	Механіка деформованого твердого тіла	22
31	ХІMІЯ	23
31.21	Органічна хімія	23
34	БІОЛОГІЯ	23
34.29	Ботаніка	23
34.41	Морфологія людини і тварин	23
38	ГЕОЛОГІЯ	24
38.47	Геоморфологія	24
38.55	Геологія родовищ вугілля, бітумінозних порід і торфу	24
39	ГЕОГРАФІЯ	25
39.21	Економічна і соціальна географія	25
44/81	ТЕХНІЧНІ І ПРИКЛАДНІ НАУКИ. ГАЛУЗІ ЕКОНОМІКИ	25
44	ЕНЕРГЕТИКА	25
44.29	Електроенергетика	25
45	ЕЛЕКТРОТЕХНІКА	26
45.51	Світлотехніка	26
45.53	Електротехнічне устаткування спеціального призначення	26
47	ЕЛЕКТРОНІКА. РАДІОТЕХНІКА	26
47.09	Матеріали для електроніки і радіотехніки	26
47.13	Технологія й устаткування для електронного і радіотехнічного виробництва	26
50	АВТОМАТИКА І ТЕЛЕМЕХАНІКА. ОБЧИСЛЮВАЛЬНА ТЕХНІКА	26
50.01	Загальні питання автоматики й обчислювальної техніки	26
50.07	Теоретичні основи обчислювальної техніки	27
50.43	Системи автоматичного керування, регулювання і контролю	27
52	ГІРНИЧА СПРАВА	28
52.01	Загальні питання гірничої справи	28
52.13	Техніка і технологія розробки родовищ твердих корисних копалин	28
52.47	Розробка наftovих і газових родовищ	36
53	МЕТАЛУРГІЯ	36
53.01	Загальні питання металургії	36
53.31	Виробництво чорних металів і сплавів	36
53.49	Металознавство	38
55	ТЕХНОЛОГІЯ. МАШИНОБУДУВАННЯ	38
55.03	Машинознавство і деталі машин	38
55.19	Різання матеріалів	38
55.21	Термічна і зміцнювальна обробка	39
55.23	Виробництво виробів із порошкових матеріалів	39
55.33	Гірниче машинобудування	39
55.39	Хімічне і наftове машинобудування	40
55.41	Локомотивобудування і вагонобудування	41
55.51	Підйомно-транспортне машинобудування	41
58	ЯДЕРНА ТЕХНІКА	41
58.91	Переробка ядерного палива і видалення відходів	41
60	ПОЛІГРАФІЯ. РЕПРОГРАФІЯ. ФОТОКІНОТЕХНІКА	41
60.31	Репрографія	41
61	ХІMІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ. ХІMІЧНА ПРОМИСЛОВІСТЬ	42
61.01	Загальні питання хімічної технології і хімічної промисловості	42
61.53	Технологія переробки твердих пальних копалин	42
61.59	Технологія синтетичних високомолекулярних сполук	43
64	ЛЕГКА ПРОМИСЛОВІСТЬ	43
64.01	Загальні питання легкої промисловості	43
64.29	Текстильна промисловість	43
67	БУДІВНИЦТВО. АРХІТЕКТУРА	44
67.15	Технологія виробництва будівельних матеріалів і виробів	44
67.21	Інженерні вищукування в будівництві	44
70	ВОДНЕ ГОСПОДАРСТВО	44
70.25	Стічні води, їх очищення і використання	44
72	ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ	45
72.25	Світові товарні ринки	45
73	ТРАНСПОРТ	45
73.29	Залізничний транспорт	45
73.31	Автомобільний транспорт	45
73.37	Повітряний транспорт	45
73.43	Міський транспорт	45
76	МЕДИЦИНА І ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я	46

76.01	Загальні питання медицини й охорони здоров'я	46
76.03	Медико-біологічні дисципліни	46
76.29	Клінічна медицина	47
76.31	Клінічна фармакологія. Фармація	56
76.33	Гігієна й епідеміологія	56
76.35	Інші галузі медицини й охорони здоров'я	57
76.75	Соціальна гігієна. Організація й управління охороною здоров'я	57
77	ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ	57
77.29	Методичні основи видів спорту	57
78	ВІЙСЬКОВА СПРАВА	58
78.17	Воєнна політика. Воєнні доктрини	58
78.25	Озброєння і Воєнна техніка	58
81	ЗАГАЛЬНІ Й КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ ТЕХНІЧНИХ І ПРИКЛАДНИХ НАУК ТА ГАЛУЗЕЙ ЕКОНОМІКИ	58
81.09	Матеріалознавство	58
81.33	Корозія і захист від корозії	59
81.35	Зварювання	59
81.79	Кадри	59
82/90	ЗАГАЛЬНОГАЛУЗЕВІ І КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ (МІЖГАЛУЗЕВІ ПРОБЛЕМИ)	60
82	ОРГАНІЗАЦІЯ Й УПРАВЛІННЯ	60
82.13	Організація й управління державою. Адміністративне управління	60
85	ПАТЕНТНА СПРАВА. ВИНАХІДНИЦТВО. РАЦІОНАЛІЗАТОРСТВО	61
85.29	Патентно-інформаційна діяльність	61
86	ОХОРОНА ПРАЦІ	61
86.01	Загальні питання охорони праці	61
87	ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА. ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ	62
87.01	Загальні питання охорони навколошнього середовища й екології людини	62
87.03	Теорія і методи вивчення охорони навколошнього середовища, використання природних ресурсів і екології людини	62
87.33	Стихійні лиха і катастрофи антропогенного походження. Екологічна безпека	62
87.35	Раціональне використання і відтворення природних ресурсів	63
89	КОСМІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ	63
89.01	Загальні питання дослідження космічного простору	63
90	МЕТРОЛОГІЯ	63
90.03	Наукові і технічні основи метрології і метрологічного забезпечення	63
90.27	Вимірювання окремих величин і характеристик	64
90.29	Стандартні зразки речовин і матеріалів	64
	АВТОРСЬКИЙ ПОКАЖЧИК	65